

WILLIAM SHAKESPEARE

OTELAS

Vertė
Marė KARUŽAITĖ

SKAITYMŲ BIBLIOTEKA
Nr. 14

Viljamas Šekspyras

OTELAS

5 veiksmų tragedija

Iš anglų kalbos vertė
Marė Karužaitė

IŠANGALŲ KALBOS VERTĖ	
MARĖ KARUŽAITĖ	
☐	2
NUMBER	590
KAUNO VOKIETŲ GIMNAZIJA.	

KAUNAS

Švietimo Ministerijos leidinys

1924

Veikėjai:

Venecijos dožas

Brabancijus — senatorius.

Du kitu senatoriu.

Gratianas — Brabancijaus brolis.

Lodovikas — Brabancijaus giminaitis.

Otelas — Mauras.

Kasijus — jo adjutantas.

Jagas — jo leitenantas.

Rodrigas — Venecijos džentlmenas.

Montanas — Otelo pirmtakūnas Kipro saloj.

Klaunas — Otelo tarnas.

Skelbėjas.

Desdemona — Brabancijaus duktė ir Otelo žmona.

Emilija — Jago žmona.

Bianka — koketė, Kasijaus meilužė.

Karininkai, džentlmenai, pasiuntiniai, muzikantai, jūrininkai, sargyba ir t.t.

Pirmojo veiksmo scenos Vene-
cijoje, visos kitos Kipro uoste.

Pirmasis veiksmas.

I SCENA.

Rodrigas

Gana jau, Jagai, neplepėk. Skaudu labai,
Kad tu, kuris visad naudojais mano turtais,
Kaip savaisiais, tatai žinojai.

Jagas

Kodel nenori išklausyti! Jei aš
Sapnuočiau tai kada, gali manim biauřėtis.

Rodrigas

Man kitąsyk sakai, tu jo neapkenti.

Jagas

Gali manęs nekęsti, jei aš pamelavau.
Net trejetas garsių piliečių mūsų prašė,
Kad aš jo adjutantu būčiau, jam dažnai
Net nusilenkdavo mane užtardami.
Taigi, sakau, kaipo kareivis, aš savo reikšmę
Žinau: tas laipsnis man turėjo būti duotas.
Bet jis, mylėdamas tikrai puikybę savo,
Nuo prašymų tų išsisukt mokėjo kalbėdamas
Švelniai, ir pagaliau pasakė: „Tikėkit man,
Senai jau aš esu sau pasirinkęs adjutantą.“
O kas jis toks? Kažkokis matematikos

Žinovas didis, vardu Mikael Kasijus, florentietis,
Įsimylėjęs dar kažin kokią gražuolę.
Jisai nė vieno pulko nėr dar vedęs
Kovon, ir apie karo teises tiek tenusimano,
Kiek ir verpėja žino. Gal tik iš knygų jis
Supranta, kiek senatorius kiekvienas gali
Pasakyt žodžiais tik, bet praktikos —
Nė kiek. Tai toks jisai karys. Tačiau,
Jis išrinktas... O aš — nors mano žygius
Regėjo jis ir Kipre ir Rodose, taip pat
Ir kitose krikščionių ir pagonių šalyse —
Į kitą pusę vėjui ėmus pūsti — aš turiu
Nutilt. Jis adjutantas, o aš, atleisk man Dieve,
Likau pas Maurą leitenantu.

Rodrigas

Dievaž, geriau

Norėčiau likti jojo budeliu.

Jagas

Bet tam

Vaistų nėra, neįau tokia tvarkas pas mus:
Aukštesnis laipsnis duodamas tik iš malonės,
Ne taip, kaip būdavo seniau, kur antras pirmąjį
Sekė. Dabar, tu spręski pats, ar aš galiu
Nors kiek mylėti Maurą?

Rodrigas

Tuomet jau aš ilgiau

Jam netarnaučiau.

Jagas

Drauguž, nusiramink. Tarnaudams
Jam, patsai aš sau tarnauju: negali juk
Visi būt ponai, ir ne visi gi ponai gal
Turėt ištikimų tarnų. Gali patsai
Tai pastebėt, kad daug yra nenaudėlių,
Kurie mylėdami vergiją savo, lyg asilai

Maloniai ponams dirba, kad vien tik maisto gautų,
O kai pasėsta — juos varo lauk. Išperčiau kailį
Tiems visiems teisingiems niekšams! Bet, dar kitų
Yra, kurie tarnyboje nuduoda palankumo,
Tačiau širdy jie tik saviems tikslams tarnauja,
Ištikimumą rodydami ponams, kurie jais
Tiki: tokiu būdu, kai jų kišeniai jau
Pilni gerai — jie savo tikslo siekia.
Sakau, tokie tik žmonės turi sveiką protą,
Toksai ir aš esu, brolau. Nes aišku, taip
Kaip tu esi Rodrigas, jei būčiau Mauras aš,
Tuomet nebūčiau Jagas. Tarnaudams jam, aš sau
Patsai tarnauju: gink Dieve, ne dėl pareigos
Ar meilės — jos man tik priedanga, kad siekt galėčiau
Savo tikslą. Nes jei aš pasiелgčiau, kaip sako
Man širdis, tai būtų taip, lyg širdį aš
Nešiočiau rankose, kad paukščiai snapais lestų.
Ne, ne toks aš, koksai atrodau.

Rodrigas

Jeigu ir dabar

Tam negruį pasiseks, tai iš tikrųjų jis
Laimingas.

Jagas

Jos tėvą šauk. Pikelk jį, lai juos vejas.
Visose rėkauk gatvėse. Prieš jį sukelk
Jos gimines. Ir nors gyvena jis švelniam
Ore, kankink jį musėmis. Ir nors jo džiaugsmas
Didis — tu jį sudrumski neramumu, tad jo
Šviesa sutems.

Rodrigas

Štai tėvo jos namai. Sušuksiu
Garsiai aš.

Jagas

Gerai. Sušuk tokiu balsu,
Lyg kad staiga išvystum baisų gaisrą.

Rodrigas

Brabancijau! Brabancijau, ei! Sinior Brabancijau!

Jagas

Kelkis, ei!

Brabancijau! Vagys! Vagys! Daboki namą ir visus
Savo maišus! Vagys, Vagys!

Brabancijus (pasirodo aukštai languose)

Kas atsitiko?

Kam taip baisiai šaukiate?

Rodrigas

Sinior, ar šeima tavo

Visa namie?

Jagas

Ar tavo visos durys užrakintos?

Brabancijus

Kodel? Ir kam gi klausiate?

Jagas

Sinior, todėl,

Kad nuskriaustas esi. Juk apvogė tave.
Greičiau eik apsirenk. Tau plyš širdis iš skausmo:
Praradęs tu esi pusę savo sielos.
Nes kas dabar ten darosi, dabar, sakau,
Tas juodas senas avinas glėby avelę
Tavo smaugia. Kelkis, kelkis! Kaimynus snaudžiančius
Varpais prikelk, kitaip gi, velnias iš tavęs
Paruoš senelį. Sakau gi, kelkis!

Brabancijus

Ar iš galvos

Jau išsikraustei?

Rodrigas

Ar mano balsą, gerbiamas

Sinior, pažįstil

Brabancijus

Ne. O kas tu esi?

Rodrigas

Aš vadinuos Rodrigas.

Brabancijus

Tai dar blogiau. Juk aš

Liepiu tau nesivalkioti prie mano namo.
Mano dukters negausi, senai tau pasakiau.
Dabar, pasiutęs, girtas iš pokylio grįžai,
Norėdamas atkeršyt, nakties ramumą man
Trukdai.

Rodrigas

O, ne, ne, sinior!

Brabancijus

Bet tau sakau,

Kad aš turiu jėgų, ir dar galiu už tai
Tau nesmagumo padaryt.

Rodrigas

Malonus pone,

Tik išklausyk...

Brabancijus

Kodel apie vagystę man

Sakai, juk čia Venecija, namai mano ne kaime.

Rodrigas

Sinior Brabancijau, aš atėjau čionai

Linkėdamas tik gera.

Jagas

Sinior, po velnių,

Esi, lyg tie, kurie, paklusnūs paliepipimams
Velnio, Dievui nebtarnauja. Atėjom mes
Tave įspėt, o tu manai, kad esam latrai.
Ar nori savo dukterį apvesdint su Barbarų
Drigantu ir sau turėt kumeliukus anūkais.

Brabancijus

O tu, biaurusai niekše, kas esi?

Jagas

Sinior, aš tas,

Kuris atėjo tau pranešti, kad dabar
Tavo dūkrą glėbyje laiko Mauras.

Brabancijus

Esi

Šmeižikas!

Jagas

O tu, sinior, esi senatorius.

Brabancijus

Rodrigai, tu už visa atsakysi, pažįstu

Aš tave.

Rodrigas

Sinior, aš atsakau už ką tik

Nori, bet prašau, man pasakyk, ar žinant
Tau ir leidžiant (maždaug aš taip sprendžiu) šianakt
Graži tavo duktė yra nuplaukus be sargybos,
Vien tik globojant gondoljerui, į glėbį to
Biaurybės Mauro. Jei leidai tu, žinodamas,
Tuomet mes įžeidėm tave, bet jeigu ne,
Supraski pats, kad neteisingai mus koliojai.
Nes nemanyk, kad čia ateit ir vien tiktai
Tyčiotis mes norėtumėm? O ne! Duktė tavoji,

Sakau, labai nusižengė, sutraukus aukščiausias
Savo pareigas, jei be leidimo tavo, taip pat
Ir be žinios, atidavė gražybę savo
Ir jaunystę tam besibastančiam juododžiui
Svetimšaliui. Greičiau, eik įsitikinti:
Jei savo kambary, ar kur namie jinai
Yra, tuomet valdžia galės mane nubaust.

Brabancijus

Užžiebkite šviesą, šaukite žmones, žvakę duokit
Man! Ach, taip, toji nelaimė man beveik
Sapnavos... Drebu, primindams apie tai! Šviesos
Greičiau šviesos! (Pasišalina.)

Jagas

Lik sveiks. Aš eit turiu. Neprivalau aš
Pasilikti čia ir prieštarauti Maurui
(O pasilikdamas turėčiau prieštaraut),
Nes aš žinau, valdžia nuo vietos jo
Nepaliosuos, negu tikrai papeiks. Dabar,
Kai Kipro karas prasidės, jis bus labai
Jiems reikalingas. Jie nesuras žmogaus, kuris
Galėtų jį pavaduoti. Nežiūrint to,
Kad aš, kaip pragaro kančių, pakęst jo negaliu,
Tačiau jam reikia rodyt meilės ženklą,
Tik, žinoma, nuduotos meilės. Dabar, jei nori
Ją tikrai surast, visus ieškotojus
Lydek pas „Sadžitari“, ten būsiu aš su juo.
Taigi, lig pasimatymui.
(Išeina. Įeina Brabancijus ir tarnai su žiburiais.)

Brabancijus

Taip, iš tikrųjų baisi tiesa: nėra jos.
Dabar jau mano ateitis — man tik kankynė.
Rodrigai, kur matei tą nelaimingąją,
Sakai, su Mauru? O Dieve, kam gi būti tėvu?

Iš kur žinai, kad iš tikrųjų buvo ji?
O dūkra, kaip skaudžiai mane apvylei tu!
Ką ji tau sakė? Ei! Daugiau šviesos paduokit!
Prikelkit mano visus žmones! Kaip manai,
Ar jie jau susituokę bus?

Rodrigas

Tikrai, aš taip

Manau.

Brabancijus.

O Dieve! Kaip galėjo ji ištrūkt?
O, kraujo apgavimas! Tėvai, dabar jūs savo
Dūkroms netikėkit, nes jos ne tokios, kaip
Atrodo. Gal burtai yr, kurie jaunystės
Nekaltybę išnaudoja? Ar tu, Rodrigai,
Apie dalyką neskaitei panašų?

Rodrigas

O taip,

Sinior, aš apie tai skaičiau.

Brabancijus

Pašaukit mano

Brolj! Ach, Rodrigai, kodel, kodel aš tau
Jos nedaviau! Greičiau ieškokite, vieni
Čionai, o kitį ten. Bet kur man ją surast,
Gal tu žinai, Rodrigai?

Rodrigas

Manau, kad ją surast

Galiu, jei leisite daugiau paimt tarnų
Ir eiti su manim.

Brabancijus

Prašau lydėti mus.

Apeisiu aš pažįstamus visus pagalbos
Šaukdamas. Ei, imkit ginklus! Pažadinkite
Dar daugiau sargų. Dabar lydek mus, gerasai
Rodrigai, o aš už tavo triūsą atmokėsiu. (Išeina.)

II SCENA.

Kita gatvė. Įeina Otelas, Jagas ir sargyba.

Jagas

Nors karo laukuose užmušdavau daugybę,
Tačiau užmušt šaltai man sąžinė neleistų.
Nėra many užtektinai žiaurumo tam.
Nežiūrint tai, aš daugel kartų jį nudurt
Rengiaus.

Otelas

Labai gerai, kad to nepadarei!

Jagas

Bet jis plepėdavo visokius niekniekius.
Ir jeigu aš nebūčiau taip dievotas — tuojau
Su juo pabaigčiau. Tačiau, prašau tavęs, sinior,
Man pasakyti, ar vedęs tu? Nes, gerbiamasai,
Neužsimiršk, kad čia visi Brabancijų myli,
Jo žodis tvirtas, jei panorės tik jis, tai gal
Net dvigubai įveikti tiek, kiek dožas.
Jis jūsų perskyrimo reikalaus, taip pat
Jis padarys didžiausį nesmagumą, kokį
Del savo įtakos galės teisme išgauti.

Otelas

Tai kas iš to! Tegul sau siunta, kiek tik nori,
Bet mano nuopelnai senatui visus jo skundus
Įveikt privalo. Be to, jei pamatysiu,
Kad tik aukšta kilmė suteikti garbę gali —
Paskelbsiu tąsyk aš visur, kad pats esu
Karalių giminės, ir man visai nereik
Senatoriaus kepurės, kad būčiau vertas tos
Aukščiausios laimės, kurios nūnai pasiekiau.
Jei nemylėčiau Desdemonos, Jagai, žinok,
Tuos turtus, kuriuos paslėpus turi jūra —

Gyvenimo laisvo neduočiau suvaržyt.
Bet pažiūrėk, kas ten per žiburiai.

Jagas

Tai jos

Įniršęs tėvas ir tarnai, mums bus geriau
Iš čia tuojau išeit.

Otelas

Manau, kad priešingai,

Tegul mane suras. Grynoji sąžinė,
Manieji nuopelnai ir aukštas padėjimas
Užstos mane pilnai. Bet ar tai jie tikrai?

Jagas

Prisiekiu Janusu, man rodos, kad kiti.

Otelas

Tai dožo čia tarnai ir mano adjutantas.
Geros nakties, draugai. Sveiki, ką pasakysit?

Kasijus

Generole, dožas sveikina tave
Ir reikalauja kuo greičiau pas jį ateit.

Otelas

O kam, ar nežinai?

Kasijus

Man rodos, kad iš Kipro

Skubus be galo reikalas, nes šiąnakt
Pasiuntinių bent dvylika vienas po kito
Atvyko, ir visi senatoriai pas dožą
Susirinkę, tik laukia tavęs, generole.
Pasiuntinys surasti tavęs negalėjo,
Taigi senatoriai ieškoti liepė po visą
Miestą.

Otelas

Gera, kad jūs mane čionai sutikot.
Aš tik į tuos namus užėisiu valandėlei,
Ten tik žodelį pasakysiu ir grįšiu tuoj. (Išeina.)

Kasijus

Ką bendra, leitenante, tur jis su tais namais?

Jagas

Tikėk man, šianakt suėmė jisai gražiausį
Žemės laivą. Ir jei teisėtu bus tas grobis
Pripažintas, jis laimę amžinai surado
Sau.

Kasijus

Nesuprantu.

Jagas

Jis vedė...

Kasijus

Ką?

Jagas

Jis... (Ieina Otelas.)

Jei galima, tai einam, generole.

Otelas

Eimel

Kasijus

Štai vėl ateina, generole, tavęs ieškot
Kiti. (Ieina Brabancijus, Rodrigas, kareiviai su žiburiais ir ginklais.)

Jagas

Generole, tai Brabancijus,
Būk atsargus, ateina jis su piktu tikslu.

Otelas

Kas eina? Stok!

Rodrigas

Siniore, tai yra Mauras.

Brabancijus

Pagaukit

Tą biaurybę vagį! (Jie apstoja jį iš abiejų pusių.)

Jagas

Tai tu, Rodrigai, galiu

Tau patarnaut.

Otelas

Nurimkite, draugai, idėkit

Į makštis savuosius blizgančius kardus
Greičiau, o tai gal surūdyt, žiūrėkit, nuo
Rasos. Siniore! Jūs metai paklusnumo reikalauja
Daug daugiau, neg ginklai tie visi.

Brabancijus

Biaurusai

Vagie, sakyk, kur mano dūkrą paslėpei?
Prakeiktasai, tu užkerėjai ją! Nes ar kitaip
Ir atsitikt galėtų, kad taip graži, jauna
Mergelė, kuri atsisakydavo tekėti
Už mūsų jaunikaičių pačių gražiausių, turtingiausių —
Dabar, nebodama, kad ji bus išjuokta
Visų, apleidusi namus, pabėgo prisiglaust
Prie padaro biauriausiojo, kaip tu,
Išsuodintos krūtinės, kuri tik baime, o ne
Meilę įkvėpti gali. Lai mane pasaulis teisia,
Jei ne tiesa, kad tu su pagalba visokių
Burtų, vaistų įvairių, kurie sujaudina
Jausmus, mergaitę mano suviliojai. Aš tardymą
Pradėsiu, ir bus įrodyta, kad čia yra

Aiškus nusikaltimas. Todel, dabar tave
Tuoju aš areštuoju, kaip apgaviką, kuris
Biaurių savųjų tikslų burtais siekia.
Suimkit jį! Jei pasiduoti nenorės,
Paimkite jėga.

Otelas

Draugai, ir jūs visi kiti,
Valdykite rankas. Jei būtų skirta man
Kovot, be sufleriaus atlikčiau savo rolę.
Tad kur man eiti duot atsakymą už kaltę?

Brabancijus

Kalėjiman, ligi tave tieson pašauks.

Otelas

Tik kaip klausyt man to įsakymo ir kaip
Tuomet išpildyt norą dožo, kurio
Pasiuntiniai mane atvyko kviest valstybės
Reikalais?

Karininkas

Kilnūs siniore, tai yra
Tiesa. Dožas ir visi senatoriai
Jau susirinkę, ir tu, kilnūs siniore,
Esi taip pat ten kviestas.

Brabancijus

Ką aš girdžiu?

Dožas vidūnaktį senate? Veskit jį
Tenai. Taip pat svarbi byla ir mano. Senatoriai
Ir dožas pats atjaus tą mano skriaudą,
Tikiuos, lyg savąją. Nes jei dalyką tokį
Laisvai praleistumėm, tai reikštų, kad pas mus
Gal sauvaliaut kiekvienas vergas ir pagonis. (Visi išėina.)

III SCENA.

Susirinkimų kambarys. Dožas ir senatoriai
sėdi prie stalo. Kariškiai stovi nuošaliai.

Dožas

Tos žinios nesiderina visai, kad joms
Galėtumėm tikėt.

I senatorius

Jos nesiderina,
Tikrai. Laiške manajam pažymėta šimtas
Ir dar septynios jų galeros.

Dožas

O manajam —
Jų šimtas keturiasdešimt.

II senatorius

Manajam — du šimtu.
Nors skaičius jų nesusieina (tai pranešimuose
Visumet gali atsitikt), tačiau visi jie
Skelbia, kad tai Turkų laivynas, ir kad jie plaukia
Kipro link.

Dožas

Gal būt, kad čia ir daug yra.
Teisybės, tačiau tas skaičių nelygumas mane
Ramina kiek. Tik kad pavojaus vis dėl to
Yra, — tai aišku. Ir to tik aš bijau.

Jūrininkas (už scenos)

Ei ho, ei ho, ei ho, ei ho! (Ieina kareivis ir jūrininkas.)

Kareivis

Pasiuntinys iš galerų.

Dožas

O ką, kas nauja?

Jūrininkas

Turkų laivynas plaukia į Rodosą. Man liepė
Tatai pranešt sinior Andželas.

Dožas

Sakykit,

Ką atmaina ši reiškia.

I senatorius

Tai negal būt, tai protui
Prieštarauja, čia yr koks nors sumanymas
Mus žygiams suklaidinti. Kada mes apsvarstysim,
Kaip svarbus turkams Kipras, paskui, jei atsimysim,
Kad Rodosas jiems ne taip įdomus, nes daug lengviau
Jiems nugalėti Kiprą, kur nėra gerų tvirtovių.
Taigi, jei mes tai visa apsvarstysim, tuojau
Mums paaiškės, kad tik tokie kvaili negali
Turkai būt, kad pirma imtų tai, kas jiems
Mažiausiai rūpi, nekreipdami akių į lengvą
Pelną, ir stengtųs apgalėt pavojų nepelningą.

Dožas

Taip, iš tikrųjų, jiems nerūpi Rodosas.

Kareivis

Štai ir daugiau naujienų. (Ieina pasiuntinys.)

Pasiuntinys

Siniorai kilnūs!

Otomanai, kurie į Rodosą tarytum plaukė —
Susijungė dar su kitu laivynu.

I senatorius

Taigi,

Aš taip ir spėjau. O kiek laivų iš viso, kaip
Manai?

Pasiuntinys

Bus apie trisdešimt. Dabar visi
Jie apsisuko ir plaukia vėl atgal, ir spėti
Lengva, kad dabar jau Kipro link. Sinior
Montanas, narsus ir ištikimas jūsų tarnas,
Įsakė apie tai pranešti jums,
Prašydamas, kad juo tikėtumėt.

Dožas

Be abejo,
Jie plaukia Kipro link. Ar Marko Lučes yra
Dabar mieste?

I senatorius

Dabar jisai Florencijoje.

Dožas

Pasiųsti
Laišką jam tuojau, tegrįžta kuo greičiausiai.

I senatorius

Štai čia Brabancijus ir mus narsusis Mauras.
(Ieina Brabancijus, Otelas, Jagas, Rodrigas ir kariškiai.)

Dožas

Narsus Otelai, mes turim tuoj pasiųsti jus
Atremt mus bendrą priešą. (Į Brabancijų.) Aš jūs nepa-
Kilnusis sinior, būki sveikas. Šią naktį mes [stebėjau,
Kaip tik ir jūsų patarimo ir pagalbos
Reikalingi.

Brabancijus

To pat ir aš iš jūs pareikalausiu,
Kilnusis dože, ne reikalo svarbumas,
Ne tarnyba mano šiąnakt pažadino mane.
Nesvarbūs man dabar jūs rūpesčiai, nes mano
Liūdesys slegia mane kaip tvanas, kurs

Bėgyje baisiam visų praryja liūdesius,
Bet pats dėl to nesumažėja.

Dožas

Tai kas gi atsitiko?

Brabancijus

O, mano duktė! Duktė miela!

Dožas

Ar mirė?

Brabancijus

Taip,

Ji mirė man. Apgauta, pavogta ir išnaudota,
Kėresiais, visokiais burtais, vaistais apgaulingai
Suviliota. Aišku, juk kitaip ir negalėjo
Atsitikti: mergaitė be ydų, ir ne akla,
Ir sveiko proto, tik burtininko tapt auka
Galėjo.

Dožas

Kad būtų kažin kas baisusis tas
Žmogus, kuris taip apgaulingai dūkrą tau
Atėmė, ir protą jai, — iš knygos įstatų
Kraujuotų išrinki bausmę, kokios, sinio, tik panorėsi.
Nors ir sūnus tai būtų mano, mes bausmės jau
Nekeisime.

Brabancijus

Dėkoju nuoširdžiai. O šis žmogus —
Štai čia! Tai Mauras, kurs, be abejo, atėjo
Čia valstybės reikalais.

Dožas ir senatoriai

Kaip nesmagu

Mums tai išgirsti!

Dožas

Ką atsakyti gali, Otelai?

Brabancijus

Nieko daugiau, ir vien tik tai, kad tai yra
Teisybė.

Otelas

Aukštai garbingi, kilnūs ir geri siniorai!
Valdovai mano ir vadai! Kad paėmiau
Štai to senelio dukterį — tikra tiesa.
Tiesa ir tai, kad ją vedžiau. Manau, kad tuo
Turėtų pasibaigt ir visos mano kaltės.
Prasta man kalba, neturi ji švelnumo.
Netur todėl, kad rankos tos nuo septynių
Jau metų vien karo laukuose priprato dirbti.
Iš viso to, kas dedasi pasaulyje,
Kalbėt tik moku apie tai, kas surišta
Su karo žygiais. Štai kodėl dabar, čionai,
Kalbėdamas apie save, bijau nerasti žodžių
Apginti savo bylai, bet vis dėlto tikiu,
Kad leisit man, siniorai, širdies jums paslaptį
Praskleist, papasakot manosios meilės eigą.
Aš noriu pasakyti, kokiais galingais burtais,
Kokiais vaistais, prakeiktais žodžiais užkerėjau,
Del ko, girdėjau, aš kaltinamas esu.
Kokias aš priemones vilingas pavartoju,
Kad jojo dukterį laimėčiau.

Brabancijus

Mergaitė dvasioje

Tyli ir nedrąsi taip, jog net išrausdavo
Nuo savo judesių, dabar, prigimtajai
Nedrąsai prieštaraujant, nežiūrint savo metų,
Turtų, tėvynės, viso, viso, įsimylėjo
Tą jinai, į ką pirmiau pažvelgt bijojo,

Tikrai, juk neprotinga būt manyti, kad tokis
Tobulumas galėtų taip suklysti, priešingai
Visiems gamtos dėsniams, — galėjo tai įvykt
Tik pragarui padėjus. Todel dar kartą tvirtinu,
Kad jis su vaistų ar kokių lašų pagalba,
Kurie sujaudina jausmus, dukrelę mano
Sau paviliojo.

Dožas

Be pamato taip tvirtinti

Nėra prasmės. Jei neturėsiu tam tikrų
Įrodymų, visi tie manymai ir priekabės
Tos visos — vien tiktai spėjimai.

I senatorius

Tačiau, Otelai,

Man pasakyk, ar gi tikrai pamilo ji tave
Taip sau, tiktai maldavimais tavais
Ir žodžių švelnumu, kuris sujungia sielas.

Otelas

Maloniai jūs prašau, siniorai, pasiųskite
I „Sadžitari“ tuoj, kad ji pati atvyktų.
Pareikalaukite tada iš jos, kad ji
Čionai, prieš tėvą, pasakytų, kaip yra.
Ir jeigu tąsyk jūs mane atrasit kalną —
Ne tik pasitikėjimą, visas malones,
Visus tarnybinius laipsnius, kuriuos gavau
Iš jūsų, atimkit iš manęs, ir teismas jūs
Teisingas tegul nubaus mane mirtim.

Dožas

Atveskit

Tuoju čia Desdemoną.

Otelas (Jagui)

Nuveski juos, drauguž,

Žinai, kur randas ji. (Jago ir sargyba išeina.)

Tuo tarpu kol jinai ateis čionai, aš jums
Taip nuoširdžiai, lyg kad išpažinty, sakysiu,
Kaip pasiekiau aš meilės tos skaisčiosios sinioros,
Ir kaip aš pats ją pamilau.

Dožas

Sakyk, Otelai,

Mes klausysim.

Otelas

Mane pamilo josios tėvas

Ir kviesdavo dažnai pas save į namus.
Čia jis prašydavo mane apsinėti
Visokius nuotykius iš mano praeities.
Ir apsakydavau aš visa, pradedant
Nuo pat jaunų dienų, lig tol, kol jis
Manęs tai pasakoti prašė. Sakiau apie
Nelaimes, kurias patyriau jūrose, laukuose,
Kaip išsisukt pavyko nuo mirties, jau buvusios
Per plauką nuo manęs. Kaip prieš žiauriojo
Pagautas aš buvau, belaisviu paimtas,
Parduotas į vergiją, ir kaip po to vėl laisvę
Išgavau. Toliau aš jam apsinėjau,
Ką mačiau besibastydamas plačiam
Pasaulyje: apmirusiųjų tyrų plotus,
Urvus, bedugnes ir kalnus, kuriu viršūnės
Siekia dangų. Ir apie kanibalus, kurie
Kits kitą ryja, apie Antropofagų veislę
Piktą, ir apie tuos, kurių pečiai išaugę
Yr aukščiau galvų. Visų tų pasakų
Rimtai klausydavos gražioji Desdemona.
O jei nuo mus kada ji buvo pašaukta
Naminiais reikalais, ji stengėsi atlikti
Juos skubiai, ir vėl sugrįždavo, ir vėl
Klausydavo domiai. Aš pastebėjau tai ir,
Progai atsitikus, pavyko man išgaut
Iš jos širdingą norą iš nauja apsakyt
Jai visa iš pradžios, kas tekdavo lig šiol

Jai dalimis girdėt. Tada aš pasakot
Pradėjau jai iš naujo. Kaip pasakojau aš
Apie jaunatvę savo, apie vargus, kančias,
Pavojus ir nelaimes, jos akyse užuojautą
Ir ašaras, pradžiugęs, pamačiau. Kada aš
Pabaigiau, dūsavimais jautriais mane
Apdovanojo, ir dar pasakė: pasaka taip
Nuostabi, keista, baisi, graudinga ir
Liūdna, jog jai lengviau būt negirdėti viso
To. Bet vis delto norėtų būti ji tokia,
Kaip aš. Prie to pridūrė: jei aš turėčiau draugą
Kokį, kuris ją įsimylėjęs būt, tai tik
Reikėtų jam apie save papasakot ką
Panašų, ir jis laimėtų širdį jos.
Išgirdęs tai — jai pareiškiau aš savo meilę.
Pamilo ji mane už vargą ir kančias,
O aš ją pamilau, kad ji užjaust manims
Vargams mokėjo. Štai burtai čia visi, kuriuos
Aš pakartojau. Bet, eina jau jinai, tegul
Pati pasako. (Ieina Desdemona, Jagas ir palydovai.)

Dožas

Tikiu, kad tokia pasaka ir mano taip pat
Galėtų dūkrą suvilioti. Sinior Brabancijau!
Kas baigta — jau nepataisysi, geriau su tuo
Sutikt. Žinoki tai, kad žmogui yra lengviau
Sulūžusiais ginklais kovot, neg tuščiom rankom.

Brabancijus

Aš tamstą labai prašau dar išklausyti
Ją. Jei ji prisipažins, kad nors pusiau
Prie to dalyko prisidėjusi, tuomet
Lai mano žilą galvą kerta, jei Maurą aš
Kuo bausiu. Eik čia, dukrele. Ar tu žinai,
Kam tarpe tų siniorų susirinkusių
Labiausiai turi būt tu paklusni?

Desdemona

Kilnusias

Mano tėvel! Aš čia matau, kad mano pareigas
Reik padalint per pusę: už auklėjimą aš
Skolinga jums, ir už gyvybę savo. Išauklėjimas
Ir gyvenimas mane pamokė, kaip reikia jus
Godot: jūs mano pareigų valdovas, nes aš
Esu duktė. Bet štai čia mano vyras. Delto gi
Leiskit man jam būti paklusnia, kaip mano
Motina jums buvo, apleisdama dėl jūsų
Savo tėvą, tai lygiai taip dabar aš savo
Pareigas atidaviau valdovui savo — Maurui.

Brabancijus

Te Dievas būna su tavim. Aš pabaigiau.
Dabar, siniorai, valstybės reikalus svarstykit.
O, daug geriau būt svetimą sau vaiką išaugint,
Negu turėti tikrą! Eik, Maurai, čia. Klausyk:
Aš visa širdimi tau atiduodu tai,
Ką visa širdimi dabar atimt norėčiau.
Tau, dūkra, pasakysiu: gerai, kad neturiu
Kitos dukters, nes tavo elgsena tironą
Padarytų iš manęs. Tikrai, sakau,
Aš pančiais ją sukaustyčiau, kad negalėtų
Taip kaip tu ištrūkti. Jau pabaigiau aš,
Dože.

Dožas

Leisk, sinioire, man dabar

Jaunavedžiams duot vieną savo patarimą,
Kad palankumą jūs lengviau galėtum sau išgauti:
Kur pagalbos nėra, ten reik vilties nustoti,
O jau vilties nustojus, veltui yr dejuoti.
Jei mes praėjusį jau vargą apraudosim,
Tai, tartum, naujam vargui į mus kelią duosim.
Kada mumis likimas žiauriai skriaudžia,
Tai jį pasityčiojimų kantrybė baudžia.

Jei apvogtas kaip nors galės šysotis dar,
Tai iš vagies nors kiek jis sau išgauti gal.
Bet apvagia save visumet ir labiausiai tas,
Kurs mano, kad ramybę sau dejavime suras.

Brabancijus

Vadinasi, lai Turkai atima ir Kiprą mūs,
Jei šypsotis tik mokėsim, skriaudos mums nebus.
Geri tie patarimai tiems, kuriems gerai,
Tačiau nelaimėje jais remtis gana bloga.
Ne lengva taip iš vargo mums išgauti laisvę,
Nes vargui apmokėt kantrybės reikia baisios.
Tų pasakų prasmė gal nuraminti,
Bet gal taip pat ji ir kankinti.
Visumet žodžiai bus tik žodžiai.
Man niekumet neteko dar girdėt,
Kad žodžiais širdgėlą galėtumėm įveikti.
Aš pabaigiau. Dabar, prašau, valstybės
Reikalus svarstyt pradėkit.

Dožas

Turkai stipriai ginkluoti plaukia Kipro link. Otelai, tos vietos
jums geriausiai yra žinomos, taigi, nežiūrint to, kad gintis
turim ten karo žinovų, tačiau, visų mūs nuomonė, galinga
ispūdžio valdytoja, tave išrinko būti vadu. Del to, nors
laikiniai, bet reiks atsiskirt nuo savo laimės ir ke-
lionėn traukti.

Otelas

Siniorai kilnūs! Paprotys — žmonių tironas,
Jis mano karo guolį kiečiausį, lyg akmuo,
Minkščiausiu patalu padarė man. Prašau tikėt,
Kad sunkiausias darbas teikia džiaugsmų man.
Aš pasiryžęs tuoj užpulti otomanus,
Tiktai į jūs kreipiuosi aš, — prašydamas
Aprūpint mano žmoną tinkamai. Kad jai

Suteiktumėt pastogę, pavestumėt tarnus,
Išlaikymą ir visa, kas tik reikalinga,
Ir jos kilniajam vardui kas pritinka.

Dožas

Jei norite,

Lai ji apsigyvens pas tėvą.

Brabancijus

Aš to nenoriu.

Otelas

Nenoriu to ir aš.

Desdemona

Ir aš nenoriu to.

Gyventi man dabar pas tėvą, ir būti jam
Visumet akyse, jam būtų nesmagu,
Ir tik jį erzintų. Malonus dožel
Leisk man papasakot, taip pat maloniai
Išklausk ir būki palankus nesumanumui
Mano.

Dožas

Sakyk, ko reikalauji, Desdemona.

Desdemona

Sutraukdama ryšius nebojau pasekmių,
Pasauliui aiškiai tuo parodžiau aš, kad Maurą
Esu pamilusi, kad jau su juo kartu
Gyvensiu. Narsumui jo ir karingumui
Atidaviau aš savo širdį. Otelo veide
Išvydau jo sielą. Jo garbei pašvenčiau
Aš savo sielą ir save. Todėl, siniorai,
Jei aš ramybėj pasiliksiu, o jis išeis
Kariaut, aš būsiu nuskriausta, nes aš jį
Pamilau už jo karingą širdį ir narsumą.
Prašau todėl man leist su juoju eit kartu.

Otelas

Senatoriai, paduokite balsus, aš jus meldžiu
Išpildyt josios norą. Dangus paliudyt gali,
Kad aš prašau ne tam, kad savo geidulius
Pasotinčiau. Ne tam, kad man jaunos aistros
Liepsna suteiktų laimės. Bet tam, kad josios siela
Nuo rūpesčių visų, vargų apginta būtų.
Te Dievas jus apsaugoja, siniorai, nuo
Minties, kad aš, nepersiskyręs su žmona,
Valstybės reikalų žiūrėt užmiršiu. Nel
Ir jei sparnuoto Kupidono burtai galės
Išlepint mano sielą, te bobos sau padaro
Iš mano šalmo paprasčiausį puodą. Tegul
Nustosiu aš garbės ir kris man ant galvos
Pikčiausia panieka ir gėda.

Dožas

Tebūna taip,

Kaip jūs išspręsit, ji gal važiuot ar pasilikt.
Svarbumas reikalo tame, kad paskubėtumei,
Ir juo greičiau važiuosi, juo bus geriau.
Dar šiąnakt reikia išvažiuot.

Desdemona

Ar šiąnakt?

Dožas

Šiąnakt.

Otelas

Džiaugsmingai sutinku.

Dožas

Aštuntą valandą

Mes vėl čia susirinksim. Otelai, karininką
Savo jūs palikit, kuris veikiai atveš
Jums paliepimus mūsų, taip pat ir visa tai,
Kas reikalinga bus, ir jums priklausos.

Otelas

Leiskit palikti mano leitenantą. Žmogus
Jis lemtas ir teišus. Atveţi žmoną man
Galės ir visa tai, ką įsakyt norėsit.

Dožas

Gera. Tebūnie taip. Labanakt kiekvienam. (Brabancijui.)
Kilnūsis ſiniore: jei Dora nuo Graţybės ſkaistesnė ne
maţiau,
Tai ţentas jūs ne juodas — ſkaistesnis daug labiau.

I ſenatorius

Sudie, narsūsis Maure, gerai daboki Deſdemoną.

Brabancijus

Dabok gerai, nes, Maurai, tai ţinok:
Kaip ji apgavo tėvą — apgaus tave. Dabok!
(Doţas, ſenatoriai, karininkai ir t.t. išeina.)

Otelas

O ne! Gyvybe atsakau, kad Deſdemona
Bus man iţtikima! Paliksiu ſu tavim,
Teišūsis Jagai, žmoną. Tu ſavo žmonai paſakyk,
Kad priţiūrėtų ją. Paſkui, ſuradęs proga,
Atveţi jas abi. Tai einam, Deſdemona,
Tik vieną valandą galiu paſvėſti meilei,
Saldţiajam pokalbiui ir patarimams tau.
Mes laikui turim bŭt pakluſnūs. (Otelas ir Deſdemona išeina.)

Rodrigas

Jagai!

Jagas

Ką ſakysi, brangūsis?

Rodrigas

Kaip manai, ką aſ dabar daryſiu?

Jagas

Manau, eisi į lovą ir išsimiegosi.

Rodrigas

Einu tuojau pasiskandinti.

Jagas

Jei taip padarytum, tai aš tavęs daugiau jau nemylėsiu. Ir kam taip apkvaišai, žmogau?

Rodrigas

Nes kvailumas yra gyventi, kada gyvenimas — kankynė. Mes turim mirti, jei mirtyje išganymas.

Jagas

Nesąmonė, brolau! Aš į gyvenimą žiūrėjau kas septyni metai po keturis kartus, ir aš galėjau atskirti naudą nuo skriaudos, todėl man niekumet neteko rast žmogaus, kuris tikrai būtų supratęs, kaip save mylėti. Jei aš sakyčiau: pasiskandinsiu, nes myliu Gvinejos vištą, tai daug smagiau man būtų keisti savo žmogiškumą su beždžione.

Rodrigas

Kas man daryti? Prisipažinsiu, kad gėda būti man taip įsimylėjusiam, bet nėra jėgų tai meilei nugalėti.

Jagas

Nėra jėgų? Kvailybė! Vien nuo mūsų pačių pareina, ar mes esam toki arba kitoki. Kūnai — mūsų daržai: norėsime, tai pasėsime tenai dilgių ar saločių; auginsime ysapa ar išpešime timinėlį; aprūpinsime jį vienos rūšies žolėmis ar auginsime visokių; nieko nebeauginsime ar jį išdirbsime kuo puikiau. Tikrai, visa, ką mes iš jo padarysime, pareina vien tik nuo mūsų valios. Jei mūsų gyvenimo svarstyklė neturėtų vienoj savo pusėj išminties

išlaikyti lygsvarai su antrąja — kūniškumo puse, tai mūsų kraujas ir prigimtas žiaurumas privedų mus prie baisių vaisių: tačiau mes turim išmintį, kad suvaldytume savo širdies sujaudinimus, savo žiaurius palinkimus, savo nesuvaldomus pageidavimus, todėl tai, ką tu vadini meile, aš vadinsiu paprastai išmirkštimu ar atžala.

Rodrigas

Tai negali būti!

Jagas

Taip, meilė — tai kūno pageidavimai, mūsų valios nesuvaržyti. Gana, būk vyras. Pasiskandinti? Skandink kates ar žabalus šuniukus. Vadinuosi tavo draugu ir prisi-pažinsiu, kad esu prie tavęs pririštas nenutraukiamo pasto-vumo virvėmis: taip tau naudingas kaip dabar aš dar niekumet nesu buvęs. Padėk pinigų į savo krepšį; sek paskui juos į karą, užaugink barzdą, kad pakeistumei tuo savo pavidalą, bet, sakau, padėk pinigų į savo krepšį. Tai negal būt, kad Desdemona ilgai Maurą mylėtų ar jis ją. Tu gi tik dėki pinigų į krepšį. Tai vien tik buvo smarki pradžia, o pamatysi pabaigą. Tu tiktai dėki pinigų į krepšį. Tie negrai nepastovūs savo pageidavimais. Dėk pinigų į krepšį. Maistas, kuris dabar jam taip saldus, kaip žiogas, netrukus bus taip kartus, kaip kolokvintida. Ji būtinai atsimainys, nes jauna; kai jo meilės prisisotins, supras savo klaidingą pasirinkimą, tada reikalaus at-mainos, būtinai reikalaus. Todel, sakau, dėk pinigų į krepšį. Jei nori gi tikrai būti prakeiktas, tai pasirink nors malonesnį kelią, negu pasiskandinti. Prirink pinigų kiek galima. Jei besibastančio kitataučio ir gudrios vene-cijietės šventybės priesaką pergalėti nebus per daug sunku mano miklumui ir pragaro jėgoms — tai, tikėk man, ji bus tavo. Delto, sakau, rink pinigų. Pasiskandinti! Šalin kvaila mintis: geriau pasikark džiaugsmo prisisotinęs, negu pasiskandink jį praradęs.

Rodrigas

Ar aš galiu turėt vilties laimėsiąs, jei tavo patarimo klausysiu?

Jagas

Laimėsi — tikėk manim, ir eik rinkti pinigų. Dažnai tau sakydavau ir nepaliausiu tai kartojęs, kad aš nekenčiu Mauro; mano priežastis — neapykanta, tavo, manau taip pat. Todėl, mums reikia susijungti ir atkeršyti. Jei tu jam prikabinsi ragus, tau bus malonu, o man bus žaismė. Daug ko dar yra laiko prieglobsty, kas turės išsivystyti. Na, eik ieškot pinigų. Sudie.

Rodrigas

Kur mes rytoj pasimatysim?

Jagas

Pas mane namie.

Rodrigas

Ateisiu kuo anksčiausiai.

Jagas

Gera! Sudie. Girdi, Rodrigai?

Rodrigas

Ką sakai?

Jagas

Daugiau nė žodžio apie mirtį, ar girdi?

Rodrigas

Jau noras tas pašalintas. Parduosiu visą žemę.

Jagas

Gera! sudie. Paruoški pinigų kiek galima daugiau.
(Rodrigas išeina.)

Ir taip aš, išnaudodams kvailį, sau kraunu turtą.
Juk kvaila būtų man gaišinti laikas plepant

Be prasmės ir tuščiai su tuo kvailiu, jei gu
Nebūtų man iš to naudos ir pelno.
Kaip aš to Mauro nekenčiu! Yra gandy,
Kad jis seniau gyvenęs su pačia manąja.
Aš nežinau, ar iš tikrųjų tiesa tai,
Tačiau, tas vienas įtarimas liepia man
Daryti taip, lyg būtų tai tiesa. Jis visada
Manim pasitiki, tat juo geriau man keršyt.
Na, ką gi — Kasijus yra gražus, kaip tik visai
Tam tinkamas žmogus. Tik pamąstysim...
Ji mano kerštui išnaudot ir vietą jo
Užimt, dvejopas būtų prigavimas. Tiktai kaip?
Tik kaip? Na, pamąstysim... Jei taip vėliau pradėti
Otėlą tartum perspėjant — šnabždėt jam, kad Kasijus
Perdaug su jo žmona susidraugavęs. Švelnus,
Malonus Kasijus — juo negali tikėti, lyg būtų
Jau sutvertas jis tik tam, kad moteris
Viliotų. Ką gi — Mauras geros ir atviros
Širdies, žmonėms jis tiki, manydamas, kad jie
Taip pat teisingi, nors jie vien tik apsimeta
Tokiais. Taip, Maurą lengvai vadžiot gali už nosies,
Kur tik nori. Taip. Jau žinau. Radau jau keršto
Sėklą. Dabar — man pragaro naktis padės
Pasėti ją, ir ji tuoju prigyt turės — baisi! (Išeina.)

Antrasis veiksmas.

I. SCENA

Uosto miestas Kipre. Aikštė prie jūrų. Įeina Montanas ir du džentlmenai.

Montanas

Ką jūrose galėjote matyti iš salos?

I džentlmenas

Deja, nič nieko. Įerzintos aukštai tik
Kyla bangos, o tarp jų ir tarp dangaus
Nė vieno laivo aš įžvelgti negalėjau.

Montanas

Manau, perdaug žiauriai kalbėjo žemei audra,
Stipriai taip mūsų sienų dar niekumet nebuvo
Ji purčiusi. Jei taip ir jūroj išdykauja,
Ar ažuoliniai laivo šonai galės atsilaikyt,
Kada ant jų puola tos bangos-milžinai?
Kažin, ką dar išgirsim?

II džentlmenas

Na, tai, kad jau turkų

Laivynas išblaškytas. Tik į putojantį
Šį krantą jūs pažvelkit, kaip žiauriai piktos
Bangos puolasi į dangų. Baisi, kalnuota
Audros suerzintoji jūra, lyg norinti
Užlieti Grižulo ratus, ir užgesyt nejudinamo

Polio gražiai vis blizgančius sargus. Tikrai,
Matyt neteko dar tokio jūrų neramumo.

Montanas

Jei uostan kur turkų laivynas nesuspėjo
Laiku pasprukt — tai jis paskendo. Per tokią
Audrą išlikt — tikrai negalima. (Ieina III džentlmenas.)

III džentlmenas

Naujienos,

Gerbiamieji! Pasibaigė jau karas!
Pašėlus audra planus turkams suardė.
Venecijos laivas regėjęs jau visur
Laivų sudužusiųjų liekanas liūdnas.

Montanas

Tikrai? Ar tai tiesa?

III džentlmenas

Tas laivas jau čionai,
Atplaukęs iš Veronos. Jis mums atgabeno
Narsaus Otelo mūsų adjutantą, jo vardas
Kasijus. Otelas plaukia dar. Jisai yra
Paskirtas Kipro komendantu.

Montanas

Malonu man

Labai, nes tas žmogus bus tinkamiausias čia
Komendantas.

III džentlmenas

Bet Kasijus, kuris mums pranešė
Džiaugsmingąją tą žinią, kad turkai pralaimėjo,
Atrodo pats labai nuliūdęs ir meldziasi
Tik vis, kad Mauras nenuskęstų.

Montanas

Tesaugoja

Jį Dievas. Man tarnaujant dar jisai

Man viršininkas buvo. Tai tas žmogus taip
Valdo, lyg būtų prigimtas valdovas.
Eime dabar į krantą, ten pažiūrėsim laivo
Atplaukiančio, ir jūros tolumoje, kur jį
Jungias su dangum, gal būt, narsaus Otelo
Laivą pamatysim.

III džentlmenas

Gera, eime. Dabar tai

Mes turėsim kiekvieną valandėlę laukt
Kitų keleivių. (Ieina Kasijus.)

Kasijus

Tai ačiū jums, gynėjai Kipro
Narsūs, už palankumą, suteiktą mūs vadui.
Tesaugoja dabar dangus jį nuo pavojaus,
Nes mūs laivus pašėlusi audra atskyrė.

Montanas

Ar jojo laivas tvirtas?

Kasijus

O taip. Jo vairininkas

Savoj srity žinovas, ir todėl dar man
Viltis nežuvusi, tik atgaivint ją reikia.

(Už scenos: „Laivas, laivas, laivas!“ — Ieina dar vienas
džentlmenas.)

Kodel ten šaukia taip?

IV džentlmenas

Iš viso miesto žmonės

Krantan išpylę stovi ir šaukia — laivas.

Kasijus

Tur būt, tai mūsų plaukia komendantas.

(Girdėt ar motų šūviai.)

II džentlmenas

Pasveikinimo šūviai. Tai, tur būt, draugai
Atvyko.

Kasijus

Sinior, prašau jus, eikit sužinot,
Kas toks čionai atvyko.

II džentlmenas

Gera! Tuoju. (Išeina.)

Montanas

Sakyk mums, gerbiamasis, ar jau vedęs
Tas jūsų generolas?

Kasijus

Taip. Laimingiausiai:

Jis paėmė puikiausiąją mergelę, savuoju
Grožiu pralenkusią aprašymus garsiausius,
Ji — kūrybos laimėjimas aukščiausias,
Visoms skaistybėms — pavidalas. (Ieina antras džentlmenas.)
Na, kas atvyko?

II džentlmenas

Kažkoks Jagas, Otelo leitenantas.

Kasijus

Turėjo jis kelionę trumpą ir laimingą.
Pati audra, pašėlus jūra, baisi vėtra,
Povandeninės uolos, seklumos klastingos,
Visi nematomi tie priešai — laivo prigavikai,
Lyg jausdami grožybės jėgą, tajį laivą
Pamatę tuoj nusiramino ir laisvai
Praleido čia puikiausią deivę — Desdemoną.

Montanas

O kas jinai tokia?

Kasijus

Tai ta, apie kurią
Kalbėjau jums: garbingo mūsų vado — vadas.

Ją čia atvežt turėjo Jagas, ir suspėjo
Atvykt laimingai savaite visa anksčiau
Negu mes manėm. Didis Jovel Dabar Otelą
Mums saugoki, ir laivą jo kvapu savuoju
Veski, kad jojo atvykimas čia palaimintų
Greičiau krantus šituos. Kad atsilsėtų jis,
Laimingo Desdemonos glėbyje ramumo radęs,
Kad ugnį atgaivintų pavargusiose mūsų
Sielose, ir visai Kipro salai suteiktų
Ramybės. O, pažiūrėkite!

(Ieina Desdemoną, Emiliją, Jagą, Rodrigas ir palydovai.)

Štai prisiartina čia laivo visas turtas.

Jūs, Kipro vyrai! Klaupkitės prieš ją visi.

Garbė tau, ponil! Tebūnie su tavim dangaus

Palaima nūn ir visumet, paskui ir prieš

Tavuosius žingsnius ir aplink tave.

Desdemoną

Aš nuoširdžiai dėkoju tau. Dabar, narsusis
Kasijau, ką apie mano vyrą gali man pasakyti?

Kasijus

Jis neatvyko dar. Bet aš tikiu, kad greit
Jis sveikas ir laimingas čia atvyks.

Desdemoną

Aš taip bijau! Kaip jūs galėjot persiskirti?

Kasijus

Kova baisi tarp jūrių ir dangaus laivus mūsų

Perskyrė. (Už scenos: „Laivas, laivas, laivas!“)

Ar tamsta girdi — laivas! (Girdėti armotų šūviai.)

II džentlmenas

Tvirtovę mūsų sveikina, tai reiškia:

Draugai atvyko vėl.

Kasijus

Eik, tamsta, atnešk žinių. (II džentlmenas išeina.)
Būk sveikas, leitenante. (I Emiliją.) Sveika, maloni
Poni. (Bučiuoja ją.) Gerasis Jagai, nepyk,
Kad aš pasveikinimą savo išreiškiu tokiu
Būdu, nes žinok, tėvynėj mano
Išauklėjimas geras taip reikalauja.

Jagas

Ach, sinior, jeigu savo lūpomis
Ji vaišintų taip jus, kaip jės liežuvis
Kad vaišina mane, tai būtum sotus.

Desdemona

Vargše, juk visada ji tyli.

Jagas

Taip, žinoma:

Ji tyli tik tuomet, kai aš miegu, o kai
Prie tamstos ji — tikrai, truputį liežuvėlį
Savo paslepia, bet kolioja mane bent mintimi.

Emilija

Visai be pamato tu taip mane apkalbinėj.

Jagas

Taip, taip, tikrai: jūs visos esate gražių
Gražiausieji paveikslai, kai esate už durų.
Skambučiai jūs — kai savo esat kambariuos.
Ir žiaurios, piktos katės, kai savo esate
Virtuvėse. Ir šventos jūs, kai ką užgaunate,
Ir raganos, kai jus kas nors užgauna.
Vaidintojos, kada šeiminkaujat, o tikros
Šeiminkės — vien tik lovoje.

Desdemona

Tylėk, šmeižike!

O, fi,

Jagas

Taip, tai tiesa, kitaip,

Lai būnu turkas. Jus keliatės tik žaist,
O dirbat — lovoje.

Emilija

Rašyti mano pagyrimą

Niekumet tavęs aš neprašysiu.

Jagas

Geriau

Ir neprašyk.

Desdemona

O ką rašytumei apie mane,

Jei to aš paprašyčiau?

Jagas

Maloni poni, aš

Prašau, to nenorėkit, nes aš vien temoku
Kritikuoti.

Desdemona

Na, pabandyk tik, tamsta.

Ar gal kas nors nuėjo pažiūrėt į krantą?

Jagas

Taip, poni.

Desdemona

Man liūdna kažko. Bet aš turiu
Rodyt linksmumą. Na, Jagai, ką apie mane
Rašytum?

Jagas

Aš apie tai mąstau. Bet, iš tikrųjų,
Mano sumanymai prilipę prie makaulės taip
Tvirtai, jog tik su smegenim reikėtų juos
Rauti. Bet mano Muza veikia, taip išsireikšdama:
Jei ji graži ir dar protinga — grožis ir protas, —
Pirmas labai naudingas, jei antro pavaduotas.

Desdemona

Labai gerai! O jei ji negraži, bet tik protinga?

Jagas

Jei negraži, bet gan protinga,
Gražuolį ras neišmintingą.

Desdemona

Blogiau vis ir blogiau.

Emilija

O kaip, jei bus graži, tačiau kvaila?

Jagas

Jei ji graži, tai jau negali būt kvaila niekumet,
Nes vaiką gaut kvailumas jai padės visumet.

Desdemona

Tai biau rūs ir seni nūn paradoksai. Juos gerai kartot
tik karčiamoj, kad juoktųsi kvailiai. Sakyk gi, kokį pa-
gyrimą duotumei nelemtą tai, kuri biau ir dar kvaila?

Jagas

Nėra taip biau ir kvailos, kuri nemokėtų
Taip pat išdykauti, kaip ir gražuolė galėtų.

Desdemona

O, kaip nesąmoningai! Tu pagiri bauriausiąją geriausiai.
Tačiau sakyk, kaip tu mokėtum išgirti moterį tikros pa-
garbos vertą, kurios pasielgimai kilnūs kirto kelią ne-
dorybei?

Jagas

Ta, kuri graži ir dar nesididžiuoja,
Ir gan kalbi, tačiau tuščiai liežuvio nevartoja,
Kuri yra turtinga, bet nemėgsta puoštis,

Sakydama, kad jai labiau patinka ruoštis...
Jei bus ji užgauta, atkeršyti galėtų,
Bet josios prakilnumas keršyt nenorėtų.
Kuri yra gudrumo ir proto taip gilaus,
Nepakeis galvos treskos į uodegą vašilaus.
Kuri mąstyti moka, — tokia tai suvaldyt save mokės,
Ir į meilužius savo net nepažiūrės.
Ir jei toks sutvėrimas atsirast galėtų —

Desdemona

Tai kas būtų?

Jagas

Tai žindyti alum kvailius ji karčiamoj turėtų.

Desdemona

O, kokia nevykusi ir silpna pabaiga. Tu, Emilija, iš jo nesimokyk, nors jis ir tavo vyras. Ar ne tiesa, Kasijau, kad jis yra biaurus šmeižikas?

Kasijus

Jo išsireiškimai neišlavinti, poni, tačiau jis tamstai labiau patiks kaip kareivis, negu mokslininkas.

Jagas (Į šalį.)

Jis paima josios ranką... taip, gerai, šnabždėk, — vienu tuo plonučiu voratinkliu aš apsupsiu tokią didelę musę, kaip Kasijus. Taip, šypsokis jai, taip: tavo mandagumas tave pražudys. Labai gerai, pasielgimas tavo kaip tik tinkamas: jei tavo ypatybės atims iš tavęs adjutanto laipsnį, tai geriau būtų tau nebučiuoti taip dažnai savo trijų pirštų, bet vėl darai taip pat, norėdamas būti šaunus vyrukas. Gerai, gerai, gražiai bučiuoji, puikiasias mandagumas, taip, taip, tikrai! Štai vėl tavo pirštai prie lūpų? Norėčiau, kad jie tau virstų erškėčiais. (Už scenos trimitas.) Tai Mauras, jo trimitą aš pažįstu.

Kasijus

O taip, tai tikrai jis.

Desdemona

Tai eisime sutikti jį.

Kasijus

Bet štai jis pats. (Ieina Otelas ir palydovai.)

Otelas

O mano miela karžyge!

Desdemona

O brangusis Otelai!

Otelas

Stebiuosiu aš ir džiaugsmo pilnas, kad aplenkei
Mane žygiuodama čionai, širdies laimužė!
Kad visumet po vėtros ir audrų tokios
Ramybės susilauktum, lai staugia vėtra taip,
Kad net mirtis pabustų. O jūroje bangų
Kalnai Olimpui lygūs savo aukštumu,
Laivus tešviečia lig viršūnių, gi iš tenai
Lai meta juos žemyn, į baisų pragarą
Tamsių bedugnių. Jei tuč tuoju reikėtų man
Numirt, kaip dovaną sutikčiau mirtį, nes
Bijau, kad tokio begalinio džiaugsmo
Likimas ateity suteikt jau nebegalės.

Desdemona

O ne, taip nėsakyk. Duok Dieve, kad mūs džiaugsmas
Ir meilė mūs kiekvieną dieną augtų,
Kad stiprėtų vis labiau.

Otelas

Tebūna palankios
Dangaus galybės. Amen. Aš žodžių neturiu
Išreikšti tai laimei didžiai, ji štai sustojo čia.
Perdaug man gera. (Bučiuoja Desdemoną.) Tik toks, tik toks
Nesutikimas tarp mudviejų tebūna!

Jagas (I šali.)

O taip, dabar jūs esate tikriausiam tone,
Bet aš atleisiu stygas, kur palaiko jūs
Širdyse tuos muzikos garsus. O taip,
Tikrai taip padarysiu.

Otelas

Dabar eime į pilį.
Draugai, štai jums naujiena: Turkų laivynas žuvo,
Jau karo nebėra. Kažin, kaip jaučias Kipre
Pažįstami senieji. Tave, drauguž, matysi,
Čia nuoširdžiai sutiks: juk kitą syk šionai
Mylėdavo mane. Brangioji, iš to džiaugsmo
Ir laimės begalinės virtau šnekus perdaug.
Tave, gerasis Jagai, prašau nueit į uostą,
Paimti mano daiktus, taip pat ir kapitoną
Atveski su savim, jis vyras vertas
Pagarbos didžiausios. Eime gi, Desdemona,
Dar sykį Kipro žemėje pasveikinu tave.
(Otelas, Desdemona ir palydovai išeina.)

Jagas (I tarną.)

Lauk manęs ant kranto. (I Rodrigą.)
Na, Rodrigai, jei širdyje esi narsus tu vyras, nes kiti juk
sako, kad žmogus įsimylėjęs darosi kilnesnis, nors tai ir
prieštarautų jojo būdai, tai klausyk manęs: šią naktį adju-
tantas turės žiūrėti sargybą. Pirmiausia, aš turiu tau
pasakyti štai ką: jį Desdemona jau įsimylėjusi.

Rodrigas

Jį? Negali būti!

Jagas

Uždėki pirštu lūpas — štai šitaip, ir dabar klausyk. At-
mink, kaip ji karštai įsimylėjo Maurą vien tik dėl to, kad
jis plepėjo jai visokius fantastinius melus. Manai, kad
ir visumet ji mylės už jo plepėjimą? Lai tavo išmin-
tingoji širdis nemano šitaip! Jos akys ieškos maisto.

Ar tai malonu visumet žiūrėt į velnią? Kai jos kraujas, kūnui pasitenkinus, atšals, tuomet iš naujo jau uždegti ir prisotint troškimą naują ji reikalaus grožybės, metų lygybės, gero išauklėjimo ir puikumo, žodžiu, visa to, ko Mauras neturi. Ir visa to trūkumas parodys jos švelniajam jausmui, kad jį apsiriko; tuomet pradės ji nerimauti, liūdėt ir, pagaliau, nekęsti Mauro. Pati tad prigimtis pamokys ją ieškoti kito. Dabar, pats suprantį, kad čia kitaip ir atsitikt negali, todėl, kas gi labiau tam atatinka, negu Kasijus? Tas šelmis apsukrus, po savo mandagumo ir švelnumo priedanga jis slepia biauriausios, besotės meilės pageidimus. Taip, taip, niekas kitas, tik jis, tas gudrus, biaurus niekšas, kuris puikiausiai moka išnaudoti progą, kurio akys sau randa pilną, nors tasai ir nesirodytų. Įkūnytas tai velnias! Be to gi dar, tas niekšas jaunas, gražus ir savyje tur visa tai, kas tuščioms, kvailoms galvoms taip patinka. Be galo pragaištingas šelmis, ir jau sau jį Desdemona pasirinko.

Rodrigas

Aš tuo nebegaliu tikėti! Juk jos būdas taip švelnus — tikrai palaimintas.

Jagas

Palaimintas? Netaušk niekų! Vynas, kurį ji geria, juk padarytas iš vynuogių. Jei ji būtų tokia palaiminta, niekumet neįsimylėtų Maurą. Palaiminta niekšybė! Ar nematei, kaip glostė ji jo ranką? Ar tai nepastebėjai?

Rodrigas

Taip, pastebėjau. Bet buvo tai vien tik mandagumas.

Jagas

Paleistuvybė, kaip mane gyvą matali! Tai biaurių minčių ir kūniškų pageidavimų istorijos tamsus prologas. Jų lūpos prisiartino taip, jogei savo kvėpavimu bučiavo jie viens kitą. Minčių tai ištvirkimas, miels Rodrigai. O kai

jau susiartinimas tas praskina sau kelią, tuoj ateina svarbiausias uždavinys — jungtinė pabaiga — tful! Bet, leisk man rodyti tau kelią: atgabenu tave čia iš Venecijos. Šią naktį eik daboti, aš parūpinsiu tau vietą. Kasijus tavęs nepažįsta. Aš būsiu netoli nuo jūs: tu privalai su Kasijum susipykti, ar kalbėdamas pergarsiai, ar jo įsakymus išjuokdamas, ar kuriuo nors kitokiu būdu, tai jau išspręs pats laikas.

Rodrigas

Gera.

Jagas

Kasijus, žinai, karštuolis, supyksta greitai, ir, gal būt, sava lazda sudroš tau per makaulę. Suerzink jį, kad jis taip padarytų, tada visus Kipro gyventojus ašai sukurstysiu, kad jie pakeltų maištą ir nenusiramintų ligi Kasijus bus pašalintas nuo savo vietos, tada tau bus jau daug lengviau ir bus trumpesnis kelias pasiekti savo tikslą, nes pašalinsime kliūtį, kuri mums ardytų pasisekimą.

Rodrigas

Gera, aš visa padarysiu, jei man tik pasitaikys proga.

Jagas

Tuo nesirūpink. Ateiki kiek vėliau tik į tvirtovę. Aš dabar turiu eiti į krantą jo daiktus atgabent. Sudie.

Rodrigas

Sudie. (Išeina.)

Jagas

Kad Kasijus myli ją, neabejoju aš,
Gal būt, kad ir jinai taip pat pamilo.
Tas Mauras, nors jo nekenčiu, yra žmogus
Pastovus, nuoširdus, ir Desdemonai bus
Kuo tinkamiausias vyras. O pagaliau, aš ją
Įsimylėjęs pats. Ne tam, kad aistrai pataikaučiau,

Nors tai ir nuodėmė, bet vis ji sumažės,
Nes noriu keršyt jam už įtarimą tą,
Kad Mauras, tas ištvirkėlis, naudojos mano
Lova. Mintis ta, kaip nuodai, baisiausiai mane
Graužia, sielos man nuraminti nieks negal,
Kol aš su juo galėsiu atsilygint: žmona už žmoną.
O jei ir tai nepasisektų, tai Maurą aš
Tuomet į tokį pavydą įstumsiu, kurio
Išgydyt protas nepajėgs. Kad tik man tas
Venecijos bailys nesuardytų darbo, tai Kasijų
Aš taip pat galėsiu suvaldyti, Maurui
Išdergęs jį bauriausiai, nes aš bijau,
Kad jį taip pat užklupsiu savo miegamajam.
Aš pasistengsiu padaryti taip sumaningai,
Jog Mauras man dėkos, mylės ir dar mokės
Už tai, kad aš paversiu jį tikriausiu asilu,
Ir iš laimingiausios ramybės į beprotybę
Jį įvesiu. Planą turiu! Nors dar neaiškiai apibrėžtas,
Niekšybės veido nematysi, kol jis nepanaudotas. (Išeina.)

IJ SCENA.

Gatvė:

Ieina skelbėjas su skelbimu, žmonės seka paskui.

Skelbėjas

Otelas, mūsų gerbiamas ir narsus generolas, maloniai
skelbia dėl priežasties tik ką gautų žinių apie Turkų laivyno
pražūti, kad visi gyventojai apreikštų savo džiaugsmą
jau tai šokimais, jau tai sukurtais laužais, kad kiekvienas
pasilinksmintų kaip tik pats nori; be tų laimingųjų
žinių, šiandieną generolas dar švenčia savo vestuves:
tad juo labiau jis nori, kad visi nūn linksmintųsi. Visi
pilies kambariai bus atdaryti, ir ten kiekvienas gali links-
mintis nuo dabartinės penktos valandos ligi to laiko, kol
varpas išmuš vienuolikę. Lai dangus palaimina mūsų
salą Kiprą ir mūsų gerbiamą generolą Otėlą. (Išeina.)

III SCENA.

Pilės salė.

Įeina Otelas, Desdemona, Kasijus ir palydovai.

Otelas

Šią naktį, mielas Kasijau, pats teikis prižiūrėti Sargybas. Mes savo pareigas privalom atsiminti, Nors būtumėm linksmiausioj puotoj.

Kasijus

Jau gavo Jagas, kas reik daryt, bet vis delto
Aš pats, kad visa būtų tvarkoje, žiūrėsiu.

Įsakymą

Otelas

Tas Jagas — lemtas vyras. Na, tai labanaktis.
Tavęs iš ryto lauksiu, Mikael, pasikalbėt.
Tai einava, drauguž. Derybos pabaigtos,
Dabar jau laikas mums pelnu pasidalint,
Ir vaisiais jo, kaip reikiant, pasisotint.
Labanaktis. (Otelas, Desdemona ir palydovai išeina. Įeina Jagas.)

Kasijus

Sveikas, Jagai! Reikės mums eit žiūrėti sargybos.

Jagas

Dar laiko turim, adjutante, dar nėra dešimt. Mūsų generolas anksti taip mus paliko dėl Desdemonos meilės. Bet kaltinti jo negalima, jis juk nesidžiaugė su ja dar nė vienos naktųžės. O tokia moteris gal džiaugsmo duot net Jovui.

Kasijus

Taip, ji puiki ponია.

Jagas

Ir aš patvirtinu, pilna ugnies.

Kasijus

Tikrai, ji maloni labai, ir taip švelni.

Jagas

O josios akys kokios. Taip, rodosi, kovon ir šaukia.

Kasijus

Taip, akys žavinčios. Ir dar, manau, labai jos kuklios.

Jagas

O kai ji kalba, ar nesukelia jai meilės?

Kasijus

Tikrai, jinais grožybė tobuliausia.

Jagas

Tebūna laiminga tat jų naktis! Eime, adjutante, turlu
aš vyno butelį, o čia netoli Kipro jaunimą rasim, kurie
maloniai išgers su mumis mūsų juodojo Otelo sveikatai.

Kasijus

Šianakt tai ne, gerasai Jagai, labai jau silpną tam turiu
aš galvą. Ir aš norėčiau, kad sau rastumėm mes kitą
kokį būdą pasilinksminti.

Jagas

O mūsų draugai laukia! Gersim tik po vieną taure. Aš
i tavę gersiu.

Kasijus

Jau aš išgeriau šią naktį vieną, pusiau su vandeniu, ir
štai jau atmainą jaučiu. Tuo atveju esu aš nelaimingas,
turiu silpną galvą, tat daugiau nebgersiu.

Jagas

Ką tu, žmogau! Juk ši naktis — lėbavimo naktis. Draugai
mūs nori pasilinksminti.

Kasijus

Kur jie yra?

Jagas

Už durų čia. Prašau pašaukti juos.

Kasijus

Gerai. Bet aš tikrai nenoriu baisiai. (Kasijus išeina.)

Jagas

Jei tik man pasiseks pridėti dar vieną taureę
Prie to, ką jau išgėręs jis, tai ginčytis
Pradės, ir bus taip piktas, lyg tas šunytis, kurs
Meilužę mano turi. O kvailas tas Rodrigas,
Visai apsuko meilę galvą jam, išgėrė,
Tur būt, nemaža taurių jos sveikatai,
Ir nuėjo pridabot sargybos. Tikrai,
Turės man pasisekt įkaitinti karingos
Šios salos stipriausias jėgas: tris Kipro
Vyrukus, kurie sargyboj stovi. Jie toki
Išdidūs drąsuoliai, ir savo guodoja garbę.
Tarp tų visų girtuoklių įvesti reikia Kasijų,
Kuris turės kaip nors taip padaryt, kad įžeistų
Kipriečių garbę. Štai jau jie ateina.
O jei tik pasekmės patvirtins mano planą,
Tai mano laivas plauks, nėr abejojimo.
(Ieina Kasijus, Montanas ir džentlmenas.)

Kasijus

Dievaž, esu visai jau girtas.

Montanas

Tai man čia ir gėrimas, net pilnos taurės neišgėrė, kaip
esu kareivis.

Jagas

Ei, duokit vyno šen! (Dainuoja.)

Lai taurės barška,

Tarp savęs terška,
Kad kareivis žmogus — kaip kiti,
Mūs trumpas gyvenimas,
O vyne išganymas —
Tai gerkim ir būkim linksmi.
Daugiau šen vyno, berniukai! (Atneša vyno.)

Kasijus

Dievaž, puiki dainelė!

Jagas

Aš ją išmokau Angluose. O ten tai žmonės stipriai
geria: nei danas, nei vokiečiai, nei didžiapilvis olandas
negali lygintis su anglu.

Kasijus

Ar iš tikrųjų jūsų anglai taip gali gerti?

Jagas

Žinoma. Kai danas jau mirtinai girtas, kai vokiečiai jau
guli, o olandas vemia, tai anglas liepia dar įpilt sau
naują taure.

Kasijus

Išgerkime mūs generolo sveikatai.

Montanas

Su mielu noru, adjutante. Gersiu sykiu su tavim.

Jagas

O, brangi Anglijai (Dainuoja.)

Karalius Steponas turtingas buvo,
Už vieną kroną sau kelnes pasiuvo,
Jis manė: siuvėjui per daug užmokėjęs
Ir iš piktumo, vagiu jį turėjęs.
Jis didis ponas ir buvo turtingas,
O tu, prasčiokėli, vien tik nelaimingas.
Puikybė traukia kiekvieną šalį žemyn,

Tai, užsivilkęs senu švarku, eik šalin.
Ei, vyno daugiau!

Kasijus

Tikrai, ši dainelė daug gražesnė, negu pirma.

Jagas

Ar nori, kad pakartočiau?

Kasijus

Ne, nes, aš manau, kad tas, kuris taip darydavo, yra nevertas savo vietos. Taip, tik Dievas aukščiau visų: yra sielos, kurios bus išganytos, o taip pat yra tokios, kurios nebus išganytos.

Jagas

Tikra tiesa, gerasai adjutante.

Kasijus

Kai dėl manęs, tai neužgaudamas generolo ir kitų aukštesnių žmonių manau, kad mano siela bus išganyta.

Jagas

Ir mano taip pat, adjutante.

Kasijus

Taip, bet paskui manęs, ne pirmiau. Adjutantas turi eiti pirmiau į dangų, negu leitenantas. Bet gana apie tai kalbėti. Reik žiūrėti tarnybos. Atleisk mums, Viešpatie! Gerbiamieji, eime. Nemanykit, kad aš esu girtas. Štai čia mano leitenantas — mano dešinioji ranka, o štai mano kairioji ranka. Aš negirtas. Aš dar galiu tvirtai stovėti ir gerai kalbėti.

Visi

Labai gerai.

Kasijus

Na, tai puiku: taigi, jūs nemanykit, kad aš esu girtas. (Išeina.)

Montanas

Eime, draugai, jau laikas išstatyti sargybą savo vietoje.

Jagas

Jūs matėt, kaip išėjo mūsų adjutantas.
Puikus kareivis, tarnaut jis Cezariui galėtų,
Ir būtų puikus vadas, jei ne silpnybė toji,
Kurį jūs tik tik matėt. Jinai jo nuopelnams
Lygi taip pat, kaip diena ir naktis, kada
Jos susilygina: viena didi, kaip ir antra.
Todel man jo taip gaila, tik bijau,
Kad toji jo silpnybė mūs generolo
Pasitikėjimo neapviltų, ir kad žalos ji
Kiprui nesuteiktų.

Montanas

Sakyk, nejau dažnai

Su juo taip atsitinka?

Jagas

Kiekvieną dieną

Prieš atsigulant. O jei ji gėrimas
Neužliūliuos, tai jis tau kiaurą naktį
Nemiegos.

Montanas

Tai būtų daug geriau,
Kad apie tai primintum generolui. Gal būt,
Jis to nežino. Jo geras būdas pastebi
Vien Kasijaus gerumą, o blogų jo pusių
Nemato jis. Ar netiesa? (Ieina Rodrigas.)

Jagas (Tyliai Rodrigui.)

Tu čia? Ir kam?

Greičiau sek Kasijų. Skubėki. (Rodrigas išeina.)

Montanas

Kaip gaila, kad kilnysis Mauras atsakomina
Tokią vietą pavedė girtuokliui. Būtų
Geriau jam apie tai pranešus.

Jagas

Nors už tai man Kiprą duotų. Perdaug myliu aš
Kasijų, padėti jam norėčiau išgydyt jį
Nuo tos silpnybės. Bet kas tenai? Ar girdit?
Šaukia ten! (Už scenos — „pagalbos! pagalbos!“ įbėga Rodrigas,
paskui jį Kasijus.)

Kasijus

Nenaudėli tu! Niekše!

Montanas

Kas atsitiko, adjutante?

Kasijus

Niekšas tas!

Tarnybos pareigas nurodyt nori man!
Aš jį į butelį įkalsiu. Nenaudėlį
Sumušiu.

Rodrigas

Ką? Mane sumušt?

Kasijus

Plepi dar, niekše tu! (Muša jį.)

Montanas

Nusiramink, gerasis adjutante, ir ranką
Prašau tik sulaikyk. (Nori jį sulaikyti.)

Kasijus

Tai gausi pats.
Paleiski mane, siniore, jei ne,

Montanas

Tu girtas, gėda.

Kasijus

Aš girtas? (Jiedu ištraukia kalavijus.)

Jagas (Tyliai Rodrigui.)

Bėk greičiau, pagalbos šauk. (Rodrigas išeina.)
Gerasis adjutante, ei jūs, gerbiamieji,

Sustokitel! Pagalbosl! Adjutante, eil
Sinior Montanol! Pagalbos, ei, ponai!
Na, tai gera sargyba. (Varpas skamba.) Štai varpas skamba,
Sustokite, velniai, prikelsit visą miestą.
Del Dievo, sustoki, adjutante, nes gėda
Bus tau amžina. (Įeina Otelas ir palydovai.)

Otelas

Kas daros čia?

Montanas

Po šimts velnių! Man kraujas bėga, aš sužeistas
Sunkiai.

Otelas

Sustokit, jei branginat gyvybę.

Jagas

Gana, sinior Montanai, adjutante, ar jūs
Užmiršot, ponai, savo pareigas ir vietą?
Sustokit, ei, sustokite, į jus pats kalba
Generolas, sustokite, o gėda!

Otelas

Pasiutot

Jūs, ar kas? Ką reiškia tos muštynės?
Pavirtom turkais gal, kad elgiamės čionai
Kaip Dievas uždraudė daryt net otomanams?
Gana, sakau, juk esate krikščionys.
Pabaikite tuojau kautynes šias!
Kas rankos suvaldyt tuojau nepanorės,
Prisiekiu, permažai tas vertina gyvybę,
Ir galas tam, jei tik iš vietos pakrutės.
Tą varpą įsakau nutildyti tuojau:
Išgąsdinot visus. Sakykit, kas įvyko?
Teisusis Jagai, tu išbalęs taip ir išsigandęs,
Jei tu mane myli, sakyk, kuris pradėjo?
Laukiu.

Jagas

Aš nežinau. Prieš valandėlę visi mes
Nuoširdūs čia buvome draugai. Gražiai
Kalbėjomės, kaip tie jaunavedžiai prieš
Pogulį. Staiga, tarytum kas žmonių
Sumaišė protus: jie griebiasi kardų ir šoka
Viens kitam krūtinėn. Bet priežasties aš nežinau
Ir negaliu išaiškinti. Kodel garbingam mušyje
Nepalikau aš kojų, kurios mane čia atnešė
Išvyst kautynes negarbingas.

Otelas

Kaip tu galėjai,

Mikael, taip užsimiršt?

Kasijus

Prašau atleisti

Man. Kalbėt aš negaliu.

Otelas

Montanas gerbiamas,

Žmogus, juk padorus buvai tu visumet.
Ir tai visi įvertino senai, o pats
Žiaurusis teismas vien gerbti tavo vardą
Gal. Sakyki, kas įvyko? Kas privertė
Suteršti savo vardą? Užmiršti garbę,
Ir virst nakties plėšiku? Kas? Prašau man
Atsakyti, aš laukiu.

Montanas

Kilnus Otelai,

Mirtinai aš sužeistas, sunku kalbėti
Man, bet leitenantas Jagas galės papasakoti
Tiek, kiek aš galėčiau. Aš tik žinau, kad
Šiąnakt bloga pasakyti ar padaryti
Neteko man. Nes juk save apsaugot kaltės
Nėra, ir užpultam gint savo gyvastį —
Taip pat prasižengimo nėra.

Otelas

Prisiekiu

Dangumi, jaučiu, kad kraujas man užliejo
Prota, kad man aistra mintis sutemdė
Ir pradeda valdyt mane. Tegul aš tik
Iš vietos pajudėsiu, tegul pakelsiu ranką
Tik — tuoj kris nuo mano įsiutimo geriausias
Iš visų. Paaiškinkit tuojau, kaip prasidėjo
Tas ginčas jūs biauirus. Kas kaltininkas
Viso? Suradęs jį, nors būt tai mano brolis,
Aš skirsiuos amžinai su juo. Kaip? Mieste,
Kur ir be to kiekvienas įbaugintas,
Pradėti savo ginčą, sukelti trukšmą naktį,
Ir kur? Sargyboj! Tai tik negirdėta! Aš klausiu,
Kas pradėjo, Jagai?

Montanas

Ar, gal būt, iš baimės, padidinti arba sumažinti
Taisybę norėtum, tikrai, tu nesi kareivis!

Jagas

Kam nori taip skaudžiai įžeist mane. Lai man
Liežuvį traukia iš gerklės, negu sutikčiau
Ką bloga apie Kasijų pasakyt. Bet aš
Žinau, kalba teisinga mano jam nekenks.
Taip buvo, generole: Montanas su manim
Čionai sėdėjo ir kalbėjo. Tik įbėgo
Žmogus pagalbos šaukdamas, ir Kasijus paskui
Jį, aukštai iškėlęs savo kalaviją,
Gal būt, nudurt norėjo jį. Montanas tuoj
Prie jo prašydamas priėjo, kad susilaikytų,
O aš tą žmogų šaukiantį sekiau, bijodamas,
Kad šauksmas jo gyventojus išgąsdins
(taip ir atsitiko). Bet tas žmogus
Nubėgo jau toli, o aš turėjau čia
Sugrižt atgal, bet jau iš tolo išgirdau
Žvangėjimą kardų, ir tokį Kasijaus keiksmą,

Kokio dar niekumet nesu girdėjęs iš jo Lūpų. Kol sugrįžau (praslinko valandėlė), Jau radau juos susikovusius baisiausiam Pasiutime, kaip juos radai patsai tu, generole, Kai juos perskyrei. Tai jau ir visa, ką aš Pasakyt galiu. Bet žmonės, vis tik — žmonės, Visumet bus tie patys. Geriausi gal suklyst. Nors Kasijus gerbiama Montaną ir užgavo, Žmogus juk kartais, kai supyks, — užgauna Geriausiąjį net savo draugą, tačiau, tikrai Aš taip manau, kad tas žmogus, kuris pabėgo, Užgavęs buvo Kasijų baisiausiai, todėl Susilaikyti jau neteko jam kantrybės.

Otelas

Žinau aš, Jagai, kad geros esi širdies Ir draugiški ryšiai tave šiandieną verčia Sušvelnint jo prasižengimą. Kasijau, tave Myliu aš, bet nuo šios dienos daugiau nesi Man adjutantas. (Ieina Desdemona ir palydovai.) Žiūrėkit, jūs išgąsdinot ir mano mieląją. (Kasijui.) Aš taip darau tau pavyzdžiui kitiems.

Desdemona

Kas atsitiko čia?

Otelas

Niekis, visa tvarkoje, Dabar namo galėsime eit. (Montanui.) O kai dėl jūs Žaizdų, Montanai, tai gydytoju būsiu aš Patsai. Tegul ji nuveda namo. Apeisi. Miestą, Jagai, ir nuraminsiu tuos, kas trukšmo Išsigando. Tai eisim, Desdemona. Kareivio Toks likimas, iš miego kelt saldaus dėl trukšmo Ir vaidų. (Otelas, Desdemona ir palydovai išeina.)

Jagas

Ar sužeistas esi tu, adjutante?

Kasijus

Taip. Gydytojas jau man nepadės geriausias.

Jagas

Gink Dieve. Ar tikrai?

Kasijus

O, geras vardas, geras vardas, geras vardas; o, aš praradau juk savo gerą vardą! Aš praradau nemirtingąją savo dalį, ir gyvuliškoji dalis tik pasiliko. Mano geras vardas, Jagai, mano geras vardas!

Jagas

Iš tikrųjų, kaip esu žmogus teisingas, maniau, kad esi sužeistas, nes daug didesnė būtų skriauda nuo to, negu nuo gero vardo praradimo. Geras vardas, tai labai tuščias ir vilingas dalykas: dažnai gaunamas be užsitaravimo ir dažnai be kaltės prarandamas. Tu visiškai nesi praradęs savo gero vardo, jei pats save neįtikinsi, kad jį praradai. Žmogau, juk daugel yra būdų, kad vėl galėtum susitaikyti su generolu. Jis atėmė tau laipsnį būdamas supykęs, bet ne dėl to, kad tave nubaust norėjo, o vien tik aplinkybėms reikalaujant, lygiai taip, lyg muštų kas nekaltą šunį, kad piktą liūtą tuo išgąsdintų. Atsiprašyk — jis vėl bus tavo.

Kasijus

Greičiau aš jį prašyčiau, kad jis mane visai atstumtų, negu kad toks puikus valdovas laikytų prie savęs tokį niekam netikusį, baurų girtuoklį. Ir kam žmonės geria? Kad kalbėtų kaip papūgai? Ir peštų, rėkautų, keiktų ir bartų su savo šešėliu? O tu, nematoma vyno jėga! Jei dar tu neturi sau tinkamojo vardo, tai būki pavadinta velniu!

Jagas

Kas buvo tas žmogus, kurį vijaisi? Ką jis tau padarė?

Kasijus

Aš nežinau.

Jagas

Nejaugi?

Kasijus

Daug ką aš atmenu, bet nieko aiškiai. Susibarėm, bet kodel, nežinau. O Dieve, kodel žmonės į savo sielas priima tą biaurų priešą, kurs atima jiems protą. Kodel gi visi džiaugsmas, pasilinksminimai, lėbavimai yra tokie, kad daro iš mus gyvulius!

Jagas

Gerai sakai, dabar visai rimtai kalbi, bet kaip galėjai taip greit išsiblaivyti?

Kasijus

Patiko girtuokybės velniui pasitraukti ir savo vietoj palikti rūstybės velnią, viena yda pakeitė kitą tam, kad galėčiau dar labiau savim biauřėtis.

Jagas

Gana, esi perdaug smarkus jau moralistas. Žinoma, jei kreipsime akis į laiką, į vietą ir į dabartinę šios salos padėtį, tai iš tikros širdies aš nenorėčiau, kad tai atsitiktų, bet jei jau atsitiko, tai dabar reik taip daryti, kad tai tau neperlabiausiai kenktų.

Kasijus

Jei aš, padėkim, paprašyčiau jį gražint man laipsnį, tai jis man pasakys, kad aš esu girtuoklis. Ir jei turėčiau net taip daug galvų ir burnų kaip Hydra, tai toks atsakymas visas jas uždarytų. Prieš valandėlę būti išminingu žmogum — ir tapti staiga kvailiu, o galutinai gyvuliu — baisu! Prakeikta taurė kiekviena, nes josios dugne — velnias.

Jagas

Gana, gana, Geras vynas — puikus gaivalas, jei tik gerai jis sunaudotas. Gana ji keikti. Dabar, gerasis adjutante, manau, tu jau žinai, kad aš tave myliu.

Kasijus

Aš įsitikinau, kad taip. Aš girtas.

Jagas

Tu ar kits kai kada gali būti girtas. Tai menkniekis. Bet aš tau pasakysiu, ką turi daryti. Mūs generolo žmona dabar yra pats generolas: galiu taip išsireikšti, nes jis dabar visas atsidavęs josios grožybės visų dalių stebėjimui, žymėjimui ir tyrinėjimui. Laisvai išpasakok jai visa, prašyki jos pagalbos, nes ji tikrai padėti gali sugrąžinti tau laipsnį. Jos būdas toks švelnus, geras, malonus, jog ji, jei jos prašysi — laikys sau nuodėmę nepadaryti dar daugiau, negu yr prašoma. Prašyk, kad ji tuos nutrauktus ryšius tarp tavęs ir josios vyro sumegstų vėl, o aš einu laižybų iš viso savo turto prieš bet kokį daiktą, kad jūs susidraugausit dar labiau negu buvote pirmiau.

Kasijus

Tas tavo patarimas atrodo labai geras.

Jagas

Linkiu tau gera iš tikros širdies.

Kasijus

Tikiu tavim tikrai. Tuoju iš ryto prašysiu tad dorosios Desdemonos, kad mane užtartų. Jei man nepasiseks, nustosiu vilties mano laime.

Jagas

Gerai sakai. Labanakt, adjutante. Turiu eiti į sargybą.

Kasijus

Labanakt tau, gerasis Jagai. (Kasijus išeina.)

Jagas

Na, kas dabar galėtų pasakyti, kad aš
Dariau niekšybę, jei mano patarimas geras
Ir teisus? Nes, iš tikrųjų, vien tik taip
Išgausim Mauro palankumą. Bus lengva juk
Gerumą Desdemonos sunaudot doram taip tikslui,
Nes ji geradarybės vaisių pilna, ir Mauras
Padarys ką tik ji nori. Jis savo krikšto
Net, išganymo ženklų išsižadėtų gal,
Nes jojo siela vien jos meilei atsidavusi
Dabar, ir ji ko panorės — tai padarys,
Lyg deivė, kuri žaidžia su žmogaus silpnybe.
Na, argi gal dabar mane kas niekšu pavadint,
Jei Kasijui patariau teisiu keliu jo tikslo
Siekti? O, pragaro dievybė! Kada velniai
Įveikti nor baisiausią nuodėmę, tai jie
Apsimeta, kaip aš dabar — dangaus skaistybe.
Nes kai tasai kvailys prašys josios pagalbos,
Ir ji pradės tvirtai užtarti jį pas Maurą,
Pradėsiu aš tada šnabždėti jam į ausį,
Kad ji, tik savo aistrai pataikaudama,
Paremti stengės jį. Ir juo daugiau ji stengsis,
Pradės Otelas juo labiau tad netikėt
Jos teisingumu. Taip skaistumą jos ir dorą
Smalos duobe paversiu aš. Iš jos gerumo
Darysiu tinklą, kuriuo visus apsupsiu. (Ieina Rodrigas.)
Na, kaip, Rodrigai?

Rodrigas

Tai taip. Aš šioj medžioklėj esu šuo — tiktai ne tas,
kurs gaudu, bet tas, kurs loja. Beveik visus praleidau
pinigus, šianakt mane gan drūčiai sumušė, o visa tai pa-
sibaigs, manau, tik tuo, kad iš visų nemalonumų aš tik

daugiau įgysiu prityrimo ir, pagaliau, be pinigų, tik truputį daugiau įgijęs išminties, sugrįšiu į Veneciją.

Jagas

Kaip nelaimingi tie, kuriems nėra kantrybės!
Kas žaizdos tos, kur tuč tuojau pagyja?
Ir veikiame mes, juk tu žinai, protavimu,
Ne burtais. O protas mūsų surištas ankštai
Su neveikliu laiku. Ar mums nesiseka? Tiesa,
Tave apkūlė Kasijus, bet tu už tai jam laipsnį
Atėmei. Nors yra vaisių, kur be saulės auga,
Bet noksta tie greičiau, kurie pirmiau pražydo.
Turi dar kiek palaukt. Bet pažiūrėk, štai jau
Ir rytas! Dirbdami ir smaguriaudami
Negalim pastebėt, kaip laikas bėga. Dabar
Išeik. Eik sau namo. Išeik, sakau. Paskui
Žinosi dar daugiau, dabar gi eik. Sudie. (Rodrigas išeina.)
Reik du dalyku padaryt: priversti mano
Žmona, kad Kasijui gelbėti prašytų savo
Ponia. Tada, kai aš su Mauru kur nors eisiu,
Tai grįždamu galėsime užtikti jau
Kasijų besikalbant su Desdemona. Taip,
Toku būdu, aš greičiau laimėsiu,
Negaišdamas tat, veikt tuojau pradėsiu. (Išeina.)

Trečiasis veiksmas.

I SCENA.

Pilies pryšaky.
Įeina Kasijus ir muzikantai.

Kasijus

Pagriežkit čia. Atlyginsiu gerai už jūsų
Trūsą. Griežkit ką nors trumpa pasveikint
Generolui rytą kėlus. (Įeina Klounas.)

Klounas

Atsiprašau, ar tamstų instrumentai buvo Neapolyje, kad
jie taip per nosį kalba?

I muzikantas

Kaip, sinior?

Klounas

Ar tai, atsiprašau, vadinamieji pučiamieji instrumentai?

I muzikantas

Taip, sinior.

Klounas

Tai jie vėjavaikiai ar ne?

I muzikantas

Kaip vėjavaikiai, sinior?

Klounas

Nagi, jie vėją pučia ar ne? Bet, štai, atnešiau tamstoms
pinigų. O generolui taip patiko tamstų instrumentai,
jog jis labai prašė daugiau nebekelti jais trukšmo.

Gera, sinior.

Klounas

Jei mokate griežti taip, kad negalėtumėm girdėti, tai griežkit, bet klausyti generolas visai nebenori.

I muzikantas

Mes taip griežti nemokam.

Klounas

Jei ne, tai dėkit savo vamzdžius į maišą ir traukitės! Eikite! Išnykite ore! Šalin! (Muzikantai išeina.)

Kasijus

Klausyki, gerasai drauge.

Klounas

Gerasai draugas neklausys, bet aš klausysiu.

Kasijus

Prašau, palik savo kvailus juokus. Štai tau aukso pinigai: jei toji ponia, kuri draugauja su generolo žmona, yra jau pakilusi ant kojų, tai pasakyk jai, kad Kasijus labai jos prašė čia ateiti ir valandėlę su juo pasikalbėti.

Klounas

Ji jau atsikėlusi, sinior, bet ar ji norės panaudoti savo kojas ir čia ateiti — nežinau, vis dėlto aš jai tai pasakysiu. (Išeina. Įeina Jagas.)

Kasijus

O, gerasis Jagai. Sveiks, drauguži, kaip tik laiku Tu atėjai.

Jagas

Tai tu visai dar negulei?

Kasijus

O ne. Jau aušo, kai mes skyrėmės. Klausyki, Jagai,
Aš išdrišau prašyti tavo žmoną, kad čia
Ateitų: noriu jos maldaut, kad prie doros
Priesti Desdemonos padėtų man.

Jagas

Aš čia tuojau atsiųsiu ją ir pasistengsiu
Kaip nors pašalint Maurą, kad galėtumėt
Laisvai pasikalbėti.

Kasijus

Nuoširdžiai tau ačiū. (Jagas išeina.)

Aš dar nesu sutikęs florentiečio, kuris
Taip būtų geras, nuoširdus toks. (Ieina Emilija.)

Emilija

Sveiks, adjutante gerasai. Man gaila, toksai
Nemalonumas tamstai atsitiko. Tačiau,
Netrukus vėliai visa bus gerai. Tik apie
Tai narsus mus generolas ir kalbasi
Su savo žmonele. Ji tamstą užtaria
Karštai, jisai gi sako, kad tamstą nubaust
Jisai turėjęs tik dėl to, kad sužeistasis —
Mylimas karys visų kipriečių. Betgi
Ir dabar jis tamstą sakosi mylįs ir
Lauksias progos tik grąžinti tamstai laipsnį.

Kasijus

Nežiūrint to, prašyčiau dar, jei manote,
Kad tinka ir galima — duot progos pakalbėti
Man nors kiek su Desdemoną.

Emilija

Labai gerai.

Eime. Aš stengsiuos padaryti taip, kad tamsta
Laisvai ir nuoširdžiai galėtum pakalbėti.

Kasijus

Už tai aš tamstai labai dėkingas būsiu. (Juodu išeina.)

II SCENA.

Kambarys pily.
Įeina Otelas, Jagas ir džentlmenai.

Otelas

Tuos laiškus atiduosi, Jagai, kapitonui,
Ir paprašyk, kad jis senatui nuo manęs
Pasveikinimus duotų. Dabar einu žiūrėt
Tvirtovių. Ten galėsit mane rasti.

Jagas

Otelas

O jūs, siniorai, eisit su manim?

Klausau.

Džentlmenai

Labai mums bus malonu. (Visi išeina.)

III SCENA.

Pilies pryšaky.
Įeina Desdemoną, Kasijus ir Emilija.

Desdemoną

Būk tikras, Kasijau gerasai, kad aš
Stengsiuos kiek galėdama padėti tamstai.

Emilija

Padėki jam, padėk, brangioji ponja,
Taip susirūpinęs ir mano vyras juo,
Lyg pats būt nukentėjęs.

Desdemoną

Geros širdies tas Jagas,
Nenusiminki, Kasijau, vėl judu būsite
Draugai su mano vyru, kaip buvote pirmiau.

Kasijus

Maloni ponia, aš — nors kažkas atsitiktų —
Jums būsiu visumet ištikimiausias tarnas.

Desdemona

Dėkoju tamstai, Kasijau. Žinau, kad generolą
Myli tikrai ir jį senai pažįsti.
Užtikrinu, kad jei bent dėl žmonių akių
Laikys dar tamstą nuošaliai gal kiek.

Kasijus

Maloni ponia, tuo tikiu aš, betgi — tai
Ilgokai gal dar tęsis. Pagaliau,
Turėdamas sau kitą adjutantą, gali
Mane visai užmiršti generolas.

Desdemona

Ne, taip nebus, nereikia abejoti. Emilijos
Akivaizdoj žadu aš, kad laipsnį vėl atgausi.
Jei aš kartą kam pažadą daviau — šventai
Jį ištesėsiu. Nuo šios dienos neduosiu jau
Ramybės aš savo vyrui. Lyg mokykla bus jam
Lova, lyg kunigo klausykla — stalas bus.
Priminsiu proga kiekviena jam Kasijaus bylą.
Nenusimink. Užtarytoja tamstos numirs, nekaip
Užtarti liausis. (Otelas ir Jagas pasirodo tolumoje.)

Emilija

Ponia, štai jau ateina generolas.

Kasijus

Išeiti leisi.

Tad man

Desdemona

Kodel? Pasilik. Išgirsi tamsta.
Kaip aš jį prašysiu.

Kasijus

Ne, poncia, ne dabar.
Nenusiteikęs aš, ir man taip nesmagu,
Net rūpintis savim. nesugebėčiau nūn.

Desdemona

Jei taip, tai gaila, gaila. Gali tad
Eiti, Kasijau. (Kasijus išeina.)

Jagas

Hal man tai nepatinka!

Otelas

Jagas

Ką tu sakai?

Aš? Nieko, nieko... gal būt, tai ne...

Otelas

Ne Kasijus, kurs ten dabar kalbėjosi su
Manaja žmona?

Ar tai

Jagas

Kas? Kasijus, vadove? O ne,
Negali būt. Ir kam staiga išbėgęs būtų
Taip, lyg nusikaltęs kuo, matydamas
Ateinant čia generolą?

Otelas

Kad jis.

O aš manau,

Desdemona

Brangusis mano, ar žinai, čia tik
Tik buvo be galo nusiminęs nuskriaustasis,
Praradęs tavo palankumą.

Otelas

Kas jis toks?

Desdemona

Tai tavo adjutantas Kasijus. Brangusis!
Jei aš turiu nors kiek jėgų tave
Sujaudinti, jei tu tikrai mane myli,
Atleiski jam ir susitaikink tuoj. Jis
Nuoširdžiai tave, matyti, myli, ir prasikaltęs
Tik dėl paikumo savo, bet ne dėl piktumo,
Ką aiškiai rodo jo teisingas veidas.
Prašau tave, tu jam atleisk.

Otelas

Išėjo?

Tai jis iš čia

Desdemona

Taip, tai jis. Ir toks nuliūdęs buvo,
Jogei savo skausmo dalį paliko man.
Dabar sykiu su juo kenčiu ir aš. Pašauk
Atgal jį, mielas!

Otelas

Kitąkart.

Ne, ne dabar, brangioji,

Desdemona

Bet kad tik greit!

Otelas

Greičiau, jei taip, mieloji, nori.

Kaip galima

Desdemona

Vakarą prie vakarienės?

Tai gal ši

Otelas

Vakarą.

Ne, dar ne ši

Desdemona

Tai ryt per pietus?

Otelas

Aš ryt namie

Nė nepietausiu, reiks tvirtovėj jūrininkus
Man priimt.

Desdemona

Na, tai ryt vakarą, ar gal

Antradienį iš ryto? Gal būt, antradienį
Per piet, ar vakare, o gal trečiadienį
Iš ryto? Prašau tave, paskirk jam laiką, bent lig
Nepraeis trys dienos. Jis gailisi tikrai,
Ir jo nusikaltimas ne toks baisus, užtektų
Vien tik papeikimo, (nors, sako, pavyzdžiui
Kitiems reik ir geriausius bausti karo metui
Esant). Betgi jam, brangusis mano, leisk
Ateiti pas tave greičiau. Prašau tavęs,
Ir klausiu širdyje savęs, jei tu manęs
Prašytum taip ką nors, ar aš galėčiau tau
Užginti tai, ar taip tylėt, kaip tu dabar? Ne, ne,
Tikrai! O tu su Kasijum juk dar tuomet draugavai,
Kai man piršais, ir jis karštai tave taip
Gynė visumet, kai aš papeikt norėdavau.
Ir štai dabar man reikia taip maldaut, kad jam
Atleistumei, tikrai, tai jau per daug —

Otelas

Prašau

Tave, gana! Lai Kasijus čia ateina kada nori,
Bejėgis aš tau pasipriešint.

Desdemona

Na, tai visai

Ne dovana. Tai lygiai taip, kad paprašyčiau
Tavęs aš užsidėti pirštinaites, ar kad
Maistingus valgius valgytum, arba šilčiau
Apsitaisytum. Žodžiu, visa tai, kas tau
Naudos pačiam atneštų. Bet jei aš tavo meilę

Norėčiau išbandyti prašymu kokių,
Tikrai jau daug sunkesnį ir didesnį daug
Išrasčiau reikalą.

Otelas

Tau priešintis nestengsiu.
Dabar gi ir tave aš paprašysiu: paliki mane
Vienai valandėlei.

Desdemona

Ar tu manai, kad aš
Tau priešintis galėčiau? O ne. Sudie,
Vadove mano mielas.

Otelas

Sudie, brangioji mano,
Greitai pas tave ateisiu.

Desdemona

Eime, Emilija. (Otelui.)
Lai būna taip, kaip nori, aš visumet tavęs
Klausysiu, mielas mano. (Išeina su Emilija.)

Otelas

Teprarandu išganyką, bet aš tave
Myliu, o jei kada mylėti liausiu, —
Chaos teapsupa mane.

Jagas

Vadove, gerbiamasis,

Otelas

Ką tu sakai?

Jagas

Ar apie tamstos meilę,
Generole, kai žmonai dar tebesipiršai,
Žinojo Kasijus?

Otelas

Žinojo visa, kam gi klausi?

Jagas

Taip sau. Iš įdomumo. Daugiau nieko.

Otelas

Kodel gi tai įdomu?

Jagas

Aš nemaniau, kad jis

Ją pažinojo.

Otelas

O taip. Dažnai jis mudviem

Tarpininkas buvo.

Jagas

Tikrai?

Otelas

Tikrai! O kaip gi.

Ar tai buvo bloga? Gal jis nedoras?

Jagas

Doras?

Otelas

Na, žinoma, kad doras.

Jagas

Gal būti, generole,

Iš to, ką apie jį žinau —

Otelas

O kaip manai?

Jagas

Kaip aš manau, vadove?

Otelas

Kaip aš manau, vadove?

Prisiekiu dangumi — jis tapo mano aidu,
Lyg savo mintyje paslėpęs būtų tokią
Baisenybę, kurią parodyt būtų
Perbaisu man. Matau: kažką galvoji tu; girdėjau,
Kai tu tarei: „man nepatinka tai“, —
Pamatęs Kasijų išeinant. Kas nepatinka tau?
Kada gi pasakiau: „jis mums tarpininkavo“,
Nustebęs sušukai: „Tikrai?“ Ir antakius
Taip suglaudei, lyg, rodos, mintyje baisiausią

Mintį uždaryt norėjai. Bet jei tu mane
Myli, iš tiesų — tą mintį man turi
Atskleist.

Jagas

Žinai, kad aš tave myliu, vadove.

Otelas

Manau, kad taip. Taip pat žinau, kad tu esi
Teisingas, doras, žodžio veltui neištarsi,
Jei nežinosi jo vertės. Todel, dabar
Neaiškūs tavo sakiniai sujaudino
Man širdį. Jei taip sakytų niekšas koks,
Ar koks melagis — visa būtų aišku, nes jo
Toks amatas. Bet jei žmogus teisus taip
Taria — reiškia, širdy jis slepia mintį,
Kuri jam veržiasi, kurios negal paslėpti.

Jagas

O kai del Kasijaus, jisai — aš tikrinu — teisingas.

Otelas

Ir aš manau taip pat.

Jagas

Žmogus tur būti toks,
Koks jis atrodo, ir nesirodyt tuo, kuo jis
Nėra.

Otelas

Taip, žinoma, kiekvienas privalo būti
Toks, koks atrodo.

Jagas

Taigi, manau, kad Kasijus
Teisingas.

Otelas

Ne, aš matau, galvoje manai
Ką kita. Prašau tave, sakyk man, ką manai,

Taip lygiai, tartum sau sakytumei pačiam.
Jei ką manai biauraus — sakyk bauriausiai
Žodžiais.

Jagas

Atleiski man, prašau, vadove.
Nors mano pareiga yra tavęs klausyti,
Bet aš manau, galiu šiuo atveju būt laisvas,
Kaip būt galėtų laisvas net paskučiausias vergas.
Išreikšti mano mintį? O jei ji neteisinga?
Nėra pilies, kurioj nebūtų nešvarumo?
Nėra krūtinės taip geros, kad joje, šalia
Gerų minčių — blogoms ir trūktų vietos,
Kurie teisėtai, kaip ir pastarieji, išreikšti
Gal nelemtą savo nuomonę?

Otelas

Prieš savo draugą sąmokslą darai, jei tu
Manai, kad nuskriaustas jisai ir jam to
Nesakai.

Tu, Jagai,

Jagas

Prašau tave, vadove,
To nenorėk. Gal būt, klystu, spėjimai mano
Klaidingi gali būti. Turiu prisipažinti,
Tikra silpnybė mano: visur įtart piktybę
Ir ten dažnai įžvelgt nusižengimą, kur nėra
Jo visai. Prašau nekreipt dėmesio tad į mano
Klystantį sprendimą, ir ramumo dėl nepatvirtinto
Spėjimo neardyki. Tai prieštarautų tavo laimei
Ir ramybei, taip pat ir protui mano ir
Dorybei, jei savo mintį tau pareikščiau.

Otelas

Ką gi tu spėjai, Jagai?

Jagas

Vadove, geras vardas —
Tai mūsų sielų deimantas. Jei kas pavogtų

Piniginę iš manęs — pavogtų menknieki,
Nes šiandien mano ji — rytoj kitų, ir
Tūkstančio jau buvo. Bet tas, kurs iš manęs
Pavogtų gerą vardą, dalyką pavagia tas
Tokį, nuo kurio pats nepralobs, tačiau,
Mane tikrai paverstų elgeta.

Otelas

Del Dievo!

Aš turiu žinoti tavo mintį.

Jagas

O ne,

Jos nežinosi, nors mano širdį rankoje
Laikytum — ir tada tylėčiau, kaip dabar,
Kada aš ją slepiu krūtinėj mano.

Otelas

Šitaip!

Jagas

Generole, tesaugoja tave dievai nuo pavydumo,
Nuo tos baisiosios Hydros su žaliom akim,
Su šypsena žiauria, kuri maitinas tuo,
Ką sau pati gamina. Laimingas vyras tas,
Kuris, patyręs kartą, jog apgautas buvęs,
Nustoja tuoj mylėjęs baurią prigavikę.
Bet kaip kankintis turi tie nelaimingieji,
Kurie dar myli, betgi netiki jau meile,
Kuriuos pavydas graužia, tačiau kurie mylėti
Pašėlusiai neliaujas.

Otelas

O, vargas man!

Jagas

Jeigu gali

Laimingas būt širdy beturtis, jis — turtingas.
Bet tasai, kuris turėtų ir didžiausius
Turtus, jeigu jis bijos vis juos prarasti —

Beturtis jis, lygiai kaip žiemą gamta.
Apsaugok, Dieve, nuo pavydo visus, kuriuos
Aš myliu!

Otelas

Palauk, kur tu kreipi? Ką reiškia
Tavo žodžiai? Pavydui, gal, manai pavesiu
Savo širdį? Kad keisdamas mintis, kaip
Keičiasi mėnulis, lauksiu įtarimų
Naujų kasdien? O ne! Aš supinu tampriai
Ir sprendimus tvirtus ir savo abejones.
Vadinki mane ožiu, jei savo širdį aš
Kankint kada norėsiu spėliojimais smulkiais,
Beprasmingais įtarimais, kuriuos tavo kalboj
Aš pastebėjau. Gali kalbėti sau kas nori,
Kad aš turiu gražuolę žmoną, kad ji mėgsta puoštis,
Liūdi be draugystės, kad ji kalbi, gražiai
Dainuoja, šoka, groja... Man tai malonu tik.
Ir nėra pavydui čia kertelės nė mažiausios.
Nes jei širdy dora — negali būt jaunystė
Pavojinga. Taip pat nebebaugina manęs,
Kad aš nesu viliojantis, gražus — tai matė
Ji ir pirma, bet vis delto mane ji išsirinko.
Ne! Pirm nei aš abejot pradėsiu, reik matyti,
Pamatęs gi — įrodymų aiškių pareikalausiu,
O įsitikinęs, galop išrausiu aš
Ir meilę ir pavydą iš širdies.

Jagas

Džiaugiuos
Tikrai išgirdęs tokį žodį, nes atviras
Dabar galiu aš būti. Savą parodyti tau
Meilę ir prisirišimą. Todel, nors dar
Įrodymų aiškių aš neturiu, bet vis
Delto klausyk, ką aš tau pasakysiu,
Nes pasakyti privalau: sek žmoną ir sek
Kasiją. Žiūrėk domiai, savęs neerzink
Pavydu, bet netikėk taip pat ir jų

Dorove. Aš nenorėčiau, kad tavo gera širdis
Būt įžeista, vadove, todėl sakau, dabok.
Venecijos moterų būdą pažįstu aš gerai,
Savo išdykavimus tik dangui pasako jos,
O vyrams — neišdrįsta. Jų sąžinė neverčia
Liautis išdykavus, tik liepia slėpti
Nuodėmes savas.

Otelas

Tu taip manai?

Jagas

Apgavo tėvą, kada už tamstos, vade, sutiko
Ištekėt, nuduodavo, kad bijo, o iš tikrųjų
Tamstos ar nemylėjo?

Juk ji

Otelas

Teisybę tu sakai.

Jagas

Jei būdama jaunutė mokėjo taip nuduot,
Kad jos senelis tėvas manyti tegalėjo,
Jog čia nebent tik burtai... taigi... Bet aš
Perdaug kalbu, atleiski man, nes aš tave
Myliu taip, generole.

Otelas

Amžinai.

Aš tau dėkingas

Jagas

Vadove, matau, kad mano žodžiai
Jau tave sujaudino bent kiek.

Otelas

Nei kiek!

Nei kiek,

Jagas

Gerai, nes iš tikrųjų, aš vien tik tai
Bijojau, tačiau, turiu vilties, kad tu mane
Suprasi. Tau atviras buvau todėl tik, kad

Norėjau laiku tave įspėti. Bet, aš matau,
Kad tu jau nerimsti. Prašau, neduoki mano
Žodžiams didesnės prasmės, nes tie žodžiai
Vien spėjimai.

Otelas

Taip manau.

Jagas

Labai gerai,

Vadove, nes jei kitaip suprasti juos norėtum,
Tai pasekmės baisiausios būtų, jų iššaukt
Aš nenorėčiau. Kasijus mano draugas, ir ji
Myliu aš. Bet matau, brangus vadove, kad
Tu esi labai sujaudintas.

Otelas

Tai niekis.

Tikiu tvirtai, negali Desdemona būt
Nedora.

Jagas

Ne, o nei! Duok Dieve, būti jai
Ir visada tokia, kaip kad dabar yra ji —
Ir tau tikėt ja vis.

Otelas

Bet kas gi būtų tasyk,

Jei ir pati gamta paklystų...

Jagas

Taigi, tai

Gana svarbu. Jei leisi, pasakysiu.
Kaip ji galėjo nenorėti ištekt
Už sau lygaus kilme ir krauju vyro?
Atmesti tai, ko pats jos būdas reikalauja,
Tai aišku: ji vadavosi minties ištvirtimu,
Ir savo pobūdžiu blogu. Bet aš labai
Atsiprašau: netinka apie tai man spręsti,
Generole, tačiau, tikrai baisu man, jog, gali būti,
Veikiai pradės ji tave lyginti su kitkart

Atmestais savos kilmės ir kraujo vaikinais,
Ir tada — pradės, gal būt... gailėtis...

Otelas

Gana. Jei dar ką pastebėsi, tuoj man pranešk.
Liepk žmonai ją dabort. Dabar eik sau,
Paliki mane vieną.

Gana,

Jagas

Sudie, vadove. (Eina.)

Otelas

Ir kam gi aš vedžiau? Teisusis Jagas gal žino
Daug daugiau, negu sakyti nori.

Ir kam?

Jagas

Vadove, aš

Prašau, nenusimink, ir apie tai ilgiau
Nebemąstyki, laikas išaiškins visa. Jeigu
Kasijų sugrąžintum į savo vietą vėl —
Būtų gerai, jisai tai vietai atatinka.
Bet jeigu tau ilgiau patiks laikyti Kasijų
Nuošaliai — matytum, kas jis per viens, ką mano.
Ir jei tavo žmona dažnai vis jį užtars,
Del jo prašys karštai, tai rodys, jog tarp jų
Kažkas yra. Tuo tarpu man prašau atleisti,
Kad perdaug buvau drąsus ir greitas, mintis
Išreikšdams savo (nes iš tiesų, per greit gal
Nusprendžiau). Nekaltinki taip pat savos
Žmonos, bet ja tikėk. Prašau tai iš širdies.

Otelas

Gali to nebijot, save valdyti moku.

Jagas

Dar kartą nuolankiai tariau sudie. (Išeina.)

Otelas

Žmogus teišus, teisiausias iš visų žmonių,
Supranta taip giliai, kur slepiasi pradžia
Žmogaus kiekvieno jausmo. O, jei tik aš patirsiu,
Kad sakalu laukiniu tu pavirtai dabar,
Tau pančius sudraskysiu, nors būt jie iš širdies
Manosios stygų pinti, ir lėk medžiot kur nori.
Kažin, gal priežastis to visa yra ta,
Kad juodas aš, kad taip saldžiai kalbėt nemoku,
Kaip tie dvariškiai kalba. O gali būt ir tai,
Kad pradedu jau aš į amžiaus slėnį žengti.
Vis viena, pagaliau, kokia būt priežastis,
Svarbiausia, kad žmonos apgaunamas esu,
Ir nuraminimui tik panieka man lieka.
Štai jie! Štai jie, prakeikti moterystės pančiai!
Jie duoda mums puikiausią lytį, betgi neduoda
Jos aistros mums suvaldyt. Norėčiau geriau
Raupuotas gimti, drėgnam urve rėpliot, kad tik
Iš to, ką pats myliu, kitam nė lašo neatiduočiau.
Sielų kilnių toks jau likimas, nebeišvengiama,
Kaip ir mirtis, bausmė: vos tik pasauly atsirado
Vyrai — jau ragus turėt jiems skirta buvo.
Štai ji. (Ieina Desdemona ir Emilija.)
O, jei melagė tu esi, tuomet dangus
Tyčiojas iš savęs. Bet ne, tikėt tuo negaliu.

Desdemona

Otelai mano mielas, jau pietūs ir draugai,
Kuriuos tu užprašei, senai tavęs jau laukia.

Otelas

Taip, taip, atsiprašau labai.

Desdemona

Taip tyliai, ar sergi?

Kodel kalbi

Otelas

Taip, galvą man čia

Skauda. (Rodo į kaktą.)

Desdemona

Na, aišku, juk kiaurą tu

Nemiegojai naktį. Bet tuoj nustos. Duok, aš

Stipriai aprišiu kaktą, už valandos jau bus

Geriau.

Otelas

Nereikia man tos skarelės, matai,

Ji permaža. (Nulma skarelę nuo kaktos ir paleidžia ant žemės.)

Ir taip nustos. Tai einava, drauge mieloji

Mano.

Desdemona

Kaip gaila, kad staiga taip susirgai.

(Otelas ir Desdemona išeina.)

Emilija

Skarelėl! Koks džiaugsmas. Koks man džiaugsmas,

Kad ją suradau! Tai jos pirmoji dovana iš

Mauro. Jau šimtą kartų prašė kažį kodel

Jagas, kad ją pavogčiau jam. Bet dovaną tą

Savo ji myli taip, jog niekad nesiskiria

Su ja, tiktai bučiuoja vis ir kalbasi su

Ja. Ir brangina ją taip todėl, kad Mauras

Prašęs nešioti visados ją su savim.

Aš greit išsiūsiu tokią pat ir atiduosiu

Vyrui, o ką jis padarys su ja, lai Dievas

Žino, ne aš. Man tik svarbu patenkinti

Jo noras. (Ieina Jagas.)

Jagas

Tu čia? Kam gi viena pasilikai?

Emilija

Nebark, aš tau turiu pranešt dalyką vieną.

Jagas

Dalyką vieną? Man? Tai jau žinau ir pats.

Emilija

Žinai, o ką?

Jagas

Kad aš turiu kvailą žmoną.

Emilija

Ar šitaip? O ką duotum už skarelę man?

Jagas

Skarelę?

Emilija

Taip, skarelę, tą Mauro dovanotą
Kadaise Desdemonai, kurios tu taip prašei,
Kad aš pavogčiau tau.

Jagas

Tai gal jau pavogei?

Emilija

O ne. Kam vogt. Jinai tik ją užmiršo čia,
Ir aš pasiėmiau. Štai ji, žiūrėk.

Jagas

Geroji mano. Duokš man ją.

O, tu,

Emilija

Darysi tu su ja, kam tau ji reikalinga?

Sakyki, ką

Jagas

O kam gi tau žinot? (Pagriebia skarelę.)

Emilija

Tau reikalinga, tai atgal man atiduoki,

Jei ji ne būtina!

Nes vargšė Desdemona jos beieškodama
Iš proto gal išeit.

Jagas

O tu nuduoki nieko

Nežinanti. Man ji be galo reikalinga.

Dabar sau eik namo. (Emilija išeina.)

Aš ją pamesiu Kasijaus bute. Tegu jis randa.

Mažiausias juk daiktelis pavydui tiek reikšmės
Ir tiek svarbumo turi, kaip švento rašto žodžiai.

Vis delto iš to kas nors turės išeit.

Jau Mauras pradeda manuosius nuodus jaust.

Tokiam gi, kaip jo, būdai kiekvienas mažmožis

Nuodai, nors pradžioj silpnai atjaučiami,

Kraujan, tačiau, patekę lyg siera degint ims —

Žinau! Štai jis ateina. (Ieina Otelas.)

Nei mandragoros, nei aguonos, nei geriausios

Negelbės žolės jau užmigt tau taip saldžiai,

Ir taip ramiai, kaip dar miegojai vakar.

Otelas

Ha, ha!

Mane prigaudinėt? Mane!

Jagas

Gana, vadove,

Gana, užmirški tai.

Otelas

Šalin, šalin! Tu man

Užkrovei tą kankynę! O, daug lengviau man būtų

Pilnai apgautam jaustis, negu pusiau tikrai

Žinoti apie tai.

Jagas

Kaip, vadove?

Otelas

Ar man

Žmonos gašlumas ir gudrumas rūpėjo pirma —

Ligi pastebėjau tатаi. Ramiai be rūpesčių,

Kančių miegojau naktį ir buvau laimingas.
Ir Kasijaus lūpų ant lūpų jos lig šiolei nejutau.
Taip apvogtas žmogus tuomet pajunta skriaudą,
Kada sužino apie tai.

Jagas

Klausyt tavęs

Man taip skaudu, vadove!

Otelas

O, jei jos kūną puikų
Visi pulkai, kiekviens kareivis terštų, —
Aš laimėš nenustočiau, jei nežinočiau to.
Bet, o, dabar sudie, sudie, ramybe, laime,
Sudie ir jūs, sparnuotų karžygių pulkai,
Ir karas iškilmingas, laimėtojų garbė,
Sudie ir tu, ristusis žirge, ir trimito
Skardusis aide. Sudie ir fleitos garsui,
Ir būgno bildesiui, ir tau, vadovo vėliava,
Kilnios garbės troškimas, kilnių kovų audringi
Rūpesčiai, ir jūs, ginklai — mirties skelbėjai,
Kurių garsai po žemę skleidžias, kaip Jovo
Amžinojo griausmai, — sudie, sudie! Otelo
Baigtas kelias!

Jagas

Vadove, ką sakai?!

Otelas

Tu, niekše (Pagriebia jį už gerklės.),
Man turi įrodyti josios paleistuvybę,
Jei ne, — kaip noriu išganyti sielą, —
Tau būt geriau šuniu gimt, nei sukelti
Many piktumą.

Jagas

Ar jau lig to priėjo?

Otelas

Įrodyk, padaryk, kad aš matyčiau aiškiai.
Nė vieno nepalik kabliuko, kurs prikibti
Prie abėjonės gali. Kitaip mirtis.

Jagas

Gerbiamas vadove!

O mano

Otelas

O jei šmelžtu terši
Tu skaisčią nekaltybę, ir darbu tuo man širdį
Manai draskyt, tai nesimelsk daugiau
Ir sąžinę užmirški, o piktus savuosius
Užverski darbus naujų, dar žiauresnių
Darbų krūva, tokių darbų, kad staugtų dangus
Ir žemė sudrebėtų, nes sau pražudyt
Ir pragarui laimėti tu nieko padaryt
Baisėsio neįstengsi.

Jagas

Šventa dangaus didybė!
Mane tu gink. Vadove, ar tu žmogus ar ne?
Nejaugi neturi nė proto nė širdies?
Lai Dievas tave myli. Aš tau ilgiau, vadove,
Netarnausiu. Aš nelaimingas, kvailas! Už mano
Teisingumą virtau piktadarys. O biaurusai
Pasauli! regėk dabar, regėk! Būt atviram
Kitiems ir nuoširdžiam drauge, — yra prasižengimas.
Už pamoką dėkoju tau, vadove. Jau nebūsiu
Niekieno aš draugas, jeigu mano į piktą
Verčiamas teisingas nuoširdumas. (Nori išelti.)

Otelas

O ne! Palauk, gal būt, tu ir esi teisingas.

Jagas

O, daug geriau būt protingam, kvailybė
Yra, mat, atvirumas — jis tikslo nepasiekia!

Otelas

Prisiekiu aš visu, kas tik yra pasauly,
Man rodos, kad žmona tebėr ištikima,
Ir rodos man drauge, kad ji man nusidėjo,
Man rodos, tu teisus, be jokių abejonių,

Ir abejoju aš, ar tiesą man sakai.
Vai, kad turėčiau aš įrodymą mažiausį!
Jos vardas buvo taip skaistus, lyg kad Dianos
Veidas, dabar, kaip mano, juodas ir biaurus.
O, jei pasauly dar yra ugnis, vanduo,
Nuodai ir peiliai — to nusidėjimo pikto
Nenubausto palikti negaliu. Tik duoki greičiau
Įrodymų tikrų.

Jagas

Matau, vadove, tave

Aistra kankina. Kaip gaila man dabar, kad
Pasakiau tau visa! Ar nori įsitikint?

Otelas

Ar noriu aš? Aš būtinai turiu! Aš reikalauju!

Jagas

Gerai. Bet kas tave įtikins jau, vadove?
Ar nori pamatyti patsai jos ištvirkimą?
Pagaut, kaip juodu bus drauge?

Otelas

Mirtis ir prakeikimas!

Manau, pagauti juodu būt labai sunku,
Verti būt prakeikimo, jei bent kieno akys
Juos lovoj pamatytų! Tai kas gi man daryt?
Kaip įsitikinti? Ką aš galiu sakyti? Drauge
Pagauti jų nėra galimumo, nors kvaili kaip
Ožkos būtų, įkaitę, kaip beždžionės, aistringi,
Kaip vilkai, ir pasileidę, kaip girti kvailiai.

Jagas

Tačiau, jei kaltei aplinkybių taip pat tvirti
Įrodymai, vedą tikron teisybėn, tave, vadove,
Patenkinti galėtų — galiu tau juos pateikt.

Otelas

Duok gyvą man įrodymą, kad ji yra
Ištvirkus.

Jagas

Man baisiai nemalonų. Tačiau, jei aš
Toli taip nuėjau dėl savo to atvirumo
Kvailo ir manosios tau meilės, tai eisiu ir
Toliau. Drauge su Kasijum aš miegojau nesenai,
Bet nemigas kankino, nes dantys baisiai gėlė.
Yra žmonių tokia silpna valia, kurie sapne
Išpasakoja visas slaptas savybias. Ir Kasijus
Prie tokių priklauso. Tad girdžiu aš, kaip sapne
Jis kalba: „Brangioji Desdemona, būkime
Atsargūs, paslėpkim savo meilę!“ Taręs tai
Jisai stipriai suspaudė mano ranką pasitvėręs
Ir riktelėjo: „Miela mano!“ Ir mane stipriai
Taip pabučiavo, lyg su šaknim norėtų ištraukti
Bučkius tuos, kurie augo ant mano lūpų. Paskiau
Jis, visu kūnu savo prisiglaudęs karštai taip
Prie manęs, tik verkė ir bučiavo mane, vis
Tardamas: „Prakeiktasai likimas, kuris
Tave atidavė tam Maurui!“

Otelas

O, kaip baisu,

Baisul

Jagas

Tačiau, tai vien tik sapnas buvo.

Otelas

Bet sapnas tas įrodo, kas buvo tikrėnybėj,
Tai nuodėmė, nors ir sapne.

Jagas

Be to, dar gal

Padėt išaiškint mums kitus įrodymus.

Otelas

Aš ją suplėšysiu į šmotelius!

Jagas

Vadove, tu turi būt išmintingas, juk mes
Nieko tikro dar nepamatėme, gal būt,
Kad ji ir nekalta. Tačiau, man pasakyki,
Prašau, ar nematei jos rankose skarelės,
Kuri išsiūta buvo žemuogėmis!

O nei

Otelas

Aš tokią jai buvau padovanojęs, tai
Manoji dovana pirmoji.

Taip.

Jagas

Bet aš mačiau, kaip Kasijus šluostė savo barzdą
Tokia pat skarele, kaip toji, kurią aš
Mačiau jos rankose.

O, aš tai nežinojau!

Otelas

Jagas

Tai buvo ta patil

Ar ta pati, ar gal kitokia, tai vis viena,
Bet buvo jos, todėl prieš ją ir liudija.

Otelas

Bent šimtą tūkstančių gyvybių jis turėtų,
Tas niekšas, man vienos pasotinti kerštui —
Maža! Dabar žinau, kad visa tai teisybė, Jagai!
Žiūrėk čionai: išrovęs iš savęs pučiu
Į dangų savo meilę. Jau jos nebėr daugiau!
Tu, juodas keršte, kelkis iš pragaro gelmės
Ir eik čionai greičiau, iš meilės tu atimk
Vainiką, sostą, ir — tai pykčiui atiduok.
Alsuok, gyvačių gyliais užnuodyta krūtine!

Jagas

Nusiramink, prašau, vadove.

Otelas

Aš kraujo trokštu!

Kraujo, Jagai,

Jagas

Kantrybe keršto norą.

Gal pakeistum dar, vadove,

Otelas

Ne, niekumet, Jagai.

Kaip Pontiko vanduo smarkioj savoį srovėj
Atoslūgio nežino, šaltas bangas tik siunčia
Pirmyn, pirmyn į Propontidą ir į Gelespontą,
Taip mano kruvini darbai audringai lėks
Tolyn, atgal nežvelgdami, ir meilės nepalies
Krantų, vis plauks pirmyn, ligi prarys juos
Kerštas visiškai. Šituo žydrų dangum
Prisiekiu: jaučiu tos priesaikos šventumą,
Ir ją aš ištesėsiu.

Jagas (Atsiklaupdamas.)

Vadove, dar nekelk —

Tegu dangaus dar amžinosios liepsnos,
Tegu visatos gaivalai slaptingi, kuriais
Gamta mus apsupa — paliudija dabar,
Jogei nuo šiol ir Jagas pašvęs vadovui
Nuskriaustajam ne tik rankas savas, bet ir
Širdies jausmus ir protą savo. Lai liepia
Jis — atliks jam Jagas darbą kruviniausią.

Otelas

Aš tavo palankumą ne tuščia padėka
Sveikinu, bet priimu džiaugsmingai, ir tuoj
Pasinaudosiu: man per tris dienas turi
Pranešt, kad Kasijus — nebegyvas.

Jagas

Mirė, jei tu, vadove, nori. Tačiau jinai
Lai gyva pasilieka.

Jau mano draugas

Otelas

Palaidūnel Eiva. Turiu aš sugalvot,
Kur priemonių tam rasti, kad kuo greičiausiai
Tas demonas vilingas žūtų. Nuo šios dienos
Tu — adjutantas mano.

Būk prakeikta, gašlioji

Jagas

Generole. (Juodu išeina.)

Aš amžinai jau tavo,

IV SCENA.

Ten pat.

Ieina Desdemona, Emilija ir Klounas.

Desdemona

Sakyk man, tamsta, ar žinai, kur yra adjutantas Kasijus?

Klounas

Aš manau, karo laukuose.

Desdemona

Kaip?

Klounas

Jis yra kareivis, na, ar galima apie kareivį kitaip pasakyti?

Desdemona

Neplepėk! Sakyk, kur jis gyvena?

Klounas

Kur jis gyvena — nežinau. O išgalvoti kokį nors butą ir pasakyti, kad jis čia ar ten, reiškia — sumeluoti.

Desdemona

Tačiau, sužinot galėsi?

Klounas

Taip, aš jo ieškosiu katechišku būdu, reiškia, klausimais ir atsakymais.

Desdemona

Atrask jį ir paprašyk, kad čia ateitų, pasakyk, kad kalbėjau su savo vyru ir tikiu — visa gerai pavyks.

Klounas

Gerai, aš pasakysiu, nes tai neperžengia žmogaus galimybių. (Išeina.)

Desdemona

Emilija, kur pamečiau aš savąją skarelę, Ar nežinai?

Emilija

Ne, poni, nežinau.

Desdemona

Tikrai,

Geriau pametus būčiau savo piniginę, Auksinių prikimštą, negu skarelę tą. Nors ir kilnusus mano vyras nėra toksai, Kaip kad kiti pavydūs vyrai, nes išmintingas, Betgi ir jis gali dar bloga ką dėl josios Pamanyti.

Emilija

Nepavydus jisai?

Desdemona

Kas?

Mano vyras? Ne! Manau, kad tos šalies, Kur jisai gimė, karštoji saulė pavydumo Pyktį iš jo širdies išdegino.

Emilija

Jis eina.

Desdemona

Dabar priversiu jįjį pasišaukti tą
Nelaimingą Kasijų. Na, kaip jauties, brangusis?

Otelas

Dabar jau man gerai. (Į šalį.) Kaip apsimesti sunkul
O tu gerai jautiesi, Desdemona?

Desdemona

Man visai gerai.

Otelas

Duok ranką man. Kaip ji

Drėgna, ranka tavoji.

Desdemona

Nes dar senatvės

Nejautė, nė skausmo.

Otelas

Tai rodo, kad esi

Duosningos sielos. Kaip ji karšta ir taip drėgna.
Kas tur tokias rankas, tam reiktų jojo laisvę
Truputį suvaržyt ir kūnui numalšinti tam
Pasninkai ir maldos ne pro šalį, nes slepiasi
Velniukas čia, kurs maištą gal sukelti.
Graži ranka, teisinga ir gera.

Desdemona

Na, žinoma,

Juk ji tau širdį davė.

Otelas

O, taip, duosni. Seniau

Širdis tikrai mums ranką dovanodavo, dabar,
Sulig geraldika nauja, mes gauname jau ranką
Be širdies.

Desdemona

Aš taip nepasakyčiau, ne.

Beje, o tavo pažadas?

Otelas

Koks pažadas?

Ką tau esu žadėjęs?

Desdemona

Aš pasiunčiau dabar

Pakviesti šičia Kasijų, kad pakalbėtų su
Tavim.

Otelas

Aš šiandien gavau baisiausią slogą,
Duoki man skarelę savo.

Desdemona

Imk, prašau.

Otelas

Ne tą. Duok tą, kurią tau kitkart dovanojau.

Desdemona

Aš su savim jos neturiu.

Otelas

Ar neturi?

Desdemona

Ne.

Otelas

Negerai. Ją motinai čigonė
Dovanojus buvo jau senai. Čigonė
Toji žmonių širdyse skaitė — ji motinai
Pasakė, kad jinais laikytų ją su savim
Visumet; ligi kolei ji ją turėsianti —
Lig tolei savo vyro vis mylima ji būsianti.
Bet ją pametusi ar dovanojusi ją
Kam kitam — jo meilės nebtęksianti.
Atstumsiąs jisai ją, kaip svetimą, kitoms
Pavesdamas širdį ir jausmą savo. Tą skarą
Mirdama man davė motina, ir liepė,
Jei aš kada turėsiu savo žmoną, kad

Atiduočiau jai. Todel tu saugok ją,
Nes jeigu ją pamesi ar atiduosi kam,
Bus pasekmės baisiausios.

Desdemona

Otelas

Ar iš tiesų?

Manim tikėti. Audimas tas užburtas. Ji
Pranašė išaudė, du šimtu kart regėjus
Saulės kelionę metinę. Tai skarai šilką
Davė šventieji vabalai, o nudažyti jai
Skystimą paėmė iš nekalčiausiųjų
Mergelių širdžių.

Gali

Desdemona

Ar iš tikrųjų tai tiesa?

Gal tu juokies?

Otelas

Tikra tiesa. Todel, sakau,

Dabok ją.

Desdemona

Jei iš tikrųjų tai tiesa,

Tai daug geriau man būtų jos niekumet
Nematyti.

Otelas

Kodel gi taip?

Desdemona

Ką reiškia tavo

Balsas tasai žiaurus?

Otelas

Ar pametei, ar gal

Kam dovanojai, ar jos nebeturi, sakyk?

Desdemona

O Dieve!

Otelas

Sakyk, kur ji?

Desdemona

Turiu, o kas gi būtų, jei...

Aš ją turiu, sakau,

Otelas

Ką?

Desdemona

Kad ją turiu.

Sakau,

Otelas

Pamatyt.

Parodyk man ją. Aš noriu

Desdemona

Parodyt aš galėčiau, tačiau
Nenoriu. Tu jos tik reikalauji, kad aš tavęs
Prašyti liaučiau laipsnį tam vargšui sugrąžinti.

Otelas

Atnešk skarelę man, aš nujaučiu nelaimę!

Desdemona

Nebūk toks atkaklus. Sau tinkamesnio
Žmogaus tu kito nerasi.

Otelas

Skarelę duok!

Desdemona

Prašau tavęs, kalbėki apie Kasijų.

Otelas

Man!

Skarelę

Desdemona

Atmink, tasai žmogus palankume
Tavajam savo laimę matė ir su tavim
Pavojumi dalinosi visumet.

Otelas

Duokl

Skarelė

Desdemona

Tikrai, tai vien tik tavo kaltė...

Otelas

Šalin! (Išeina.)

Emilija

Sakei gi, ponia, kad jis

Nepavydus?

Desdemona

Aš niekumet jo tokio nesu
Mačius. Tur būt, skarelė toji buvo užburta.
O, vargas man! Kam aš ją pamečiau!

Emilija

Taip,

Vyro negali pažint nei per metus,
Nei per dvejus. Jie vien pilvai, o mes
Jų maistas. Jie valgo mus išalkę, o prisisotinę
Mus vemia. Bet štai ateina Kasijus ir vyras mano.
(Ieina Kasijus ir Jagas.)

Jagas

Kitos nėr išeities, nes gelbėti tave
Galės tik ji. O, kaip laimingai! Štai ir ji!
Eik, ją prašyk.

Desdemona

O, geras Kasijau, ką man sakysi?

Kasijus

Ponia, aš pakartojau savo tau prašymą,
Ir vėl meldžiu, užtark mane, kad aš galėčiau
Vėl įgyt malonę žmogaus, kurį gerbiu taip,
Ir myliu aš. Dar būt ilgiau taip atstumtam —

Tikra kankynė. Jei didis taip prasižengimas
Mano, jog nei tarnyba buvusi, nei dabartinis skausmas,
Nei būsimas ištikimumas, pasitaisymas,
Man jo širdies jau nepalenks, tai nors greičiau
Norėčiau tai žinot. Tada, po priedanga
Priverstinos ramybės, aš eisiu sau kur nors
Kitur maldaut iš laimės dovanų.

Desdemona

Gerasai

Kasijau! Dabar jau mano balsas nebturi galios.
Otelas jau ne tasai pats Otelas. Jei veidas
Taip, kaip jojo būdas, pasikeistų, jau
Sunku man būtų jį pažinti. Lai užtaria
Mane palaimintoji kiekviena dvasia,
Kaip aš buvau tave beužtarianti. Net jo
Pyktis didis nuo prašymo manęs nestengė
Sulaikyti. Truputį palūkėk, ką aš galėsiu
Padaryt, aš padarysiu, gal būt ir dar
Daugiau, negu išdrįsčiau sau ką nors prašyt.
Tikėkil! Tuo tarpu gi lai mano pažadai
Tave patenkina.

Jagas

Ar generolas pyksta?

Emilija

Jisai tik tik išėjo ir, iš tikrųjų, nepaprastai
Supykęs buvo.

Jagas

Mačiau, kaip naikino aplinkui jį
Granatos kareivių pulkus, kaip šūvis, tartum velnias
Nelabasis, gyvybę atėmė šalia jo stovinčiam
Tikram jo broliui, ir jojo veide pykčio nemačiau.
Tai jau kas nors tikrai svarbaus be galo atsitiko,
Jei jis supykęs. Einu jį suieškot. Tikrai,
Kas nors labai svarbaus turėjo atsitikti,
Jei jis supyko.

Desdemona

Taip, Jagai, eik pas jį

Tikriausiai vėl kokie valstybės svarbūs reikalai.

(Jagas išeina.)

Gal būt, kad blogos žinios gautos iš Venecijos.

O gal slaptas koks sąmokslas čia pat Kipre.

Žinoma, tokiomis aplinkybėmis suerzintas

Žmogus mažiausiam menknieky atrasti gali

Nuodėmę. Tai taip yra visumet: jei pirštas

Suskaudės tiktai — jau skausmas tuoj skleidžiasi

Toliau. O dar, be to, reik mums žinot, kad žmonės —

Ne dievai. Jau vyras nebus niekumet mandagus

Toksai, kaip sužadėtinis prieš vestuves.

Emilija, bark mane už tai, kad aš toks blogas

Karžygis, o dar norėjau už elgesį jo tokį

Savajam karo teismui į jį atiduoti.

Tačiau, dabar matau, kad papirkau, ir liudininkus,

Ir jį apkaltinau aš neteisingai.

Emilija

Lai Dievas

Duotų, kad jo piktumo priežastis — valstybės

Būtų reikalai, o ne pavydas, poniai.

Desdemona

O ne, negal tai būt, juk aš pavydui mažiausios

Progos jam nesu davus.

Emilija

Žmogui pavydžiam

Toksai atsakymas nereiškia nieko. Pavydūs

Žmonės yra pavydūs ne dėl to, kad atsirado

Priežastis, bet tik dėl to, kad pavydėti —

Yra jų būdo ypatybė. Pavydas tai tokia jau

Baisenybė, kuri pati prasideda, pati iš

Savęs gimsta.

Desdemona

O Dieve Visagalis! Tai ginki
Man Otelą nuo pavydo!

Emilija

Amen.

Desdemona

Eisiu

Pati ieškoti jo. Tu, Kasijau, palauki čia.
Jei jis nors kiek nusiramino, pradėsiu vėl
Jį kalbinti, kad tau atleistų — visas savas
Jėgas tam sunaudosiu, kad mano prašymą
Jis tuoj išpildytų.

Kasijus

Aš, gerbiamoji ponija,
Jums nuolankiai dėkoju.

(Desdemona ir Emilija išeina. Įeina Bianka.)

Bianka

Sveiks, Kasijau, drauguži!

Kasijus

O, mylimoji Bianka,
Ko čia atėjai? Aš pas tave, brangioji,
Kaip tik norėjau eiti.

Bianka

Aš gi, mielas, ėjau
Ieškoti tavęs. Savaitę visą jau nesimatėva.
Septynetą dienų, septynetą naktų išlaukti
Tavęs. Šimts šešiasdešimt valandų toli
Būt nuo tavęs? O valandos, kurias gyvename
Atskirtos nuo meilužių — šimtą šešiasdešimt
Kartų nuobodesnės! O, kaip skaičiuoti jas
Skaudu!

Kasijus

Atleisk man, Bianka. Svarbiais vis reikalais
Buvau aš užimtas. Tačiau, tikėki man,
Už mano nebuvimą aš atsilyginsiu.

Brangioji mano (Paduodamas jai Desdemonos skarelę.),
Galėtum man išsiūt skarelę tokią?

Bianka

O, Kasijau,

Iš kur tu ją gavai? Tai dovana, tur būt,
Naujos meiluzės. Dabar aš suprantu gerai,
Kodel aš taip ilgai viena liūdėjau. Gerai,
Gerai.

Kasijus

Netauški niekų! Pavydo tuščias
Prasimanymas, kad tai kurios meiluzės dovana.
Ne, Bianka, ne, iš tikrųjų, ne!

Bianka

Kieno tad ji?

Kasijus

Aš nežinau, brangioji, ją radau aš savo
Kambary, man ji labai patiko. Kol neatsišaukė
Dar nieks (nes, aš manau, greit gali atsišaukti),
Labai norėčiau turėt sau tokią pat. Taigi,
Paimk ir padaryki taip, kaip aš prašau.
Dabar sudie. Paliki mane vieną.

Bianka

Palikt tave,

Kodel?

Kasijus

Aš laikiu generolo. Netiktu tai,
Ir iš tikrųjų aš nenoriu, kad jis mane
Matytų čia su moterim.

Bianka

Bet pasakyk,

Kodel nenori?

Kasijus

Nereiškia tai, jog aš tavęs

Nemyliu.

Bianka

Tačiau, matau, mylėti jau nustojai.

Prašau, tatai, nors palydėk mane bent kiek
ir pasakyk, ar šianakt greit tave matysiu?

Kasijus

Toli tavęs lydėti negaliu, nes čia man
Reikia laukt, tačiau pasimatysim kuo greičiausiai.

Bianka

Labai gerai. Turiu daryt, kaip verčia aplinkybės.
(Juodu išeina.)

Ketvirtasis veiksmas.

I SCENA.

Ten pat. Įeina Otėlas ir Jagas.

Jagas

Tai vis dėlto tu taip manai, vadove?

Otelas

Jagai?

Kaip,

Jagas

Kad sykį pabučiuot slapta —

Otelas

Jagas

Tai nuodėmė.

Ar valandėlę kitą su draugu į lovą,
Kad ir nuogiems, atgult, bet be minčių blogų?

Otelas

Nuogiems, į lovą, ir be minčių blogų? Bet tai
Yra prieš velnią veidmainybė! Kurie taip daro —
Velnius tik tuos gundo, gi patys jie jau gundo
Dangų.

Jagas

Jeigu tu ir baigias tik — tai dar atleistina.
Bet jei skarelę žmonai dovanočiau...

Otelas

Tai ką?

Jagas

Tai būtų josios savastis, ir ji, kaip savo
Savastį, bet kam galėtų ją padovanot.

Otelas

Bet ir garbė — jos savastis taip pat,
Nejau ir ją kitam galėtų dovanot?

Jagas

Garbė — nematomas dalykas. Del to dažnai
Tas gerbiamas, kuris garbės nevertas. Tačiau,
Kai del skarelės...

Otelas

O Dieve! Taip norėčiau
Pamiršti tai: tu priminei... ir mintys blogos
Vėl skraido aplink sielą, lyg juodvarniai ties
Maro ištiktais namais, nelaime burdami.
Tu sakai, jis turėjo manąją skarelę.

Jagas

Tai kas iš to?

Otelas

Tai bloga, Jagai.

Jagas

O kas būtų,

Jei pasakyčiau matęs, kaip tave jis nuskriaudė,
Vadove? Ar, kad girdėjau pats, kaip girdamasis
Pasakojo jis — nenaudėliai, kuriems pasiseka
Meilužę pavilioti, kaip žinome, be galo
Mėgsta girtis, — kad ji kvailai įsimylėjusi,
Ar kad pavergęs ją jo meilininimasis nuduotas
Ir klastingas, — tokie jau nenurimsta, lig savais
Nepasigirs laimėjimais.

Otelas

Nejau jis tau

Papasakojo ką?

Jagas

Taip, bet tikėk manim,

Vadove, jis nieko nepasakė, ko užgint
Pats negalėtų.

Otelas

Tai ką pasakė jis?

Jagas

Kad jis... O ne, aš nežinau.

Otelas

Ką, ką, sakyk?

Jagas

Kad jis su ja, kaip vyras su žmona...

Otelas

Su ja,

Su ja... O, kaip baisu... skarelė... ir prisipažino... priverst prisipažint, paskui pakart. O ne, pirmiau pakart, paskiau tegu prisipažįsta jau. Kaip aš drebu... taip ūžia galvoje man ne be prasmės, nei Nes prigimčiai tai pačiai prieštarauja. Ne dėl to aš taip drebu, ne... o, nosys, ausys, lūpos... Ar tai tiesa? Prisipažink! Skarelė! O tu, velniel... (Apalpsta.)

Jagas

Ei, nuodai mano, veikite smarkiaul
Tai taip ištikimi kvailiai pagaunami,
Ir daug gerų, kilniųjų moterų apšmeižiama,
Nors ir nekaltų. Ei, ei, vadove! (Ieina Kasijus)
Kas tau, vadove, Otelai, ei! Ką, Kasijau, sakysi?

Kasijus

Kas atsitiko čia?

Jagas

Generolą jau antrą kartą
Nuomaras ištinka. Dar vakar jis taip pat
Apalpo.

Kasijus

Tai braukyk jam kaktą.

Jagas

Ne, nereikia.

Jis atsigauti turi pats, kitaip putos burna,
Ir jis pašėlusiai bus piktas. Štai, žiūrėk,
Jis krustelėjo. Eik dabar iš čia, tuojau
Jis atsikels, o kaip išeis, — drauge labai
Svarbius dalykus mudu apsvarstysim. (Kasijus išeina.)
Na, kaip jauties, vadove? Sutrenkei sau galvą?

Otelas

Kam iš manęs tyčiojiesi?

Jagas

Ar aš tyčiojuos?

O ne! Juk Dievas žino, norėčiau aš, kad tu
Galėtumei, vadove, pakelt nelaimę savo,
Kaip tikras vyras.

Otelas

O! Raguočius vyras — tai
Žvėris ir baisenybė.

Jagas

Tai daug mes turim tų
Žvėrių ir baisenybių kiekvienam mieste.

Otelas

Ar jis prisipažino?

Jagas

Gerasai vadove,
Būk vyras! Atsimink, kad vyrui kiekvienam,

Kuriam barzda sužėlė ir kurs moterystės
Jau traukia jungą, toks pats likimas lemtas.
Tikėk manim, vadove, yra milijonai vyrų
Apgaunamų, kaip tu, kurie prisiekti gali,
Kad jų lovą — jų vien nuosavybę.
Tad tavo padėtis geresnė daug. Manyk,
Ar tai ne pragaro kančia, ar ne pikčiausia
Prakeikto velnio šypsena, kai vyras nelaimingas,
Mylėdamas vis savo palaidūnę, tiki,
Kad ji dora. Ne, daug geriau žinoti, nes tai
Žinodamas, kokia ji man yra, galiu žinot,
Koksai turiu aš būti jai.

Otelas

O, tu protingas,

Iš tiesų.

Jagas

Kol kas tu nuošaliai dabok,
Vadove. Kantriai jausmus paslėpk. Kada gulėjai
Čia apalpęs dėl didžio skausmo to, kuris
Tokiems žmonėms, kaip tu, netinka, — atėjęs buvo
Kasijus čia. Aš tuoj liepiau jam pasišalinti.
Išaiškinau, kaip galima geriau, silpnumą
Tavo, generole, ir pasakiau, kad jis sugrįžtų
Čia vėliau pasikalbėti su manim. Jis pažadėjo.
Tad dabar, vadove, pasislėpk ir stebėk
Jo pasielgimą: pasityčiojimus, juokus ir
Aiškią panieką iš jojo veido bruožų.
Nes aš liepsiu jam tą visą pasaką
Dar sykį pakartoti: kur, kaip ir kaip dažnai,
Ir dar kuomet jis susieidavo ir susieis
Su tavąja žmona. Sakau: jo judesius tik
Stebėk, generole, gerai. Bet pakartojau dar
Ir tai: kantrybės turėki tik, kitaip aš
Įsitikinsiu, kad tavyje vien tik pašėlusis
Aistra gyvena, ir jau nustojai būti žmogus.

Otelas

Kantrybės ne pristigs, gali manim tikėti,
Aš savo kantrumu nustebinsiu tave.
Paskui gi bus, girdi, man kraujas reikalingas.

Jagas

Tai neblogai, jei tik laiku. Dabar, vadove,
Gal išeisi? (Otelas išeina.) Aš Kasijaus pasiklausiu
Apie Bianką, gražuolę tą, kuri parduodama
Grožybę savo, sau rubus perkasi ir maistą.
Ji Kasijų baisiai myli — tokia jau palaidūnių
Dalis: visus apgaudinėja jos, o vieno
Apgaunamos ir pačios. Nes Kasijus jos nemyli,
Ir netveria juokais, man jam priminus ją. (Ieina Kasijus.)
Štai jis ateina. Kai juoksis jis, Otelas
Iš pykčio šels, pavydas aiškins jam savaip
Kiekvieną Kasijaus juoką, judesį ir žodį.
Na, kaip gi, adjutante, tamstos reikalai?

Kasijus

Dar blogesni, kai tuo vardu mane tu vadini,
Kurio jau nebturiu, ir kas mane kankina.

Jagas

Tu Desdemonos tik paprašyk, matysi, bus gerai.
(Kalba tyliai.) Jei tai nuo Biankos priklausytų, juk
Bematant tu laimėtum.

Kasijus

Ach, ta ištvirkėlė!

Otelas (Nuošaliai.)

Žiūrėkit, kaip jis juokiasi!

Jagas

Aš nesu matęs dar moters, kuri įsimylėjusi
Kvailai taip būtų, kaip ji tave.

Kasijus

Nelaiminga. Tikrai, manau, mane ji tebemyli. Ach, vargšė

Otelas (Nuošaliai.)

Jisai neužgina ir juokdamasis tyčiojas.

Jagas

Klausyki, Kasijau.

Otelas (Nuošaliai.)

Dabar jisai išgaus jo išpažintį.

Puikiai, puikiausiai, Jagai.

Jagas

Ji man sakėsi, kad tu

Norįs ją vesti, ar tai tiesa?

Kasijus

Ha! ha! ha! ha!

Otelas (Nuošaliai.)

Tu triumfuoji, romėne? Tu triumfuoji?

Kasijus

Ją vesti? Aš? Aš vesiu paleistuvę! Prašau tave,
Nors kiek pasigailėk tu mano proto, manai,
Kad jis nesveikas? Ha! ha! ha! ha!

Otelas (Nuošaliai.)

Taip taip: tas juokias, kas yra laimėjęs.

Jagas

Tikrai, pasklidęs gandas, kad ją vesi.

Kasijus

Tikrai?

Jagas

Jeį tau meluočiau — niekšu pavadink.

Otelas (Nuošaliai.)

Tai su manim jau baigta. Na, gerai.

Kasijus

Tai ji pati tiktai, kvaila beždžionė, tą melą
Skleidžia. Ji mano ją vesiu todėl, kad ji mane
Įsimylėjus, bet ne dėl to, kad būčiau jai žadėjęs.

Otelas (Nuošaliai.)

Jagas ženklą duoda, tai reiškia, pasakot
Pradės.

Kasijus

Ji buvo čia tiktai prieš valandėlę,
Visur ir visada mane sekioja ji ir ieško.
Aš vieną kartą stovėdamas pakrantėje kalbėjaus
Su žmonėmis, tai ir tenai ji, prie visų, priėjusi
Į mano glėbį puolė.

Otelas (Nuošaliai.)

Sušukusi, „o brangus Kasijau“,
Matyti aiškiai tai iš jojo judesių.

Kasijus

Ir taip prikibo, taip bučiavo, verkė, tempė, hal hal hal hal

Otelas (Nuošaliai.)

Dabar gi pasakos, kaip tempė ji į mano
Kambarį. O, aš dabar matau tik tavo nosį,
Bet nematau šunies, kuriam išmesiu ją!

Kasijus

Tat iš tiesų, reik skirtis man su ja.

Jagas

Štai ji ateina. (Ieina Bianka.)

Žiūrėk,

Kasijus

Ta moteris, lyg šeškas koks,
Tik perfumuotasai. Ką tu manai, sakyk, mane
Sekiodama?

Bianka

Tegu tave sekioja velnias su savo ragana! Ką reiškia
ši skarelė, kurią tu man davei? Kvaila, buvau paėmus
ją! Aš tokią pat turiu išsiūt? O, ne! Jis rado kam-
bary ją ir nežino, kas ją paliko ten. Be abejo, naujos
meiluzės tai tau dovana, o aš turiu išsiūti tokią pat?
Atgal sau imki ją ir atiduok ištvirkėlei, kuri tau ją
davė, — jos ir matyt nenoriu.

Kasijus

Kas tau, brangioji Bianka, kas tau, kas?

Otelas (Nuošaliai.)

O, Dieve! Rodos, mano tai skarelė!

Bianka

Jei nori šiandien pas mane ateit vakarieniauti, — ateik,
jei ne, — ateiki kada nori. (Išeina.)

Jagas

Sek paskui, paskui sek!

Kasijus

Kitaip ji pradės gatvėse kolytis.

Ir iš tiesų, reikia,

Jagas

Ar ten vakarieniausi?

Kasijus

Gal būt, kad taip.

Jagas

Gera! ir aš tenai ateisiu, norėčiau dar
Pasikalbėti su tavim.

Kasijus

Prašau, ateik!

Ateisi?

Jagas

Gera! Eik sau. (Kasijus išeina.)

Otelas

Kaip ji užmušt man, Jagai?

Jagas

Ar tu matei, vadove,
Kaip juokias jis iš nuodėmės savosios?

Otelas

O, Jagai!

Jagas

Matei, taip pat, vadove, ir skarelę?

Otelas

Tai mano

Buvo ji?

Jagas

Be abejo. Matai, kaip brangina
Jisai tą kvailą, kaip jis sako, moterį,
Kalbu, vadove, apie tavo žmoną. Ji jam
Padovanojo skarelę tą, o jis atidavė
Ją šitai paleistuvei.

Otelas

O, jei galėčiau aš

Devynarius metus užmušinėti ji!
Na, moteris puiki! graži! maloni moteris!

Jagas

Užmiršk tai, generole.

Otelas

O, taip. Težūsta jį!

Tebūna prakeikta šią naktį mirus! Nes ji
Nebegyvens jau, ne. Pavirto akmeniu širdis
Jau mano, kada į ją suduodu, man ranka skauda.
O, pasaulyje nebuvo sutvėrimo malonesnio,
Ji būt galėjusi sėdėti greta ciesaoriaus
Ir davinėti jam paliepiamus.

Jagas

Taip, taip,

Bet tau, vadove, kas iš to?

Otelas

Pakarti ją?

Aš tik sakau, kokia jinai yra: kaip puikiai
Siuvinėja, ir muzikantė įstabi, balsu savuoju
Galėtų numalšinti ji žiaurumą lokio.
Toks protas tobulas, taip išmintinga.

Jagas

Tai juo

Blogiau, ir juo aršesnio verta ji pasmerkimo.

Otelas

O, tūkstantį, taip, tūkstantį blogiau dar kartų!
Be to, ji taip maloni.

Jagas

Taip, maloni perdaug.

Otelas

Taip, taip, tiesa. Bet vis gi delto, Jagai,
Man gaila, gaila, Jagai, ir labai!

Jagas

Jeigu tu, vadove,

Taip paikiai esi jos nedorumą pamylėjęs,

Tai leisk jai ir toliau taip išdykauti. Nes jei
Tave tai neužgauna, tai kitiems tai juo
Labiau nerūpi.

Otelas

Aš ją į gabalėlius sukaposiu!
Mane apgaut, ragais papuošti... ol...

Jagas

O taip, biaurus
Tas jos pasielgimas.

Otelas

Ir dar su mano adjutantu.

Jagas

Tai juo biauriau.

Otelas

Šią naktį dar surask nuodų man
Jagai, su ja nebekalbėsiu, nes bijau,
Kad kūno jos gražumas užtemdys mano protą.
Šią naktį, Jagai.

Jagas

Nuodais jos nežudyk, vadove,
Pasmauk ją lovoje, toj lovoje, kurią tau suteršė
Jinai.

Otelas

Patinka man bausmė toji teisinga.
Puiku, puiku, labai puiku.

Jagas

O kai del Kasijaus,
Tai leiski man, vadove, jo duobkasiu jau būt.
Vidurnaktį tu apie tai daugiau išgirsi.

Otelas

Labai puiku. (Girdėti trimitas.) Ką reiškia tas trimitas?

Jagas

Tur būt, kas nors atvyko iš Venecijos.
Tai Lodovikas, pasiuntinys iš dožo.
Su juo kartu žmona ateina tavo.
(Ieina Lodovikas, Desdemona ir palydovai.)

Lodovikas

Aš sveikinu tave, narsusis generole!

Otelas

Tave taip pat aš sveikinu, siniore, iš
Širdies.

Lodovikas

Venecijos tau dožas ir senatoriai
Pasveikinimus siunčia savo, generole. (Atiduoda jam laišką.)

Otelas

Bučiuoju ženklą jų malonės. (Atidaro laišką ir skaito.)

Desdemona

Kas nauja, giminaiti Lodovikai?

Jagas

Man matyt tave, siniore, mielai tu Kipre
Laukiamas esi.

Malonu

Lodovikas

O kaip gyvena adjutantas Kasijus? Dėkoju tau, siniore.

Jagas

Dar, siniore.

Jis gyvas

Desdemona

Žinotum, giminaiti, tarp jo
Ir mano vyro šioks toks kivrčas kilęs. Tačiau,
Tikiu, sutaikinti vėl juodu tu galėsi.

Otelas

Tu taip manai?

Desdemona

Ką pasakei, brangusis?

Otelas (Skaitydamas.)

Reikės tai padaryt, jei norit jūs...

Lodovikas

Jis neatsiliepia, jis laišką vien temato.
Tai sakote kivrčas yra kilęs tarp Kasijaus
Ir tarp jūs vyro?

Desdemona

Taip, ir net nemalonus labai.
Aš visa padaryčiau, kad juodu vėl galėtų
Susitaikint, nes man taip gaila Kasijaus, aš jį
Gana myliu.

Otelas

O, pragaro ugnis!

Desdemona

Ką, mielasai?

Otelas

Ar tu iš proto išėjai?

Desdemona

Ką, pyksta jis?

Lodovikas

Gal būt, suerzino jį laiškas. Manau, laiške
Yra jam paliepiamas tuoj grįžti į Veneciją,
O Kasijų čia palikti savo vietoj.

Desdemona

Labai džiaugiuosi.

Otelas

Iš tiesų?

Desdemona

Brangusis?

Otelas

Malonu man, kad tu iš proto išėjai.

Desdemona

Ką pasakei, brangusis?

Otelas

Desdemona

Nenusipelniusi aš tai.

Lodovikas

Tuo niekas netikėtų, nors ir prisiekčiau aš,
Kad savo akimis regėjau. Tai jau perdaug.
Atsiprašyk, siniore. Ji juk verkia.

Otelas

Velnius! Nuo moteriškės ašarų jei žemė
Užderėt galėtų, kiekviena ašara gimdytų
Krokodilą. — Šalin man iš akių!

Desdemona

Tavęs nenoriu nūn erzinti. (Eina.)

Lodovikas

Paklusni poniai! Prašau tavęs, siniore, pašauki
Ją atgal.

Tikrai, kokia

Tuo aš

Ką tu sakai?

Velnius! (Muša ją.)

Venecijoje, siniore,

O, velnius,

Einu,

Otelas

Ponia —

Desdemona

Klausau jus, mano pone.

Otelas

Štai ji čionai, ką jai sakyti norėjote?

Lodovikas

Kas, generole, aš?

Otelas

Kad ją gražinčiau. Ji gali eit pirmyn ir vėl
Atgal sugrižt, nueit, ir vėl sugrižt atgal,
Ir verkti, taip, siniore, taip, ir verkti.
Ji paklusni, tikrai, jūs pastebėjot — paklusni.
Tai verk gi! Verk! O kai dėl to, siniore
(Kaip liūdesį nuduoda!), o kai dėl rašto to,
Kuriuo man grižt namo paliepta. (Desdemonai.) Gali sau eit,
Paskui tave pašauksiu! Išpildysiu senato
Norą. Grižtu Venecijon. (Desdemonai.) Sakau gi, lauk iš čia!
Tarnybą Kasijus priims, o šiandien jus prašau
Atvykt vakarieniauti. Matyti jus, siniore,
Be galo aš laimingas, visa širdim džiaugiuos.
Ožiai ir beždžionės! (Išeina.)

Lodovikas

Ar tai tas pats kilnysis
Mauras, kurį senatas taip gerbia mūsų?
Kur dingio jojo būdo tos kilnios ypatybės,
Kurios aistros nepripažino? Kur prakilnios
Jo sielos tvirtieji pamatai, dorybės tos,
Kurių nelaimė netikėta, nei likimo
Skaudieji smūgiai paliesti negalėjo.

Jagas

Jis ne tas, koksai kadaise buvo.

Taip.

Lodovikas

Protas sveikas? Kas jam nutiko?

Ar jojo

Jagas

Koksai yra. Sprendimas mano čia ne vietoj.
Duok, Dieve, kad jis būtų toks, koks galėtų būt,
Jei toks, koks būt galėtų, dar jis nėra.

Yra jis toks,

Lodovikas

Savo žmoną! Kaip jis išdrįso?

Bet mušti

Jagas

Iš tiesų negera. Tačiau, norėčiau aš, kad ko nors
Dar blogesnio čia neatsitiktų.

Taip, tai

Lodovikas

Jo toks pasielgimas? Ar gal tik laiškas tas
Jį taip suerzino, kad jis pagautas pykčio
Susivaldyt nebegalėjo?

Ar visumet

Jagas

Suprask, neprivalu sakyti man, ką aš mačiau
Ir ką žinau. Jei sužinoti tau įdomu
Tolesni jo elgesiai, tai stebėk pats.

O, sinioire,

Lodovikas

Kaip man skaudu jį tokį rast.
Skaudu taip apsivilti. (Juodu išeina.)

II SCENA.

Kambarys pilys.
Įeina Otelas ir Emilija.

Otelas

Tai nematei tu nieko?

Emilija

Man net galvon tai neatėjo.

Ne, ir negirdėjau.

Otelas

Tu Kasijų matei drauge su ja?

Taip. Tačiau

Emilija

Mačiau,

Bet nieko bloga nepastebėjau. Ir dar
Kiekvieną ištartą jų žodį aš girdėjau.

Otelas

Nejaugi pašnibždom jie nekalbėjo?

Emilija

Ne, siniore,

Niekumet.

Otelas

Ir nuo savęs jie tavęs nešalino

Niekumet?

Emilija

Ne, niekuomet.

Otelas

Na, pavyzdžiui,

Atnešti jos vėduoklę ar pirštinaites,
Ar jos kaukę, ar ką kita?

Emilija

Ne, siniore, niekumet.

Otelas

Tai keista.

Emilija

Kad nekalta jina, siniore, galiu
Prisiekti savo siela. Jei tu, siniore, manai
Kitaip, pakeisk savas mintis, jos drasko tau
Krūtine. Jei niekšas koks tau įkvėpė tą baisią
Mintį, dangus te jį prakeiks, sutrindamas
Kaip žaltį! Nes jei ji prasikaltus, jei neskaisti
Ir nebištikima tau — tikrai pasaulyje
Nėra laimingų vyrų, nes ir skaisčiausioji
Žmona bus taip biauri, kaip pats šmeižimas.

Otelas

Pakvieski ją čionai. (Emilija išeina.) Apginti jai
Ji daug čia prikalbėjo. Bet kas iš to?
Ta suvedžiotoja kalbėti moka puikiai,
Ji taip gudri ir šitokia veidmainė, visų
Baisiųjų paslapčių tai raktas ir spyna.
Ir ji dar meldžiasi, dar puola ji ant kelių!
Aš pats tikrai mačiau. (Ieina Desdemona ir Emilija.)

Desdemona

Mane norėjai pamatyti, brangusis mano?

Otelas

Arčiau eikš, balandėle.

Desdemona

Otelas

Ką man sakysi?

Man savas akis. Žiūrėki man į veidą.

Parodyk

Desdemona

Ką reiškia keistas toks sumanymas?

Otelas (Emilijai.)

Tu dirbki savo darbą: paliki vienudu
Meilužiu ir uždaryk duris; ten riktelėk,
Ar kostelk, jei prisiartins kas. Žinau,
Kad tokius darbus tu atlieki gerai. Na,
Traukis kuo greičiausiai. (Emilija išeina.)

Desdemona

Prašau tave, sakyk, ką tavo kalba ši Aš atsiklaupusi
Reiškia? Nesupratau aš žodžių prasmės, girdžiu
Tik jų žiaurumą.

Otelas

Sakyk, kas tu esi?

Desdemona

Brangusis, tavo ir tau ištikima, teisingoji
Žmona.

Žmona,

Otelas

Prisieki tuo tuoju, pati save
Dabar paveski pragarui, jei ne, tai ir
Velniai į tavo dangišką pažvelgę veidą
Bijos tave pagriebt. Nuteiski dvigubai
Save, prisiek, kad man ištikima.

Desdemona

Žino.

Dangus tai

Otelas

Klastinga.

Taip, žino jis, kad tu, kaip pragaras,

Desdemona

Klastinga aš? Kuo, mielas, ir kodėl?
Kaip aš esu klastinga?

Otelas

O, Desdemona, eik šalin!

Šalin! Šalin!

Desdemona

Teisusis Dieve! Tu verki?

Ar aš tavųjų ašarų tų būčiau priežastis?
Gal būt, manai, kad mano tėvas kaltas tuo,
Jog pašaukė tave atgal? Bet aš tuo nekalta:
Jei tu nustojai draugo, taip pat ir aš
Nustojau jo.

Otelas

O, jei dangus taip panorėtų
Sunkius man bandymus uždėt, ir ant galvos
Bejėgės mano skausmus ir gėdą man sukraut,
Į skurdą nugramzdint lig lūpų, pavergt mane,
Užmušt mintis — kantrybės aš surasčiau krislą
Kur nors savos širdies kerčioj: bet į sustingusią
Mane paverst statulą, kad panieka šaltoji
Pirštu badytų į mane. O! o!... Bet aš
Ir tai pakęst galėčiau. Galėčiau, taip.
Bet čia, kur aš padėjau širdį, kur yr gyvybė,
Be ko mirtis. Gyvybės mano kur šaltinis,
Kuris jėgų suteikia man gyvent. Jei visa tai
Ūmai pranyksta, ar virsta paprasta bala,
Tik tam, kad veistųsi joj varlės... Tai čia,
Kantrybe, veidą keisk. Tu, raudonskruosti cheruvime,
Tu savo povyžą mainyk ir būk kaip pragaras
Baisus.

Desdemona

Vilties turiu, kad tu, brangusis mano,
Žinai jog aš esu tyra.

Otelas

O taip, tyra,
Kaip musės tos, kur vasarą užgimsta ir knisiasi
Nešvarume. O piktžole, tokia graži, taip kvepianti,

Jog svaigini jausmus, geriau tau būt negimt
Visai!

Desdemona

O Dieve, kuo gi taip prasikaltau?
Ką padariau? Ką aš galėjau padaryti?

Otelas

Ką padarei tu? Gražiausios knygos tos puikioji
Popiera — ar tam ji pagaminta, kad parašyta
Būtų: „Paklydėlė šlykščioji“ — Ką padarei?
Jei darbus tavo išdėstyt panorėčiau,
Tai veidas mano įkaistų taip, jog virstų
Pelenais kuklumas mano. Ką padarei?
Ar tu žinai, kad nuo darbų biauuriųjų tavo
Dangus net nosį užsikimšo sau, ir suraukė
Mėnulis veidą. O vėjas tas, kur pakely
Bučiuoja visa, ką sutinka, ir tas pasislėpė
Urvų gelmėse, kad apie tavo darbus negirdėtų.
Begėdė, paleistuvė tu!

Desdemona

Jog tu mane nekaltą apšmeiži.

Tai mato Dievas,

Otelas

Paleistuvė?

Ar tu ne

Desdemona

Ne, ne, taip, kaip esu krikščionė:
Jei vien tik vyrui saugoti save nuo
Biaurių ir neteisėtų palietimų — reiškia
Nebūti paleistuve, tai aš ne paleistuvė.

Otelas

Ką? Tu ne paleistuvė?

Desdemona

Išganymu prisiekiu.

Ne, ne, aš savo sielos

Otelas

Ar iš tikrųjų?

Desdemona

O, Dieve,

Pasigailėk!

Otelas

Prašau atleisti. Aš maniau, kad tu Venecijos paslydėlė merga, kuriai pasisekė Apvezdinti Otelą. (Ieina Emilija.) Na, pragaro angos mie- Mes pabaigėm — še tau už patarnavimą. [Iasis sarge, Duris man atdaryk ir paslaptį laikyk. (Išeina.)

Emilija

O Dieve, ką reiškia keistas jo pasielgimas?
Kas tau, ponია, kas atsitiko čia, geroji mano?

Desdemona

Aš kaip sapne.

Emilija

Sakyki, ponია, kas jam yra?

Desdemona

Kas? Kam?

Emilija

Na, mano ponui.

Desdemona

O kas gi tavo

Ponas?

Emilija

Tas, kurs ir tavo, brangioji ponია,

Tavo vyras.

Desdemona

Aš vyro nebturiu. Tu su manim,
Emilija, nekalbėk, aš atsakyti galėsiu vien tik
Ašaromis, o verkti negaliu... Uždenk man lovą
Šianakt paklodėmis vestuvių, tik neužmiršk,
Ir tuoj atsiųsk čia savo vyrą.

Emilija

O, kaip čia visa

Atsimainė! (Išeina.)

Desdemona

Taip pasielgti, taip žiauriai
Pasielgti su manim! Ką aš galėjau padaryti,
Kad taip išdrįso jis sakyt apie mane? (Ieina Jagas ir Emilija.)

Jagas

Ką liepsi, poncia, kuo aš galiu jums patarnauti?

Desdemona

Aš nežinau kaip pasakyti. Kurie vaikus
Mokina, tai elgiasi su jais švelniai ir pabara
Lengvai, jei reikia. Kodel jis negalėjo taip
Pasielgti su manim? Nes, iš tiesų, pabart mane
Dar galima, kaip mažą vaiką.

Jagas

Bet kas čia

Atsitiko, poncia?

Emilija

O, Jagai, baisiai ją generolas
Ižeidė. Jis išbarė tokiais biaužiausiais
Žodžiais, kurių ištikima, gera širdis
Turėtų neapkęsti.

Desdemona

Jagai, ar aš tokia,

Kaip jis mane vadino?

Jagas

Jus, ponla?

O kaip jisai vadino

Desdemona

Taip, kaip pasakė ji.

Emilija

Paleistuve. Net girtas elgeta nepavadintų
Savo taip mergos.

Jis ją vadino

Jagas

Kad jis taip pavadino?

O koki tam buvo priežastis,

Desdemona

Tai žinau, kad tokia nesu aš.

Aš nežinau. Aš vien tik

Jagas

O, kaip man nesmagu, kaip gailai

Ponia, tik neverk.

Emilija

Pametė tėvynę ir seną tėvą ir draugus?

Ar tam ji

Ar tam puikiausius vyrus ji atmetė, kad paleistuvės
Vardą iš jojo gautų? Ir kaip dar čia neverkti?

Desdemona

Tai toks žiaurus likimas manol

Jagas

Už tai! Iš kur tik jam galvon atėjo
Beprotystė tokia?

Prakeikt tik ji

Desdemona

Tai vienas Dievas žino.

Emilija

Tepakaria mane, jei tą baisiausį šmeižtą
Nėr išgalvojęs koks prakeiktas niekšas,
Koksai gudrus ir apskrus nenaudėlis,
Koks vergas, prisimeilinti mokąs, norįs aukštesnį
Sau laipsnį gauti. Taip, tai tiesa, kitaip
Tepakaria mane.

Jagas

Iš kur gi atsirastų toksai žmogus? Fī! Tai negali būt!

Desdemona

Jei atsirastų toks, te Dievas jam atleidžia.

Emilija

Te budelis atleidžia jam, o pragaras
Tegraužia jojo kaulus. Ją paleistuve pavadint!
Su kuo jinai draugauja, kur susieina? Kuriuo
Laiku, kuriuo gi būdu, kaip? Prigavo Maurą
Koks nedoras niekšas, begėdis kažį koks, biaurus
Nenaudėlis, netikęs niekam padaras.
O, jei dangus apreikštų tajį padarą
Ir lieptų imt kiekvienai gerai, teisingai
Rankai rykštę, kad plaktų nuogą niekšą ir
Varytų jį iš rytų į vakarus, per visą
Šį pasaulį!

Jagas

Tyliau kalbėk, tyliau.

Emilija

Tebūna jis
Prakeiktas! Toks pats nenaudėlis kadaise atsirado,
Kuris ir tau sumaišė tąsyk protą, įtikinėdamas,
Būk aš su Mauru esu turėjęs santykių.

Jagas

Tylėk, esi kvaila. Šalin!

Desdemona

Gerasis Jagai,

Sakyk, ką aš turiu daryt, kad vėl įgyčiau
Jojo palankumą? O, geras drauge, tu eik
Pas jį. Nes, šaukdama dangaus šviesybes, aš
Tikrai nebežinau, kas mano nuodėmė.
Štai klūpodama aš prisiekiu čia, kad
Nekalta esu. Jei nors aš mintimi jo meilę
Apgavau, ar mano ausys, akys, jausmai
Galėjo kada nors pagerbti ne jį, tik kitą,
Jei aš jį visa savo širdimi nemyliu taip,
Kaip visumet mylėjau ir mylėsiu, nors jis
Mane atstums, nors amžinai apleis mane ramybė!
Baisus yra žiaurumas piktas! O jo žiaurumas
Gal gyvenimą išplėsti man, bet neišplėš
Jo meilės. Aš — paleistuvė! O, kaip skaudu,
Kaip aš biauriuos sakydama tą žodį! Elgtis
Taip, kad tokį gaučiau vardą, aš negalėčiau
Net už begalinę pasaulio laimę.

Jagas

Ponia,

Aš prašau tave, nusiramink. Tai jo
Praeinamās tik ūpas. Valstybės reikalai
Jį erzina, del to jis barė tave, ponია.

Desdemona

O, jei tiesa tai būtų!

Jagas

Taip, tai tiesa,

Tikėk manim, ponია. (Trimitas.) Ar girdi, ponია?
Tai ženklas, šaukiantis prie vakarienės.
Tavęs Venecijos pasiuntiniai jau laukia. Eik,
Ponia, ir neverk. Gerai bus visa.

(Desdemona ir Emilija išeina. Įeina Rodrigas.)

Na, sveiks, Rodrigai, ką pasakysi?

Rodrigas

Aš nemanau, kad tu teisingai su manim elgies.

Jagas

Sakyki, kodel?

Rodrigas

Kiekvieną dieną išgalvoji sumanymą vis naują, kuris užuot man viltį sustiprinęs, labiau tik atitolina mane nuo tikslo. Iš tiesų, man visa įkyrėjo. Kantrybės trūksta man toliau, ar tau atleist už tai, kad taip kvailai kentėjau.

Jagas

Ar nori išklausyt mane, Rodrigai?

Rodrigas

O, po velnių! Aš jau per daug tave esu girdėjęs. Ir tavo žodžiai ir veikimas tavo viens kitam prieštarauja.

Jagas

Tu neteisingai peiki mane.

Rodrigas

O, nė kiek ne daugiau negu esi tu vertas. Išleidžiau visą savo turtą. Tų brangenybių pusė, kur paėmei, kad atiduotum Desdemonai, sujaudintų net ir vienuolę. Man pasakei, kad ji, jas imdama, pasižadėjo man pati netrukus padėkoti, bet aš vis laukiu, laukiu...

Jagas

Gerai, labai gerai. Tai kas toliau?

Rodrigas

Labai gerai! Kas toliau! O žmogau, toliau taip būt negali, ir negerai visa: prisiekiu ta ranka, kad tai blogai, ir pradedu manyt, kad tu mane tik išnaudoji.

Jagas

Labai gerai.

Rodrigas

Aš tau sakau, kad tai blogai. Aš eisiu pats pas Desdemoną. Jei ji gražins man mano brangenybes, atsi-prašinėsiu aš ir savo neteisėtų gailėsiuos pageidavimų. O jeigu ne, tai būki tikras, iš tavęs patenkinimo reika-lausiu.

Jagas

Ar jau baigei?

Rodrigas

Taip, ir būtinai tai ištesėsiu visa, ką sakiau.

Jagas

Na, dabar matau, esi narsus, ir nuo šios valandėlės turėsiu nuomonę geresnę kai dėl tavęs negu pirmiau turėjau. Rodrigai, duok man savo ranką. Visai teisingai tu pasijutai užgautas, tačiau, prisiekiu, aš stengiausi kuo geriausiai veikt tavo reikalu.

Rodrigas

To nematyt.

Jagas

Taip, iš tikrųjų, nematyt, ir pastaba ši tavo išmintinga. Tačiau, Rodrigai, jei tu iš tikrųjų toks, koksai man tik pasirodei, jei savo tu krūtinėje jauti narsumą, jėgą ir tikslą, tai turėsi progos šiandakt tai parodyt. Jei neturėsi ryt tu Desdemonos savam glėby, mane kankint galėsi kaip norėsi, ir nužudyti netgi.

Rodrigas

Na, na, kas yra? Jei tik neperžengia tai išminties ribų.

Jagas

Žinok, siniore, kad iš Venecijos atėjo paliepimas palikti Kasijų Otelo vietoje.

Rodrigas

Ar iš tikrųjų? Reiškia, Otelas ir Desdemona grįžta atgal į Veneciją?

Jagas

O ne. Jis išvažiuoja į Mauritaniją ir paima su savim gražiąją Desdemoną. Jeigu nesulaikys jo koks svarbus atsitikimas, o tas atsitikimas gali būt tiktai tada, jei Kasijų kas pašalins.

Rodrigas

Ką tu manai, sakydamas, pašalint Kasijų?

Jagas

Taip padaryt, kad jis jau nebegalėtų užimt Otelo vietos, reiškia, nukirst jam galvą.

Rodrigas

Nori, kad aš tai padaryčiau?

Jagas

Taip. Jei nori gauti pelną, kuris teisėtai tau priklauso. Vakarieniauja šiąnakt jis su savaja meiluže, ir aš netrukus ten ateisiu. Jis dar visai nežino, kad paskirta jam tokia garbinga vieta. Jei tu jį pridabosi, kada jis eis tenai (aš padarysiu, kad tai bus tarp dvyliktosios ir pirmos), tai tuomet tu galėsi jį nudurt. Aš būsiu ten, kad tau padėčiau, turės jis gintis nuo mus abiejų. Na, nestovėk nustebeš toks ir eik dabar drauge su manim. Kelionėje aš tau išpasakosiu priežastį, kuri bus taip svarbi, jog pats norėsi nužudyti jį. Jau vėlu. Eime.

Rodrigas

Turėsi visa man plačiai išaiškint.

Jagas

Gerai. Ką tik norėsi. (Juodu išeina.)

III SCENA.

Kitas kambarys pily.

Ieina Otelas, Lodovikas, Desdemona, Emilija ir palydovai.

Lodovikas

Prašau tavęs, siniore, toliau manęs jau nelydėk,
Pavargsi.

Otelas

O, atsiprašau: labai naudinga, sveika
Man pasivaikščiôt.

Lodovikas

Ponia, labanakt, aš nuolankiai
Dėkoju tau už visa, gerbiamoji.

Desdemona

Malonu man
Labai.

Otelas

Gal eisim jau, siniore? — O, Desdemona —

Desdemona

Ką, brangusis?

Otelas

Tuoju eik atsigulk. Aš tuoj
Sugrįšiu. Tarnus pašalink, neužmiršk.

Desdemona

Gera,
Brangusis. (Otelas, Lodovikas ir palydovai išeina.)

Emilija

Ponia, o kaip su juo dabar? Atrodo lyg ramesnis.

Desdemona

Jis sako tuoj sugrįšiąs. Man liepė atsigult
Ir tuoj tave pašalint.

Emilija

Mane pašalint?

Desdemona

Taip.

Jis to norėjo. Tatai, Emilija geroji, nakties
Man rūbus duosi, ir sudie. Mes turim jo
Klausyti.

Emilija

Norėčiau, kad tu, ponია, jo niekumet

Nematytum!

Desdemona

O, aš to nenorėčiau! Myliu aš jį
Labai, net jojo atkaklumas, visi iš jojo
Nesmagumai — prašau, atsek man čia —
Malonūs man ir man patinka.

Emilija

Ponia, paklodę tą,

Kurią prašei išimt, padėjau tau ant lovos.

Desdemona

Ach, vis viena. O Dieve manol! Kaip kvailos mūsų
Galvos! Emilija, jei mirsiu aš pirmiau, nei tu,
Paklode ta mane pridenk.

Emilija

Gana, brangioji ponია,

Liūdnai taip nekalbėk.

Desdemona

Mamytė kitąsyk

Turėjusi tarnaitę, vardu Barbora. Jinai
Karštai mylėjusi bernelį, kuris apgavęs
Ją ir pametęs. Dainuodavo tad jį
Apie gluosnį dainelę seną, bet ja likimą
Savo reikšdavo, ir mirė ją dainuodama.

Šį vakarą girdžiu aš vis tą liūdnąją dainelę,
Ir noriu, kaip vargšėlė toj Barbora,
Nulenkus galvą sau tyliai dainuoti. —
Prašau tavęs, skubėki.

Emilija

Rūbus?

Ar nakties atnešti

Desdemona

Ne, nereikia, čia man atsek. Tas Lodovikas
Nieko sau vyriškis.

Emilija

O, jis labai gražus!

Desdemona

Ir toks jisai kalbus.

Emilija

Venecijoje, kuri basa į Palestiną eitų
Už jo vieną bučkį.

Pažįstu vieną moterį

Desdemona (Dainuodama.)

Vargšė sėdėjo gluosnio pauksmėj,
O gluosni, gluosni, gluosneli!
Nulenkus galvą didžiam skausme,
O gluosni, gluosni, gluosneli!
Šalia jos upė raudą kartojo,
O gluosni, gluosni, gluosneli!
Graudenos akmens, kaip ji ašarojo,
Paimki tai. — O gluosni, gluosni, gluosneli!
Prašau tavęs, skubėki, jis tuoj ateis.
Aš pinsiu vainiką iš žaliojo gluosnio,
Te nieks jo nepeikia, nes aš vis myliu...
Ne, tai ne toj eilėj. — Ar girdi, Emilija, ten kažkas
beldžias.

Emilija

Tai vėtra.

Desdemona (Dainuodama)

Aš pasakiau: „Tu neteisingas!“

Jis sako: „Nekalbėk!“

Aš myliu visas moteris,

O vyrus tu mylėk“.

Išeik dabar, Emilija, labanakt. Man akys niežti,
Ar ženklas tai, kad verksiu?

Emilija

Ne, tai netiesa.

Desdemona

Girdėjau, sako taip kiti. O, vyrai, vyrai!
Dar pasakyk, Emilija, ar tu manai, kad yra
Moterų, kurios taip baisiai prigaudinėja
Savo vyrus?

Emilija

Na, žinoma, yra tokių.

Desdemona

O tu taip padarytum?

Emilija

Na, o tu, ponija,

Ar taip nepadarytum?

Desdemona

Ne, šia dangaus šviesa

Prisiekiu!

Emilija

Ir aš nepadaryčiau prie šviesos,
Daug patogiau patamsy.

Desdemona

Ar iš tikrųjų

Taip tu padarytum, jei gautumei net pasaulį
Visą?

Emilija

Pasaulis — milžinas dalykas,
ir užmokesnis geras už mažą nuodėmę.

Desdemona

O, dėl teisybės, aš manau, tu tai nepadarytum.

Emilija

Taip, dėl teisybės savo, aš padaryčiau tai, paskui gi pataisyčiau, ką padarius būčiau. Žinoma, aš taip nepasielgčiau dėl žiedpalaikio kokio ar drobės kelių metrų, dėl rūbų ar sijonų, skrybėlaičių ir kitos rūšies tuščių papuošalų, bet jeigu už pasaulį! — Vaje, vaje, ar atsirastų moteris, kuri galėtų atsisakyti prisegti ragus vyreliui savo, jei jis už tai taptų pasaulio viešpats? Aš nebijočiau ir per skaistykla pereiti dėl to.

Desdemona

Mane prakeikt galėtum, jei tokią nuodėmę, kad ir dėl viso pasaulio, padaryčiau.

Emilija

Na, nuodėmė vadinasi nuodėmė vien tik pasaulio nuomone, bet turint sau pasaulį, kaipo atlyginimą, tavo, poniam, nuodėmė būtų jau tavo nuosavybė, ir tąsyk lengva būtų tau visai su juo jau susitaikint.

Desdemona

Aš nemanau, kad būtų moterų tokių.

Emilija

Taip, jų yra dešimtys. Taip daug, jog galima apdengt pasaulį, kurį jos taip norėtų gaut. Tikrai, manau, kad vyrų kaltė tik, jei puola jų žmonos. Jie, savo pareigas užmiršdami,

Priklausantį mums džiaugsmą perleidžia kitoms
Arba, dėl žemo pavydo įsikarščiaję,
Mus varžo neteisingai, ar dar blogiau — mus muša,
Ar mažina mums išlaidas. Tačiau, taip pat
Mes turim tulžį. Nors mes ir švelnios ir malonios,
Bet keršyt mokam. Lai vyrai žino, kad jų žmonos
Jausmus tur, kaip ir jie. Jos mato, uosto, skonį turi
Ir žino, kas saldu, o kas kartu. Kas gal tai būt,
Kurs verčia juos mus keisti dėl kitų? Ar daro tai
Vis sporto dėliai? Manau, kad taip. Ar meilės
Aistringumas verčia? Gal būt. Ar veda juos
Silpna valia? Be abejo, kad taip. O mes?
Nejau aistros neturim? Ar sporto mes negeidžiam?
Ar mes ne silpnos taip, kaip jie? Todel su mumis
Vyrai turi elgtis gerai ir atvirai.
Jei pasielgs kitaip, nežino, kad jų blogas
Elgesys ir mus pamoko bloga.

Desdemona

Labanakt,

Emilija, labanakt! Duok, Dieve, man mokėt
Surast piktybėje ne pikta, bet tai,
Kas pikta nugalėtų. (Abi išeina.)

Penktasis veiksmas.

I SCENA.

Gatvė. Įeina Jagas ir Rodrigas.

Jagas

Tai čia, už stulpo šito atsistoki: jis tuoj
Ateis. Išimki kalaviją ir veik gudriai.
Durk greitai, greitai, nieko nebijok,
Aš būsiu su tavim. Žinok, tai pražūtis mums bus
Ar laimė. Tai neužmiršk. Tvirtai laimėti pasiryžk.

Rodrigas

Tu būk arti manęs. Gal man nepasiseks.

Jagas

Aš būsiu čia. Tu būk narsus, išimki kalaviją.
(Atsitolina truputį.)

Rodrigas

Užmušt man nėra noro. Tačiau, paaiškino jis man,
Kodel užmušt jį reikia. Tiek to, ir ką tai reiškia,
Jei bus vienu žmogum mažiau. Drąsiau gi, mano
Kalavijau: jis turi mirt. (Eina už stulpo.)

Jagas

Tą opų skaudulį pratryniau ligi kraujo,
Dabar jisai yra pašėlusiai supykęs.
Vis viena, ar jis Kasijų užmuš, ar Kasijus jį,
Ar vienas antrą gal, iš to man bus vis vien

Naudos. Jei sveiks išliks Rodrigas — gražint
Pareikalaus tuos akmenis brangius, kuriuos
Jis davė man manydamas, kad aš įteiksiu
Desdemonai. Bet tai negali būt. Jei Kasijus išliks,
Primins tai man biauromą mano, ir Mauras gali jam
Ką nors apie mane papasakot. Tai bloga būtų man.
Ne, turi būtinai jis mirt. Štai eina jis. (Ieina Kasijus.)

Rodrigas

Pažįstu jojo žingsnius, tai jis. (Puola Kasijų.) Numirki, niekše!

Kasijus

Numirčiau, rods, nes dūrei gan gerai. Tačiau,
Tu nežinojai, kad aš gerai šarvuotas.
Dabar gi pabandysiu, ar tu taip pat gerus
Turi šarvus. (Nuduria Rodrigą.)

Rodrigas

O, mirštu aš! (Jagas išbėga iš savo vietos, kerta iš užpakalio
Kasijui į koją ir išbėga.)

Kasijus

Aš sužeistas! O, žmogžudžiai, pagalbosi!
(Krinta. Tolumoje pasirodo Otelas.)

Otelas

Tai Kasijaus balsas. Jagas laiko savo žodį.

Rodrigas

O, niekšas aš!

Otelas

Ar girdit! Iš tikrųjų!

Kasijus

Pagalbosi! Šviesos! Gydytojoj!

Otelas

Tai jis. Teisus ir ištikimas Jagas, — bravo!
Kaip atjautei giliai tu savo draugo skriaudą!
Pamokei tu mane. Na, žmonužėle mano, meilužis jau
Nukautas, dabar ir tavo valanda tuojau ateis.
Einu jau, paleistuve! Daugiau mane nesuvilios
Grožybė tavo, subiaurintąją lovą savu biauriu
Krauju sutepsi tu.
(Išeina. Tolumoje pasirodo Lodovikas ir Gratianas.)

Kasijus

Kas tai! Nėra sargybos? Nėra žmonių? O, gelbėkiti
Pagalbos!

Gratianas

Baisus toks šauksmas!

Nelaimė čia, tur būt, įvyko.

Kasijus

Pagalbos! Žmonės!

Lodovikas

Rodrigas

O, niekše biaurusai!

Girdi?

Lodovikas

Naktis tokia tamsi: gal būt, čionai plėšikų
Slaptoji sueiga. Ir gal čia pavojinga eiti
Vieniems be palydovų.

Čia du ar trys vaitoja.

Rodrigas

Aš kraujuos paplūdęs mirštu! (Ieina Jagas su žiburiu.)

Nieks vis neateina!

Lodovikas

Gratianas

Kažkas ateina vienmarškinis, su žiburiu
Ir ginklu.

Girdi?

Štai čia

Jagas

Kas čia? Kieno čia balsas?

Lodovikas

Jagas

Nežinom mes.

Ar šauksmo negirdėjot?

Kasijus

Čia, čia! Del Dievo meilės, gelbėkit mane!

Jagas

Kas atsitiko?

Gratianas

Rodos, tai bus Otelo adjutantas.

Lodovikas

Tai jis, tikrai. Toksai narsus žmogus!

Jagas

Kas tu esi,

Kuris pagalbos šaukies?

Kasijus

Tai, Jagai, tu? Čia niekšai
Sužeidė mane. Padėki man.

Jagas

O, adjutante?

Sakyki, kas tie niekšai buvo?

Kasijus

Manau, jų vienas

Čia guli netoli.

Jagas

Nenaudėlis biaurus! (Lodovikui ir Gratianui.)

Kas esat jūs? Čia eikite, pagalbon.

Rodrigas

Pagalbos!

Kasijus

Štai, šaukias vienas jų.

Jagas

O, niekšas, žmogžudys! (Jagas nuduria Rodrigą.)

Rodrigas

Jagai! Būk, šunie, prakeiktas! O! o! o! o!... (Miršta.)

Jagas

Žudyt patamsiais žmones! Kur dingę tie kiti
Nenaudėliai? — Kaip tylu mieste! Ei, pagalbos!
(Lodovikui ir Gratianui.)
Kas esate jūs? Dori jūs ar blogi?

Lodovikas

Atrodysim, tokiais mus ir vadinki.

Kokie mes tau

Jagas

Lodovikas

Sinior Lodovikas?

Taip, sinioire.

Jagas

Labai atsiprašau. Štai Kasijus čia guli,
Nenaudėliai jį sužeidė, matyti.

Gratianas

Kasijų?

Jagas

Kaip tu, brolau, jauties?

Kasijus

Man koją perkirto pusiau.

Jagas

Nejaugi? O Dieve! Laikykit žiburį, siniorai,
Aš perrišiu ją savo marškiniais. (Ieina Bianka.)

Bianka

Kas čia atsitiko?

Eil Kas šaukė čia pagalbos?

Jagas

Kas šaukė čia pagalbos?

Bianka

O, mano mielas Kasijau, brangusis mano! O, Kasijau,
Kasijau, Kasijau!

Jagas

Tu čia, išdykėle? Ar nežinai tu,
Kasijau, kas gali būt tas žmogus, kur sužeidė
Tave?

Kasijus

Ne.

Gratianas

Skaudu man, radus tamstą
Tokioje padėty. Ieškojau jus visur.

Jagas

Paskolinkit keliaraišį. Štai — taip, o, jei dabar
Turėtumėm neštuvus, — išnešt jį reik iš čia!

Bianka

O Dieve, alpsta jis! Brangusis mano Kasijau!
O Kasijau, Kasijau, Kasijau!

Jagas

Siniorai, aš manau,
Kad toji paleistuvė ir turi ką nors bendra

Su ta nelaime. (Kasijui.) Mielas drauge, valandėlei Turėk kantrybės. Eikime, šviesos tik duokit man, Žiūrėsim, ar mums pažįstamas ar ne Tas veidas? Dieve, mano draugas, mano brangus Tautietis — Rodrigas? Ne... Taip, taip, tai jis! O, kaip skaudu, Rodrigai!

Gratianas

Kas? Rodrigas iš Venecijos?

Jagas

Taip, jis. Ar tu, siniore, pažįsti jį?

Gratianas

Ar jį pažįstu aš? Labai gerai.

Jagas

Sinior Gratianas? Prašau, atleiskit man. Aš jus Nepažinau. Nelaimė ta kraujuota mane sujaudino Labai. Tai jūs

Gratianas

Malonu man, siniore, matyti jus.

Jagas

Na, kaip tau, Kasijau? Ei, duokit čia neštuvus!

Gratianas

Tai Rodrigas!

Jagas

Jis, jis, tikrių tikriausiai jis. Neštuvus! (Įneša neštuvus.) Aš einu ieškoti generolo Chirurgo. (Biankai.) Tau gi aš patarčiau juo visai Nebesirūpint. (Kasijui.) Kasijau, tas, kuris nukautas Ten guli, buvo mano geras draugas: sakyki, kas Tarp judviejų ištiko?

Kasijus

Aš nežinau, aš jo

Visai nepažinojau.

Jagas

(Biankai.) Ko tu staiga išblyškai?

(Nešikams.) Greičiau išneškit jį iš čia. (Išneša Kasijų ir Rodrigą.)

(Biankai.) O tu čia pasilik. Sakyk, ko tu staiga

išblyškai? Na, žiūrėkit. Ar matot akyse

Jos išgastį tą? Tokios akys daug pasako.

Prašau gerai į ją pažvelgti, siniorai,

Ar matot, gerbiamieji? Nusikaltimas visad

Prabils, nors liežuvis nutylėtų. (Ieina Emilija.)

Emilija

Kas atsitiko, Jagai, čia? Sakyk, kas atsitiko?

Jagas

Rodrigas ir kiti kažkoki niekšai patamsyje

Užpuolė Kasijų ir sužeidė jį sunkiai.

Rodrigas pats nukautas.

Emilija

O Dieve, vargšas Kasijus!

Žmogus toks buvo geras!

Jagas

Paleistuvybės vaisiai!

Prašau tave, Emilija, eik pasiklauski Kasijų,

Kur šianakt buvo vakarienės jis. (Biankai.) Ką?

Tu drebi?

Bianka

Jis pas mane vakarieniavo,

Betgi aš ne dėl to drebu.

Jagas

Ach, pas tave?

Gerai, tai eisi su manim.

Emilija

Blanka

Begėdė, paleistuvė!

Ne paleistuvė aš. Aš padori tiek pat,
Kiek tu pati, kuri mane užgauni taip.

Emilija

Kaip aš? Tylėk, begėde!

Jagas

Vargšo Kasijaus pažiūrėti. O tu, išdykėle,
Papasakosi mums dar kitą pasaką. Emilija,
Tu gi bėk, kiek tik gali greičiau, ir pasakyki
Vadui ir jojo žmonai, kas čia atsitiko.
Eime, siniorai. (Į šalį.) Tuoju man bus aišku,
Ar šianakt žūt, ar dar laimingam būt.

Eime, siniorai,

II SCENA.

Miegamasis kambarys. Desdemona lovoje miega.
užžiebta žvakė. Įeina Otelas. Ant stalo

Otelas

Taip turi būt, taip turi būt, žinoki tai, širdie!
O priežasties tos nesakysiu jums,
Skaistčiausios žvaigždės. Taip turi būt.
Bet josios kraujo pralieti negaliu.
Nenoriu aš to kūno, baltesnio negu sniegas,
Už alebastro statulą švelnesnio dar —
Draskyt. O mirti ji privalo,
Gyvendama ilgiau ji daug dar vyrų suvilios.
Užpūsiu žvakę, o paskui... Užpūsiu žvakę?
Jei užgesinsiu aš tave, liepsnos davėja,
Ir vėl galėsiu uždegt, jei to pasigailėsiu.
Tačiau jei užgesinsiu tavo žibintuvą,
Gražiausias padare, gamtos skaistasis kūrinys,

Kur Prometėjaus liepsną rasiu vėl užžiebtį
Tavajam žiburiui iš naujo? Nuskynęs rožę
Gyvybės jai gražint nebegaliu. Nuvysti tur
Jinai... Tad kol tebžydi dar nenuskinta,
Išgersiu jos aromatą. (Bučiuoja.) Kvėpavime saldžiausias.
Galėtumei įtikint net patį teisingumą,
Ir jis nulaužtų savo kardą prieš tave.
Dar syki! Dar! O, lik tokia tu visumet,
Tai aš tave nukovęs mylėsiu po mirties
Toliau. Dar syki, paskutinį! Tame bučiavime
Toks džiaugsmas ir toks skausmas! Aš verkiu...
Kaip ašaros tos karčios! Skausmas mano toks,
Kaip sopulys dangaus, kuris mylėdamas
Nubaudžia. Pabudo ji.

Desdemona

Kas čia? Otelas?

Otelas

Taip,

Aš, Desdemona.

Desdemona

Ar gulsi jau, brangusis?

Otelas

Ar kalbėjai tu šiąnakt potierius?

Desdemona

Taip,

Mano pone.

Otelas

Jei atmeni nors kokią nuodėmę,
Už kurią dar neprašei dangaus atleist, tai melskis
Tuoju.

Desdemona

Brangusis mano, ką reiškia tavo žodžiai?

Otelas

Sakau tau, melskis, tik žiūrėk — trumpiau.
Kol kas pavaikščiosiu aš nuošaliai. Nenoriu aš
Tavęs užmušt, kol sielos savo prie mirties
Priruošti nesuspėjai. Apsaugok, Viešpatie,
Nenoriu pražudyti tavo sielos.

Desdemona

Kalbi tu

Apie mirtį?

Otelas

Taip.

Desdemona

Pasigailėk manęs,

O Dieve!

Otelas

Amen, visa savo širdimi.

Desdemona

Jei taip sakai, tikiu, manęs tu nežudysi.

Otelas

Hm... hm...

Desdemona

Bet aš tavęs bijau, Otelai, aš bijau,
Kai tu akis vartai keistai taip. Kodel aš taip
Bijau — aš nežinau... ir nežinau, kas būtų mano
Kaltė. Tačiau jaučiu, kad aš bijau tavęs!

Otelas

Priminki savo nuodėmes.

Desdemona

Neprimenu.

Gal būt, tai meilė ta, kuria myliu tave.

Otelas

Už tai tu ir turi numirt.

Desdemona

Žudyk mane

Už tai, kad aš tave myliu? O, tu žiaurus!
Kam lūpas taip kremti? Ko tu drebi? Tai ženklas,
Kad aistra tavy kraujuota veikia. Bet vis delto
Tikiu, kad ji manęs neliečia.

Otelas

Tylėk, tylėk!

Desdemona

Gerai. Sakyk, ko nori iš manęs?

Otelas

Ar dovanojai

Skarą Kasijui, kurią aš tau daviau, kurią
Taip branginau?

Desdemona

O ne! Aš nedaviau,

Tai savo sielos išganymu prisiekiu! Pašauki
Kasiją ir paklausk.

Otelas

Prisiekti melagingai

Nedrįsk, mirties tu patale guli.

Desdemona

Bet tu tuoju

Manęs dar nežudysi?

Otelas

Tuoju. Todel prisipažink

Esanti kalta. Nes tai žinok, vis vien, nors priesaika
Užgint norėtum savo kaltę — mane sujaudint
Nebgali, ir nepakeisi mano nutarimo,
Kuris man širdį graužia. Tu mirt turi.

Desdemona

Pasigailėk manęs, o Dieve!

Otelas

Desdemona

Amen.

Ir tu pasigailėk manęs. Nenuskriaudžiau
Tavęs aš niekad. Aš Kasijų mylėjau taip,
Kaip Dievas mums artimą mylėt įsakė,
Ir dovanų nesu jam davus niekumet.

Otelas

Del Dievo! Patsai mačiau jo rankose tą skarą.
Klastinga moteris! Į akmenį pavertus mano širdį,
Verti mane dabar vadinti tai, ką padarysiu,
Žmogžudyste, o aš maniau, kad tai bus tik —
Auka: tą skarą aš mačiau.

Desdemona

Jis ją atrado.

Jam aš niekumet jos davus nebuvaу.
Pašauk jį čia, jis pasakys teisybę.

Otelas

Jau pasakė jis.

Desdemona

Pasakė? Ką!

Otelas

Santykius su juo.

Kad tu turėjai

Desdemona

Kaip, neteisėtus?

Otelas

Desdemona

Taigi!

To jis nepakartos.

Otelas

Na, žinoma, nes jojo lūpos
Sučiauptos. Teisingas Jagas tuo pasirūpino.

Desdemona

Suprantu, kodel man baisu buvo! Ar mirė jis?

Otelas

Jei jis turėtų tiek gyvybių, kiek plaukų,
Permaža jų būtų mano kerštui.

Desdemona

Apgautas jis, ir aš jau pražuvau!

O Dieve,

Otelas

Net mano akyse ji apraudoti nori?

Tu, paleistuve,

Desdemona

O, išvaryk mane, bet nežudyk!

Otelas

Mirtis tau,

Paleistuvel

Desdemona

Užmušk mane rytoj, tik šiąnakt

Nežudyk!

Otelas

Gal nori išsisukt —

Desdemona

Nors pusvalandi

Vieną —

Otelas

Ne, ne, kam tėt —

Desdemona

Nors malda sukalbėt —

Otelas

Jau pervėlu. (Smaugia ją.)

Emilija (Už durų.)

Siniore, siniore, ei, siniore!

Otelas

Kas šaukia čia? Ji dar gyva! Gyva...
Žiaurus esu, tačiau gailestingumo turiu,
Nenoriu tėt tavų kančių, štai, šitaip! (Smaugia.)

Emilija (Už durų.)

Ei, siniore, siniore, siniore, ei!

Otelas

Emilija

Kas ten?

Tuoju, siniore, turiu tave matyti.

Otelas

Tai Emilija. Tuoju. Ji mirus jau. Tur būt,
Atėjo man pranešt, kad Kasijus jau žuvo.
Buvo trukšmo daug. Ha! Nejuda visai.
Tyli, kaip kapas. Ar ją įleist ar ne?
Manau, — ji vėl sujudo, — ne! Kas man daryt?
Jei ji įeis, į žmoną prakalbės tuoju.
Į žmoną? Į mano žmoną? Kokią žmoną?
Aš neturiu žmonos. O, prakeikimas! Valanda
Baisi! Man rodos, kad tuoju užtams mėnulis,
Saulė, ir žemė sudrebės iš išgąščio baisaus.

Taip,

Emilija (Už durų.)

Siniore, prašau, tuoj atdaryk, turiu tave
Matyt, o, siniore!

Otelas

Aš užmiršau tave:
Jeik, Emilija, jeiki čia. Tyliai reik uždanga
Suglaust. — Kur tu dabar esi? Kas daros su tavim
Dabar? (Atidaro duris. Įeina Emilija.)

Emilija

Siniore, čia netoli įvyko baisi
Žmogžudystė.

Otelas

Ką? Dabar?

Emilija

Dabar, siniore.

Otelas

Tur būt, to priežastis yra mėnulis: jis per arti
Prie žemės nusileido, todėl ir siunta žmonės.

Emilija

Siniore, čia Kasijus užmušė dabar venecijietį
Jauną, vardu Rodrigas.

Otelas

Rodrigas užmuštas?

O Kasijus taip pat?

Emilija

Ne, Kasijus neužmuštas.

Otelas

Ką? Kasijus dar gyvas? Tai žmogžudystė neįvyko
Juk, ir kerštas auga dar.

Desdemona

Nužudė nekaltai...

Emilija

Kas čia vaitoja?

Otelas

Vaitoja? Kur?

Emilija

Gailestingas! Ponios tai mano balsas! Ponia,
Kalbėki dar! Maloni Desdemona, brangioji
Mano ponia, prabilk!

Desdemona

O, Dieve
Aš mirštu nekalta.

Emilija

Sakyk, kas tai padarė?

Desdemona

Lik sveika... pasveikink mano vyrą, o, sudie. (Miršta.)
Pati, pati, niekas...

Otelas

Kas ją galėjo nužudyti?

Emilija

Ach, kas tai gal žinot?

Otelas

Girdėjai, pasakė ji pati, kad aš jos nežudžiau.

Emilija

Taip, negaliu užginti tai.

Otelas

Ji sumelavo,
Tiesiog į pragarą nugrimzdo, nes aš ją nužudžiau.

Emilija

O, juo labiau jinai skaistesnis angelas,
O tu — juodesnis velnias!

Otelas

Buvo paleistuvė.

Blogais keliais ji ėjo.

Emilija

Tikriausias velnias!

O ne, tai šmeižtas, o tu —

Otelas

Ji buvo nepastovi, kaip vanduo

Emilija

O tu pašėlęs, kaip ugnis! Sakyt, kad ji yra
ištvirkusi! Ji buvo kaip dangus skaisčiai

Otelas

Jos Kasijus meilužis buvo, apie tai paklauski vyrą.
Tegul prakeiktas pragaro bedugnėj žūčiau,
Jei aš tą baisią žmogžudystę be pagrindų tikrų
Galėčiau padaryt. O, apie tai geriausiai žino
Tavo vyras.

Emilija

Kas? Vyras mano?

Otelas

Taip, tavo vyras.

Emilija

Kad ji ryšių turėjo neteisėtų?

Otelas

Taigi, su Kasijum?

Žinok, jei būtų man ištikima, tegul dangus
Kurtų man pasaulį naują iš tikrojo, tyriausio
Chrizolito, aš jos neatiduočiau ir už tai.

Emilija

Kas? Mano vyras?

Otelas

Taip. Pirmas jis mane
įspėjo. Žmogus teisus ir geras, pakęst negali
Dumblo, bauriausią nuodėmių prikrauto.

Emilija

Mano vyras?

Otelas

Ką reiškia tas kartojimas?
Sakau gi tau, kad jis.

Emilija

O, mano brangi ponija,
Kaip skaudžiai niekšybė pasityčiojo iš tavo
Meilės! — Tai mano vyras sakęs, kad jinai
Neištikima buvus?

Otelas

Taip, jis, sakau gi jis —
Tu supranti? Jis — mano draugas, tavo vyras,
Teisus ir geras Jagas.

Emilija

Jei taip jisai pasakė,
Lai jo prakeiktą sielą kas valandėlę ėda
Puvesiai po truputį. Jis bauriai sumelavo,
Nes savo nelaimingą ir pigią meilę
Ji brangino perdaug.

Otelas

A!....

Emilija

Išnaudok pašėlusią
Piktybę visą! Dangaus tiek buvo vertas
Pasielgimas tavo su žmona, kiek tu buvai
Jos vertas!

Otelas

Tylėk, tylėk, bus daug geriau.

Emilija

O ne, aš netylėsiu! Tave aš nebijau!
Tu negali man padaryt nė pusės to,
Ką aš pakelt galiu. O, niekše tu! Biaurus,
Nedoras tu kvaily! Tai — didį darbą padarei.
Aš tavo kalavijo nebijau! Išduosiu tuojau
Tave, nors kartų dvidešimt reikėtų man mirt.
Pagalbos, ei, pagalbos, pagalbos! Mauras ponią č.
Nežudė! Ei, žmogžudystė, žmogžudystė!
(Ieina Montanas, Gratianas ir Jagas.)

Montanas

Kas šaukia čia? Kas atsitiko, generole?

Emilija

O, Jagai, atėjai? Tu gerą darbą atlikai,
Jei kaltina kiti tave, kaip priežastį
Jų žmogžudystės.

Gratianas

Kas atsitiko čia?

Emilija (Jagai.)

Jei tikras tu vyriškis, įrodyk jam,
Kad niekšas jis yra. Jis sakosi, žmona jam buvus
Neištikima, ir tu tai jam pasakęs. Žinau,
Tu negalėjai tai sakyt, nes tu esi
Žmogus teisingas. O, greitai pasakyk!
Širdis skausmu man plyšta!

Jagas

Aš pasakiau jam tai,
Kuo pats tikėjau. Ir nedaugiau, neg jam pačiam
Atrodė, jog teisybė.

Emilija

Bet ar tu jam sakei,
Kad jį jam buvo neištikima?

Jagas

Taip, aš sakiau

Emilija

Sumelavai! Piktai, biauriai sumelavai!
Prisiekiu savo siela, melavai, baisi tai
Melagystė! Ji vyrui nusidėjus, su Kasijum?
Tu pasakei, su Kasijum?

Jagas

Taip, su Kasijum.

Liežuvį savo truputį prikąsk.

Emilija

Aš neprikąsiu. Kalbėti aš turiu.
Štai, užmušta ten guli mano ponial!

O nei!

Visi

O Dieve, pagailėk!

Emilija

Baisiausio tavo šmeižto tai padarinys.

Baisi tai nuodėmė,

Otelas

Nesistebėkit, gerbiamieji, tiesa tai visa.

Gratianas

Keista tiesa!

Montanas

Baisus dalykas!

Emilija

Niekšybė tai, niekšybė! Dabar aš atmenu,
Aš tuomet taip maniau — o, aš galiu nusižudyt
Iš skausmo! Biauri niekšybė!

Niekšybė tai,

Jagas

Kas tau? Apkvailai?

Aš tau sakau, tuoj eik namo.

Emilija

O, gerbiamieji,

Man leiskite dabar kalbėt. Nors man ir privalu

Klausyti jo, kaip vyro, tačiau tik ne dabar.

Taip, Jagai, aš namo, gal būt, jau nebegrišiu.

Otelas

Ol ol ol ol..... (Puola ant lovos.)

Emilija

Taip, pulk dabar, vaitok,

Nes užmušei skaisčiausią, tyrą, koks tik pasauly

Buvo, nekaltumą.

Otelas (Atsistodamas.)

O, ne. Ji buvo nusidėjus.

(Gratianui.) Dėde, tave dabar tik pamačiau. Žiūrėki,

Giminaitė ten guli tavo, kurios gyvybę štai

Tos rankos atėmė. Taip, aš žinau, biaučiausia

Tai nuodėmė.

Gratianas

O, vargšė Desdemonai! Gerai, kad tavo

Jau nebėra pasauly tėvo. Jis tavo moterystės

Palaimint negalėjo, ir skausmas jojo amžiaus

Nutraukė siulą. Jei jis dabar gyventų

Ir tai matyt galėtų, pašėlusiai prakeikdamas

Net sargą angelą atstumtų nuo savęs,

Ir savo pražudytų sielą.

Otelas

O, kaip skaudul

Kaip gaila! Tačiau, juk Jagas žino, kad ji su Kasijum

Mane apgaudinėjo. Jis pats prisipažino.

O ji, dėkodama už meilę, atidavė jam pirmą
Dovaną manosios meilės. Aš pats mačiau ją
Kasijaus rankose. Tai buvo skepetaitė.
Šeimynos palikimas, kurį tėvas padovanojęs
Motinai kadaise.

Emilija

O Dieve! Dangaus galybės!

Jagas

Ei, tu, tylėk!

Emilija

O nei aš visa pasakysiu,
Aš negaliu tylėt. Ne, nei Aš prabilsiu laisvai,
Kaip vėtra, nors ir dangus, ir žmonės, ir velniai
Visi, visi, visi šauktų ir lieptų man tylėt,
Aš netylėsiu.

Jagas

Protinga būk ir eik namo

Emilija

Aš neisiu! (Jagas nori ją nudurt.)

Gratianas

Fil Pulti moterį —

Ir su kalaviju?

Emilija

O, tu beprotis, Maure!
Skarelę tą, kurią mini tu, radau aš netikėtai
Ir jam atidaviau, nes jis dažnai manęs
Rimtai, lyg būtų tai be galo jam svarbu,
Prašydavo pavogt iš Desdemonos skarelę tą.

Jagas

Nedoras sutvėrimel

Emilija

Ar ji atidavė ją Kasijui?

O, nei O nei Aš ją radau ir savo vyrui
Buvau davus.

Jagas

Meluoji tu!

Emilija

O nei O nei!

Prisiekiu, gerbiamieji, aš nemeluoju, nei
(Otelui.) Biaurus tu žmogžudy, kaip ir galėjai tu
Gyvent su taip skaisčia gera žmona?

Otelas

Ar danguje griausmai yra tik vien jau tam,
Kad griautų jie? Brangusis niekšai!
(Puola Jagą, kuris nuduria Emiliją ir išbėga.)

Gratianas

Žiūrėkite, ji krinta: mirtinai, be abejo,
Jis žmoną savo nudūrė.

Montanas

Tai pavojingas niekšas.

Sinior Gratianai, imk kalaviją tą, kurį aš atėmiau
Iš Mauro. Čia atsistok, už durų, ir dabok,
Kad Mauras neišeitų. Geriau užmuški jį,
Bet neišleisk. Aš eisiu to niekšo suieškot,
Prakeikto žmogžudžio. (Montanas ir Gratianas išeina.)

Otelas

O, kaip aš nusilpau! Veikezas iš manęs
Pasiėmė štai kardą. Tačiau, kam tur gyvent garbė
Ilgiau negu dorybė? Težūsta visai!

Emilija

O, mano ponias, štai ką dainelė tavo mums
Pranašavol Ponias, ar tu gali mane išgirst?

Kaip gulbė aš dainuosiu mirdama: „O gluosni,
Gluosni, gluosnelil“ Maure, ji buvo nekalta,
Žiaurusai Maure, ji tave mylėjo. Tikėk manim,
Sakau teisybę tau taip, kaip geidžiu aš sielos
Išganymo. Sakau teisybę tau ir mirštu, mirštu... (Miršta.)

Otelas

Aš dar turėjau kitą ginklą kambary šiame.
Ispanų durklas, užgrūdintas, kaip ledas vandeny
Šaltam. O štai jisai, čionai. Reikia išeiti man, dēdel

Gratianas (Už durų.)

Jei pabandysi tik išeit, brangiai tai tau
Kainos. Tu ginklo neturi, turi tad nusileisti.

Otelas

Tai pats jeik čionai pasikalbėti su manim,
Kitaip užpult tave galėsiu ir beginklis.

Gratianas

Ko nori?

Otelas

Žiūrėk, turiu aš rankoj ginklą tokį,
Koksai dar nepuošė kareivio šono ligi šiol.
Žinojau laiką aš, kada štai ta nedidelė ranka
Ir tas gerasis durklas pramušdavo sau kelią
Pro dvidešimt kartų stipresnes kliūtis, kokias tu
Pastatai dabar. Bet girtis kam tuščiai!
Ar gali kas įveikt likimą savo? Praėjo
Mano laikas. Nebijok, nors tu matai mane
Ginkluotą. Baigtas mano kelias. Štai čia jo galas,
Uostas, kur sparnus nuleis manasis laivas.
Tu nesitrauk atgal. Be reikalo bijai.
Nėr pamato bijot. Otelo nendre paliesk krūtinę tik —
Jis pasitrauks atgal. Kur eis dabar Otelas?
Vargšė, kaip atrodai! Išblyškusi, kaip drobė tavo rūbų.

Kada prieš teismą susitiksim, tavo išraiška išstums
Prakeiktą mano sielą iš dangaus, ir krintančią ją
Pragaras pagriebs. Šalta, šalta, mergele mano,
Kaip tavo nekaltybė tu šalta. O, vergas prakeiktasis!
O, demonai, šalin varykite mane nuo dangiškos
Savybės tos. Blaškykit audros sūkury pašėlusiam,
Kankinkit, kepkit sieroje! Bedugnėse ištirpusioj
Ugny mane išmaudykit! O, Desdemonai! Desdemonai!
Jau mirus? Mirus? O! o! o!

(Ieina Lodovikas, Montanas, Kasijus ant neštuvų ir kareiviai
su Jagu, kaipo kaliniu.)

Lodovikas

Kur tas žmogus žiaurus ir nelaimingas?

Otelas

Ar tas, kurs buvo kitados Otelas? Štai čia!

Lodovikas

Kur ta gyvatė? Veskite arčiau tą niekšą.

Otelas

Žiūriu į jojo kojas. Ne! Negali būti!
Tai vien tik pasakos! Jei būtum velnias tu,
Tavęs užmušti negalėčiau. (Otelas nuduria Jagą.)

Lodovikas

Atimkit iš jo kardą!

Jagas

Aš sužeistas, bet gyvas dar.

Otelas

Tai juo geriau, aš noriu, kad gyventum, nes manau,
Mirtis — tai laimė.

Lodovikas

Tu, Otelai, didvyris narsus buvai,
Dabar prakeikto niekšo tik esi auka, sakyk,
Kaip pavadinti tave?

Otelas

Kaip nors. Vadink —
Garbingas žmogžudys, jei taip patiks, nes aš tai
Padariau vien iš garbės, bet ne iš piktumo.

Lodovikas

Prakeiktas tas beveik jau išpažino mums
Savo nuodėmes. Sakyk, ar judu buvot ir Kasijų
Susitarę nužudyti?

Otelas

Taip.

Kasijus

Aš priežasties tam nedaviau.

Generole,

Otelas

Atleisti man. To piktojo paklauskite, kodėl jis
Kūną man ir sielą taip apsupo baisiai? Tikiu. Prašau

Jagas

Neklauskite nieko, ką žinot jau — žinokit,
Nuo valandėlės šios nė žodžio iš manęs
Nebeišgausit.

Lodovikas

Neišsižiosi?

Kaip? Ir maldai sukalbėt

Gratianas

Kankynės lūpas tau pravers.

Otelas

Tikrai sakai, jam to ir reikia.

Lodovikas

Siniore, dabar

Išaiškint reiks dalykus, apie kuriuos, manau,
Dar nežinai: štai laiškas čia, jis rastas
Nukautojo Rodrigo rūbuose, ir štai čia kitas dar.
Pirmajam pasakyta, kad Kasijaus nužudymą turės
Atlikt Rodrigas.

Otelas

O, niekšas!

Kasijus

Tik biaurus pagonis

Taip veikt galėtų.

Lodovikas

O štai dar vienas laiškas,
Priekaištų jis pilnas, ir rastas jis taip pat
Kišenėje Rodrigo. Be abejo, Rodrigas siųst norėjo jį
Tam prakeiktam nenaudėliui, bet jis, matyti,
Pats laiku atėjo ir nuramino jį.

Otelas

O, tas prakeiktas niekšas! Sakyki, Kasijau,
Kaip žmonos tu mano gavai skarelę?

Kasijus

Aš ją radau savajam kambary, o Jagas pats
Prisipažino, kad ten ją pametęs, norėdamas
Pasiiekti svarbų tikslą, kuris pavyko jam
Galutinai.

Otelas

O, koks aš kvailas, kvailas, kvailas!

Kasijus

Laiške savajam Rodrigas prikiša tam niekšui,
Kam jis andai jam liepęs su manim sargyboj susipykt.
Dabar aišku, kodel nustojau tarnybos savo.
O pagaliau Rodrigas, kurį mes laikėm mirusiu,
Ūmai atgijo, pasakė mums, kad Jagas jį įkalbinęs
Mane užpult. Paskiau pats Jagas jį nudūręs.

Lodovikas

Dabar, Otelai, eisi su mumis. Galia ir vadovybė
Tavo iš tavęs atimta. Valdyti Kiprą pavedama
Kasijui. Tu būsi kalins ligi to laiko,
Kol sužinos valdžia prasikaltimą tavo.
Kai dėl to niekšo, — baisiausias kančias,
Kokias žmogaus žiaurumas tik gali sugalvot,
Bausmei jo sunaudosim. Išveskit juos!

Otelas

Palaukit, tuoj! Kelis žodžius dar
Aš jums norėčiau pasakyti. Aš tarnavau
Visumet sąžiningai ir ištikimai.
Tai žino vyriausybė, tačiau tai nesvarbu.
Aš jus prašau, kada apie nelaimę tą
Rašysite senatui, apie mane rašykit tai,
Ko vertas aš esu: nemažinkit kalčių
Ir jų nedauginkit, prašau. Rašykit, kad buvau
Žmogus, kuris ne protingai, bet karštai mylėjo,
Pavydu nelengvai sužeist jam širdį buvo,
Tačiau, sužeidus ją, save valdyti liovės.
Kurio ranka, lyg kvailo Judeano to,
Brangųjį perlą išmetė, nors buvo jis brangesnis
Už visas jo krašto brangenybes.
Kad akys jo lig šiolei verksmo nepažino,
Nūnai gi lieja ašaras, lyg tie Arbijos
Medžiai savo sultį. Rašydami ir tai pridėkit
Dar: aš vieną kart Aleppoje mačiau,

Kaip turkas žiauriai venecijietį mušdamas
Senatą vis niekino biauriai. Tada, aš pagriebiau
Tą šunpalaikį už gerklės ir į krūtinę
Jam durklą įvariau — šit kaip. (Nuduria save.)

Lodovikas

Baisi, kraujuota pabaiga!

Gratianas

Veltui tai visa pasakyta.

Otelas

Bučiuodamas aš užmušiau tave,
Bučiuodamas tave — aš mirštu. (Miršta.)

Kasijus

Aš to bijojau, maniau, jis ginklo neturėjo.
Garbingos ir kilnios tai sielos buvo jis — žmogus.

Lodovikas (Jagui.)

O tu, Spartanų šunie! Žiauresnis negu skausmas,
Nei badas ar pašėlus jūra! Žiūrėk į tragišką
Šią lovą. Tai tavo darbas. O, nelaimingoji
Ši lova — nuodai akims. Greičiau gi ją paslėpkiti
Gratianai, Mauro tu namus ir turtus saugok,
Dabar tai visa tau priklauso. Kilnysis komendante,
Išrink tam velniui prakeiktam žiauriausiąją kankynę.
Jį kuo žiauriausiai kankinti reiks! O aš
Grįžtu tėvynėn ir ten žinias senatui atiduosiu,
Ir jų žiaurumą raudančia atpasakosiu širdimi.

(Visi išeina.)
